Anul al 50-lea 12 Pagini EXEMPLARUL In Ţară: 8 Lei In Străinătate: 6 Lei 12 Pagini Nr. 248 Luni 11 Septembrie 1933

Taxa poştală plătită în numer ar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. No. 120233/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 300 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI are numerele: 3-1370, 3-1371, 3-1372, 3-1373, 3-1374, 3-5643.

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Dezastrele culpelor comune

Numai în ultima zi s'au petrecut, printre cele multe şi variate nenorociri, următoarele fapte de o gravitate deosebită: la traversarea unei şosele de linia ferată, un om a fost sdrobit de tren, cu cai şi căruţă; la Cernăuţi, o femee sedusă şi-a aruncat copilul sub roatele vehiculului ce-l credea condus de amantul infidel şi de tatăl denaturat; lângă Timiş, pe şoseaua Braşovului, două automobile s'au ciocnit, cu morţi şi răniţi.

Aceste distrugeri umane, voluntare şi involuntare, se repetă cu atâta persistenţă uimitoare şi cu atâta vărsare de sânge inutilă, încât ocupă rubrici zilnice în presă şi varsă neîntrerupt disperarea în cercuri din ce în ce mai largi.

Ceeacee se impune meditaţiunii mai presus de toate în nenorocirile acestea şi în varietatea lor nesfârşită, este cu desăvârşire ciudata rebeliune faţă de învăţământul experienţei realităţilor, prea actuale şi prea izbitoare, ca ele fie lipsite până într'atâta de exemplaritate, de precauţiune, chiar în împrejurări atât de elementare!

De atâtea ori s'au întâmplat accidente mortale la trecerile de nivel. Fie din neglijenţa cantonierilor, fie din neglijenţa şefilor lor, barele rămân nepuse şi trenurile sdrobesc vehiculele. In alte cazuri, nu există cantoane şi barieri. In altele, grăbiţii — mai mult spre moarte, decât spre locurile dorite — ridică barierele şi intră sub roţile vertiginoase. S'au publicat, s'au comentat destul aceste cazuri, ca să înţeleagă toată lumea lucrul cel mai simplu posibil: nu se trece linia ferată, fără verificarea personală; bariera este o garanţie relativă, ca orice act omenesc; pedeapsa ce aşteaptă pe funcţionarul neglijent nu poate să apere de consecinţe dezastroase pe trecătorul imprudent. De aceea, în unele ţări se economisesc cheltuelile necesitate de această pază adesea iluzorie şi fiecare e lăsat să se păzească singur. Şi când te gândeşti că această precauţiune ar răpi numai câteva minute în călătorii făcute cu vitezele moderne! Atâţia plătesc cu viaţa omisiunea unei simple atenţiuni!

Femeea dela Cernăuţi nu poate să albă scuze în faptul său abominabil. La vina seducătorului, protejat de lacunele legale cu privire la răspunderea de mişelia săvârşită faţă de mamă şi de copil, s'adaugă culpabilitatea incontestabilă a celei dintâi. Nu numai pentrucă nu se comite răzbunarea — inadmisibilă niciodată — prin sacrificarea copilului, singurul nevinovat în chestiune; dar fiindcă în starea educaţiei — sau needucaţiei — de astăzi, în marea majoritate a cazurilor, seducţiunea pasivă este evitabilă, deoarece consecinţele sunt cunoscute la cele mai fragede vârste, şi cine nu ştie să le reziste, nu poate să-şi aroge dreptul de a se răzbuna prin sânge. Asta n'o ştia femeea dela Cernăuţi? Şi n'o ştiu altele?

A treia întâmplare este şi mai tipică pentru concernul psihologiei curente. Automobilişti, patroni sau şoferi, iau cunoştinţă zilnic de urmările groaznice ale neseriozităţii, incapacităţii, alcoolizării, vitezei exagerate, violării consemnelor obligatorii. Mulţi din ei condamnă în gura mare pe victimele propriilor lor greşeli. Şi cu toate astea, cad pe rând în aceleaşi abateri, înscriindu-se în registrele nesfârşite ale morţilor în cea mai stupidă circumstanţă,— stupiditate agravată de răspunderea târârii după sine a victimelor lipsite de orice vinovăţie. Cum nu-şi produc efectele nenorocirile ce ţin recordul în toate ţările; cum se explică frenezia contagiunii pierzării în măsura slăbirii conservării, — sunt anomalii de natură să aşeze umbre indezirabile pe civilizaţia care nu isbuteşte să le ţină piept.

Omul nu poate să prevadă toate şi să înlăture toate piedicile ivite în drumul lui, în toate direcţiunile. Dar multe din ele sunt atât de vizibile şi de evitabile, asupra lor este atât de deşteptat de ce se întâmplă în jurul său, în cât, atunci când totuşi cade victimă, riscă, alături de compătimirea inerentă oricărei jertfe omeneşti, să contribue la o criză progresivă a celei mai elementare iscusinţe de a folosi darurile puse la dispoziţia privilegiatului naturii spre a se păstra şi desvolta. Statistica necontestată, că victimile automobilismului cresc frenetic la oameni şi descresc în aceeaşi măsură la celelalte animale, nu poate să fie măgulitoare pentru cei dintâi şi să infirme tristele noastre consideraţiuni.

Foto Alex. Petit

Defileul Oltului spre mănăstirea Cozia

Amânarea tratativelor cu creditorii francezi

Paris, 8 (Ullstein). — Consorţiul creditorilor francezi a ţinut azi o nouă şedinţă, în care urma să ia o hotărîre în chestia tratativelor cu delegaţia română.

Nu s'a luat nici o hotărîre în ce priveşte atitudinea creditorilor francezi şi consfătuirea a fost amânată pe săptămâna viitoare.

S'a precizat însă, că creditorii francezi nu resping principial tratativele cu delegaţia română, dar se menţin la punctul lor de vedere că „România trebue să renunţe la măsurile unilaterale şi arbitrare, prin care vrea să exercite o presiune asupra mersului tratativelor".

Independenţa Austriei ameninţată

Guvernul austriac, cu toată energica rezistenţă ce o opune cancelarul Dolfuss, forţelor occulte ce-l subminează în interior, ca şi manevrelor îndrăzneţe ale organizaţiilor hitleriste din exterior, trece prin momente foarte critice. Se vorbeşte de venirea la putere a fasciştilor austriaci şi de instalarea, ca regent, a prinţului Stahremberg.

Telegramele anunţă apoi concentrări de trupe la frontiera austro-germană; ca şi o regrupare a trupelor italiene în regiunea Brenner.

Evenimentele se pot precipita în cazul când guvernul Dolfuss nu va putea domina situaţia şi în locul său se va instala la putere un regim dictatorial favorabil Anschluss-ului. Atunci independenţa Austriei va fi grav ameninţată şi echilibrul forţelor din Europa centrală profund zdruncinat, prin deplasarea centrului de gravitate al germanismului spre centrul vechiului continent. Dacă teza germană se bazează pe principiul rasei, care corespunde cu principiul naţionalităţii, în realizarea unionii Austriei cu Reich-ul, este interesant să cunoaştem şi teza austriacă, în legătură cu interpretarea şi aplicarea acelui principiu.

Zilele trecute, d. Winkler, vice-cancelarul Austriei, care reprezintă în guvern partidul agrarian pangermanist, a făcut următoarea interesantă declaraţie:

„Noi agrarienii, suntem ca şi pangermaniştii, partizani ai cooperării tuturor germanilor din lume; dar nu trebue să ni se răpească CARACTERUL NOSTRU SPECIFIC, conştiinţa noastră de rasă în calitatea ce o avem de GERMANI DIN AUSTRIA, dragostea ce o împărtăşim pentru PATRIA NOASTRA SUD-GERMANA.

Nu vrem un zid chinezesc la frontiera Germaniei; dar ne vom apăra împotriva oricărei violenţe brutale, care ne-ar pune în primejdie independenţa, căci nu vrem să fim câmpul de bătae al intereselor internaţionale ce sunt în luptă".

Iată ce se opune tezei germane, care invoacă principiul rasei şi al naţionalităţii, în favoarea Anschluss-ului: caracterul specific naţional al germanilor din Austria; existenţa unei conştiinţe de rasă strâns legată de „patria sud-germană", iar nu de Reichul transformat într'un nou „imperiu sfânt".

D. Winkler, cu toate că împărtăşeşte ideile şi doctrina pangermaniştilor, totuşi respinge Anschluss-ul, în numele patriotismului specific austriac şi a unei conştiinţe strâns legată de existenţa statului independent.

In asemenea condiţii, teza germanilor dela Nord, relativă la realizarea marelui imperiu germanic pe baza principiului rasei, sau al naţionalităţii, nu se mai poate susţine cu aceeaşi tărie.

Comunitatea de rasă, de limbă şi de cultură constitue, de sigur, cel mai solid argument al pangermaniştilor din Reich, dar el nu este suficient să pledeze în favoarea Anschluss-ului, când chiar pangermaniştii din Austria vor să menţină şi să apere independenţa patriei lor, împotriva „fraţilor" de la Nord, cari vor să le creeze o situaţie vădit inferioară, celei actuale.

Intr'un viitor imperiu germanic, aşa cum îl visează naţional-socialiştii din Germania, Austria va fi o simplă provincie, o „markă". Guvernul din Berlin urmăreşte însă răsturnarea cabinetului Dolfuss şi trecerea puterii în mâinile partizanilor săi, ca astfel să prepare uşor terenul în vederea proclamării „Anschluss"-ului. Iată pericolul de mâine, care nu va putea fi înlăturat, dacă puterile interesate să apere independenţa Austriei şi tratatele nu vor desfăşura acţiunea diplomatică impusă de împrejurări şi de interesele superioare ale păcii.

R. SEIŞANU

Franţa cere controlul înarmărilor Germaniei

— Teamă de o nouă complicaţie în politica internaţională —

Paris, 8 (tel. part.). — Cercurile franceze pretind acum, spre a asigura siguranţa Franţei, aplicarea măsurilor cerute de d. Daladier, înainte de plecarea sa în concediu, cu atât mai mult, cu cât aceste măsuri au fost aprobate şi de Anglia şi Statele Unite.

Aceste măsuri sunt:

1. O cercetare amănunţită a înarmărilor secrete ale Germaniei, pentru ca în cazul aplicării controlului, acesta să nu se facă pe baze false, şi

2. Fixarea unui răstimp de probă, de mai mulţi ani, în care Germania să nu se poată înarma, însă în care naţiunile sincer intenţionate, ca Franţa şi aliaţii ei din Mica Înţelegere să-şi poată menţine înarmările în proporţia de până acum.

Germania se opune

Berlin, 8 (Rador). — Agenţia „Wolff" anunţă:

Comentând propunerea făcută de ziarul „Temps" care preconizează o aşa zisă investigaţie asupra armamentelor germane, înainte de a se proceda la controlul propriu zis al dezarmării, „Deutsche Allgemeine Zeitung" scrie:

Această propunere pune în evidenţă lăcomia nesăturată a Franţei. Cu această propunere, Franţa pare să fi ajuns la apogeul pretenţiunilor sale. Controlul şi timpul de încercare trebue, după opinia franceză, să fie precedate de o investigaţie ofensatoare. Pentru un stat, care are sentimentul demnităţii sale naţionale, este superflu să piardă un singur cuvânt din această propunere. Sunt deja 14 ani de când s'a promis că dezarmarea Germaniei va fi urmată de dezarmarea celorlalte puteri şi până acum nu s'a făcut cât de puţin sub acest raport.

Germania, scrie ziarul, a acceptat pe de altă parte, cu unele rezerve, planul Macdonald. Ea ar consimţi şi la instituirea unei comisiuni de control, însă numai cu condiţia egalităţii absolute şi a egalităţii de drepturi. Totuşi, ea nu ar consimţi la perioada de încercare, care să fie aplicată numai Germaniei.

„Berliner Lokalanzeiger" socoteşte că propunerea susmenţionată va rămâne probabil numai o dorinţă a unor cercuri militare franceze de a pune în discuţie controlul unilateral al armamentelor Germaniei. Nu se poate bănui că diplomaţii englezi ar putea să fie atât de puţin rezonabili de a crede în posibilitatea unei astfel de măsuri împotriva Germaniei. De altfel, numai o simplă discuţie oficială a propunerii franceze ar fi în contradicţie cu pactul celor patru puteri şi ar face Franţa să rişte pericolul de a fi obligată să se justifice în faţa Societăţii Naţiunilor pentru turbularea păcii europene.

Alte ziare se exprimă în termeni asemănători celor de mai sus.

FILME

— Aş vrea să-mi cumperi nişte pantofi.

— Dece să-i mai cari până la Bucureşti?

— Cei din picioare s'au demodat. Nu mai are nimeni ca mine.

— Bine, dar e jurisprudenţă în modă, că încălţămintea nemţească nu se compară cu cea românească. La noi găseşti şi soliditate şi eleganţă.

— Mofturi! Nu vrei să dai zece mărci, şi pace!

— Atunci, să intrăm.

Vânzătoarea berlineză, cu trei guşi şi cu două glesne masculine, îi smulge pantoful cu atâta delicateţă, încât îi trage şi ciorapul pe jumătate.

Apoi întreabă de număr, se urcă pe o scară ce protestează scârţâind, şi-i introduce piciorul în pantoful scos din cutie.

Clienta se ridică, lasă talpa pe covoraş şi dă din cap nemulţumită.

— Sunt prea mari!

— Vă dau un număr mai mic.

Vânzătoarea ese pe uşa de catifea roşie din fund, reapare după câteva minute şi zice râzând discret, ca să nu i se vadă absenţa dinţilor:

— Este tocmai pentru dv.!

— O să-mi vie bine?

— Ca pe calapod.

In adevăr, pantofii sunt ca şi turnaţi.

Soţul plăteşte, trece preţul în carnetul de note şi ese, precedat de mina recunoscătoare a soţiei.

Ajung la hotel, unde el tocmai deschide corespondenţa, când ea dă un tipăt.

El aruncă scrisorile şi se repede la nevastă:

— Ce s'a întâmplat?

— Uite!... Vai...! Ce nesuferiţi!...

El rămâne înmărmurit.

Când soţia îşi scosese pantofii, căzuse din ei câte o talpă.

— Tot pe acela mi l-a dat! murmură ea desperată.

— Ce mi-e una, ce mi-e alta! îşi dă el cu părerea, punându-şi ochelarii.

Dar ea a plâns, a plâns...

Don José

Ofiţeri răniţi de o petardă

TURNU, 8 Sept.

Joi seara, pe la ora 9 jum., un accident cu urmări grave s'a întâmplat cu ocazia exerciţiilor militare ce se fac pe dealul Onceştilor, în apropierea oraşului nostru.

In timpul unei teme de luptă, organizate de reg. 5 dorobanţi, o petardă dela o rachetă făcând explozie a rănit grav la faţă pe sublocot. Velea Petre şi mai puţin grav pe locot. Antonescu Ioan, precum şi pe un sergent instructor, toţi din reg. 5 inf.

Toţi ofiţerii au sărit în ajutorul răniţilor, care după ce au fost pansaţi la infirmeria regimentului, au fost aduşi în oraş unde d-nii d-ri: Mandreanu şi Moraru le-au dat ajutoare medicale.

Ancheta făcută de d. col. Stavrat, comand. reg. 5 inf. a stabilit defectuozitatea tuturor petardelor care le întrebuinţase regimentul în executarea temelor.

Starea sublocot. fiind gravă, el va fi transportat la spitalul militar „Regina Elisabeta", din Capitală.

M. S. Regele a plecat la vânătoare în Banat

Sinaia, 8 Sept.

Astă seară, la ora 20, M. S. Regele şi Măria Sa Voevodul Mihai au plecat cu un tren regal în Banat, unde se va desfăşura vânătoarea Regală.

In tren au luat loc invitaţii M. S. Regelui, lordul Tempon, colonelul Phillippi din armata engleză, precum şi d-nii general Ilasievici, col. Pălăngeanu, Mocsoni, Plaino, Dianu, subdirectorul siguranţei, maior Urdăreanu, adjutant regal şi Agapie, şeful poliţiei Palatului.

Marţi dimineaţa, M. S. Regele se va înapoia la Sinaia.

—xxx—

Mareşalul Pilsudski se va întâlni cu mai multe personalităţi politice din România

Varşovia, 8 (Rador). — **Unele ziare inregistrează ştirea că mareşalul Pilsudski, aflându-se în viligiatură la Zalesoţki, aproape de frontiera română, ar avea intenţia să întâlnească mai multe personalităţi politice din România, între altele să aibă o întrevedere cu d. Vaida Voevod.**

Cercurile oficiale observă discreţia în această privinţă mărginindu-se să spună că nimic nu confirmă această informaţie.

—xox—

Un autobuz s'a răsturnat în şanţ

Cluj, 8 Septembrie

Pe şoseaua Cluj—Tg.-Mureş, în apropierea comunei Mociu (Cluj), s'a întâmplat un accident de automobil.

Autobuzul nr. 560 din Cluj, proprietatea lui Coloman Gabos, a plecat eri, cu 21 pasageri din Demeni (Mureş), spre a-i transporta la Cluj. In apropierea comunei Mociu, s'a rupt bara de direcţie a maşinii şi înainte ca autobuzul să poată fi oprit, s'a răsturnat în şanţul şoselei.

In urma accidentului, proprietarul şi şoferul maşinii s'au ales cu degetele dela picioare strivite şi răni uşoare pe corp. A mai fost rănit uşor un pasager. Cellalţi au scăpat neatinşi.

Maşina n'a suferit stricăciuni.

Serbările „Astrei" la Braşov

M. S. Regele, între d-nii miniştri D. Gusti şi Voicu Niţescu, prezidând şedinţa festivă

Copii răniţi într'un accident de automobil

Viena, 8 (Rador). — In împrejurimile oraşului s'a produs un accident de automobil, în cursul căruia au fost răniţi 10 copii, cari se aflau în automobil. Dintre aceştia 8 sunt în stare foarte gravă.

—xox—

Ţărani polonezi condamnaţi pentru trădare

Varşovia, 8 (Rador). — *Tribunalul din Kobryn a condamnat la închisoare pe viaţă pe opt ţărani, acuzaţi că au pregătit un complot pentru alipirea Ruteniei poloneze la Ukraina sovietică.*

—xox—

America vinde aur

Washington, 8 (Rador). — **Trezoreria Statelor Unite a anunţat că Banca Federală de Rezervă poate să vândă în comerţ şi la cumpărători străini, aurul nou extras cu preţul de 29,62 dolari uncia de aur.**

Trezoreria va fixa cursul zilei pentru aur la fiecare 24 de ore. Ea intenţionează să poată determina astfel, aproximativ, cursul aurului pentru lumea întreagă.

Fostul preşedinte Machado indezirabil în Canada

Londra, 9 (Rador). — Ziarul „Times", publică o telegramă din Ottawa din care reezultă că organizaţiile muncitoreşti canadiene sunt nemulţumite de faptul că s'a permis fostului preşedinte Machado să se stabilească în Canada. Consiliul sindicatelor din Toronto a votat eri o rezoluţie în care se cere deportarea lui Machado în Cuba.

—xox—

Aniversarea centenarului oraşului Călăraşi

Oficialităţile şi poporul eşind dela Te-Deum

(Vezi darea de seamă în corpul ziarului)

ASIGURAREA „FRANCO-ROMÂNA" BUCUREŞTI GRIVIŢEI 23

CUPON N-rul 1-10

10 cupoane, dimpreună cu lei 40, dau dreptul la o poliţă A. M, „UNIVERSUL", **grupa copii şi şcolari,** de lei **50.000** cu 2 numere de premii de 10.000 lei şi 6 numere de premii de 5000 lei

Cu începutul 1 Octombrie 1933 cu participarea la tragerea specială ce se va organiza pentru ei, separat de ceilalţi asiguraţi.

Parlamentul cancerului se intruneşte la Madrid

Zilele acestea se va reuni la Madrid parlamentul mondial al tuturor cercetătorilor cancerului. Sub auspiciile preşedintelui republicii spaniole, învăţaţii specialişti ai tuturor naţiunilor civilizate vor discuta un întreg plan de luptă împotriva grozavei plăgi care este cancerul.

Pe ordinea de zi a congresului din Madrid sunt înscrise o serie de comunicări şi de propuneri de cel mai mare interes. Intre altele, se va desbate pe larg chemoterapia cancerului, adică mijloacele de a suprima boala prin substanţe chimice, prin medicamente. Multă vreme, ştiinţa oficială a socotit ca absolut ineficace tratarea cancerului prin prafuri, tincturi, pilule sau injecţii. Tot acest arsenal rămânea pe mâna şarlatanilor şi a medicilor „făcători de minuni". Ştiinţa oficială motiva rezerva ei prin aceea că doctoriile de felul acesta erau totdeauna lansate drept miraculoase vindecătoare de cancer şi mulţi bolnavi se încăpăţânau să se trateteze cu ele, de teamă de a se supune unei intervenţii chirurgicale care le-ar fi salvat totuşi viaţa.

Deabia de curând, de când s'a stabilit că nu numai într'un punct anume trebue căutat cancerul, ci răul îşi are cauza într'un desechilibru organic, cercetările pentru tămăduirea cancerului pe calea dietetică sau prin mijloace interne capătă o temelie ştiinţifică. Totuşi, astăzi şi încă pentru destulă vreme, operaţia şi tratamentul cu raze Röntgen sau cu radiu sunt singurele arme de care dispune medicina în lupta împotriva cancerului. Numai acolo unde bisturiul şi razele nu mai au nici-o putere se poate încerca o ameliorare prin medicamente.

Congresul din Madrid va cercet tot ceeace s'a realizat până acum pe acest tărâm, le va supune criticei şi va hotărî ce este demn să rămână în picioare.

O deosebită atenţie se va da cu această ocazie unei teme care se găseşte de câtva timp în centrul preocupărilor specialiştilor şi publicului: diagnoza precoce a cancerului.

Răul cel mare, pacostea acestei boli stă în faptul că atunci când se găseşte în primele sale faze, în care poate fi tămăduită radical, nu prezintă nici o simptomă dureroasă. Mai târziu, când apar durerile, boala este prea înaintată pentruca să fie tămăduită uşor şi cu succes deplin. Iată deci savanţii tuturor laboratoarelor de cercetări şi-au îndreptat sforţările spre găsirea unui mijloc care să descopere cancerul înainte de a fi trecut la manifestaţii grave. S'a reuşit chiar să se găsească două şau trei metode care fac cunoscută apariţia bolei înainte de apariţia celui mai mic semn exterior. Aceste metode de diagnoză precoce dau numai de ştire că organismul e predispus la cancer seu a căpătat de-acum boala; ele nu stabilesc însă locul unde s'a înfipt cancerul.

Se înţelege ce pas mare înainte va face campania împotriva cancerului în ziua când aceste metode de diagnoză vor fi perfecţionate şi adoptate pretutindeni. Cancerul va înceta atunci să mai secere sutele de mii de vieţi care-i cad victime astăzi şi va deveni o boală uşoară şi curabilă. Congresul din Madrid se va ocupa de această chestiune într'o comisie specială, însărcinată cu propaganda împotriva cancerului în marile păturî populare. Vom urmări de aproape rezultatele.

Intâmplări din Capitală

O fetiţă a căzut dela etaj

O impresionantă nenorocire s'a petrecut eri, la ora 10 dim., în calea Şerban Vodă 124.

Fetiţa Jeni, de 9 ani, fiica d-lui farmacist Paraschivescu, jucându-se pe pervazul ferestrei locuinţei părinţilor săi, situată la etajul II, la un moment dat şi-a pierdut echilibrul şi a căzut pe trotuarul din stradă, unde a rămas în nesimţire cu oasele zdrobite.

Victima a fost urcată imediat într'un automobil spre a fi transportată la spital. Pe drum a încetat din viaţă.

Un autobuz se răstoarnă în stradă

Autobuzul 15393, linia 14, venind pe b-dul Lascăr Catargi, în dreptul str. general Manu, voind să ocolească automobilul 4509, condus de d. Heinrich Scharf, din str. Lipscani 10, care traversa bulevardul, şoferul a făcut un viraj atât de scurt, în cât autobuzul s'a răsturnat.

D-nele Alice Stalcovici, din str. Silivestru 32 şi Eugenia Matei, din fundătura Filipescu 6, pasagere în autobuz, au fost rănite şi transportate la spitalul Filantropia. Prima are mâna dreaptă fracturată, iar cealaltă mai multe leziuni pe corp.

Şoferul Sava Cristache, conducătorul autobuzului, a fost arestat.

Accidente de automobil

— Bătrâna Ştefania Zlate, trecând pe bulev. Elisabeta, a fost isbită de un automobil, care a stins apoi farurile şi a dispărut.

Victima a fost dusă de Salvare, la spitalul Colţea.

— Ucenicul C. Băcanu, din str. Berzei 75, a fost călcat aseară, în dreptul căei Plevna, de un automobil, al cărui număr n'a putut fi luat.

Ucenicul s'a ales cu piciorul drept fracturat şi a fost dus de Salvare, la spitalul Colţea.

Călcat de căruţă

Căruţaşul Ion Gheorghe, din com. Cuţuleşti (Ilfov), aflându-se într'o căruţă cu lemne ce cobora panta podului Grand, a alunecat de pe capră şi a căzut între cai.

Roatele căruţei trecând peste el, l-au rănit grav la abdomen.

A fost internat la spitalul Filantropia.

Persecutată de părinţi

O fetiţă, Carmen Poenaru, din str. Epicol 45, a încercat eri să se omoare, luând spirt denaturat.

Ea a lăsat un bileţel în care se plângea că e tare persecutată de părinţi.

Un intern dela Salvare i-a dat copilei ingrijiri, scăpând-o de urmări.

Bătaie între cheflii

Eri spre ziuă, chelnerii Niţă Gheorghe şi Tudor Drăghici, din str. Uranus 120, însoţiţi de femeia Ecaterina Rădescu, din str. Visteriei 16, au venit în cârciuma lui Crăciunescu, din str. Uranus 168 şi s'au pus pe chef.

În toiul petrecerii a intrat în cârciumă chelnerul Stan Creţu, care s'a aşezat la ei la masă. Au băut până s'au îmbătat.

La sfârşit, chelnerii s'au luat la ceartă şi apoi la bătaie din cauza unei felii de pepene pe care unul dintre ei o oferise femeei, dar pe care o mâncase ceilalţi doi.

In învălmăşeală Creţu a înjunghiat, cu un cuţit, în abdomen, pe Niţă Gheorghe şi a fugit.

Rănitul a fost internat la spitalul Brâncovenesc, iar agresorul pus în urmărire.

Om de incredere necinstit

Petre Văcaru, în etate de 25—30 ani, fiind în serviciul bufetului clubului partidului ţărănesc, din calea Victoriei colţ cu b-dul Academiei, a reuşit să capete încrederea stăpânilor cari i-au dat cheile pe mână.

Necinstit şi nefiind la prima ispravă, Văcaru a dispărut furând 5000 lei şi haine, albituri şi alimente în valoare de 20.000 lei.

Cazul fiind adus la cunoştinţa poliţiei s'au luat măsuri pentru prinderea hoţului.

Accident de tramvai

Copilul Sterică Stănescu, din str. Popa Nicolae 9, traversând str. Isvor, a fost lovit de vagonul de tramvai nr. 299, de pe linia 25.

Având două răni la cap, victima a fost internată la spitalul de copii.

Toată doctoria odată...

Betti Rabinovici, din str. Siminocului 4, suferind de insomnie, lua în fiecare seară recomandat de doctor, un medicament ca să doarmă.

Nu se ştie din ce cauză, bolnava a luat eri toată doctoria deodată, otrăvindu-se grav.

Salvarea a dus-o la spitalul Brâncovenesc.

Dispariţia unui copil bolnav

Dela spitalul de copii, unde era internat, a fugit copilul Pincu Rozenspan, de 12 ani, de fel din Brăila.

Poliţia a dat o circulară pentru găsirea lui.

Accident la atelierele Griviţa

Nicolae Alexe, din calea Griviţei 318, cazangiu la atelierele Griviţa, şi-a prins o mână la o maşină de tăiat tablă şi s'a rănit.

Ambulanţa Salvării l-a dus la spitalul c. f. r., din str. Viţing.

O ploşniţă îndoliată! Ce jale!

I s'a prăpădit întreaga familie şi ştie bine-biata-că va veni şi rândul ei, căci de FLY-TOX încă n'a scăpat nici una, ori unde s'a ascuns.

FLY-TOX duşmanul de moarte al tuturor insectelor.

FLY-TOX Parfumat

Cronica sporturilor

RUGBY

PRIMA ZI A CUPEI „FULGER"

— ST. ROMÂN ŞI SP. STUDENŢESC IN FRUNTEA CLASAMENTULUI —

Pe arena dela şosea s'au disputat Vineri d. a. primele matchuri ale turneului sistem „Fulger" pentru cupa pusă în competiţiune de „Gazeta Sporturilor".

Disputele au fost interesante datorită tempoului rapid în care se desfăşurau. Fiecare dispută ţinând numai câte 30 minute, este natural ca jucătorii să dea maximum de randament.

Scorul record a fost realizat de Tennis-club care a reuşit să termine matchul cu R. C. B.,

Cu excepţia P. T. T.-ului toate echipele s'au prezentat cu formaţii incomplete, respectiv fără câţiva din titularii categorie.

S'a remarcat forma excelentă a Sp. Studenţesc şi a P. T. T.-ului.

De asemenea Tennis-clubul şi Stadiul Român, deşi s'au prezentat cu echipe pestriţe, au avut o perfectă omogenitate şi coheziune între compartimente.

Echipele au aliniat următoarele formaţii:

TENNIS-CLUB: Cristescu, R. Cezianu, N. Tanoviceanu, M. Filliti, I. Livianu, D. Moscu, Socolescu, Teodoru, Nicu Polizu, Mateescu, Gogu Sfetescu, Grigoriu, N. Popa, Argeşiu, Ch. Alexandrescu.

P. T. T.: Tudor Florian, Vespremeanu, Florea, N. Anastasiade, Valter, Vulcan, Haritonovici, Ionescu, Bărbulescu, V. Anastasiade, Niculescu, Naum, Vişan, D. Ştefănescu.

Sp. Studenţesc: Naum, Damian, Sadoveanu, Hârjeu, Trifu, Buzoianu, Gonnetant, Mărăşescu, Niculescu, Lecca, Tarabega.

R. C. B.: Oprescu, Fanella, Ţincu, Ifrim, Iordan, Fanella I, II, Dumitrescu, Ocheşanu, Marvan, Cantuniari, Simes, Alexandrescu, Caracaş.

St. Român: Gică Dumitrescu, Ieremia, Camil Ioan, Gabay, Armand, Bogos, Andronache, Turutz, Mărăscu, Stoian, Burlescu, Crivăţ, Ionescu, Dumitrescu, Danciu, Canarache.

Vif. Dacia: Jianu, Sterian, Popovici, Sterjan II, Traian Matei, Ionică Georgescu, Kurtzbauer, Kranz, Zugrăvescu, Mihăilescu, Nicolau.

Arsenal: Leul, Voican, Niculescu, Bucur, P. Bucur, Costea, Albu, Aftemie, Dodiţă, Ursescu, Bojoncă, Ferbel, Marinescu, Neagu, Ionescu.

Av. Sportiv: Lăpuşneanu II, Neagu, Cristescu, Tănase, V. Cristescu, Janscu I, Janscu II, Ionescu, F. Ionescu, D. Paven, Trandafirescu.

REZULTATE TEHNICE

T. C. R.—A. Sportiv 3-3 (0-0).
T. C. R.—R. C. B. 13-3 (5-3).
P. T. T.—Vif. Dacia 0-0.
Sp. Stud.—Arsenal 3-0 (3-0).
Stadiu Român—R. C. B. 3-0 (0-0).
St. Român—Vif. Dacia 11-3 (3-0).
Sp. Stud.—Av. Sportiv 11-0 (3-0).

FOOT-BALL

Venus-Crişana (Oradea)

Venus îşi face azi debutul în campionatul de toamnă al Diviziei naţionale.

Reintrarea „negrilor" în arenă, este aşteptată cu legitimă nerăbdare. Se pare că venusiştii şi-au regăsit forma din trecut, care le-a permis să recolteze atâtea victorii frumoase. Mâine vor alinia formaţia obişnuită, fără jucătorii legitimaţi în sezonul acesta.

Replica le va fi servită de teamul orădean „Crişana". In formaţia orădenilor va apare şi internaţionalul Baratki, despre care se spun lucruri extraordinare. Este un technician prin excelenţă şi totodată un bun shooteur.

Prezenţa lui în echipa Crişanei, va da mult de lucru Venusului.

In asemenea condiţiuni un pronostic este greu de formulat. Prin simplă impresie, indicăm o victorie a bucureştenilor.

D. Braida va conduce următoarele formaţii:

Venus: Lăpuşneanu, Stanciu, Struska, Bărbulescu, Eisenbeisser, Actis, Dumitrescu, Vâlcov I, II şi III, Motoroiu.

Crişana: Püllock, Szabo, Romanescu, Bradea, Tarlach, Szaceke, Cionca, Baratki, Matei, Bonaţiu,Ureşan.

Ujpest-Bocskai (combinat) la Bucureşti

— Se va juca seara la lumina electrică —

Instalaţiile de electrificare ale terenului Romcomit sunt aproape terminate. Pentru prima oară se va juca în Capitală matchuri de foot-ball seara la lumina reflectoarelor electrice.

Inaugurarea acestui gen de jocuri se va face Miercuri seara. Pe arena Romcomit va juca o combinată a echipelor pestane Ujpest şi Bocskay. Replica le va fi servită de teamul C. F. R.-ului.

Pestanii vor susţine şi un al doilea match, jucând Joi seara, contra unui adversar care nu a fost încă desemnat.

HIPPISM

REZULTATUL CURSELOR DE VINERI

Pe hipodromul Floreasca au fost Vineri d. a. frumoase curse de trap şi galop, cari au luat sfârşit cu rezultatele de mai jos:

Pr. Antim: 1. Titina (M. Csillag); 2. Toalmas (Cristea).
Nepl.: Fripone, Lulu, Lilly.
P. M.: C. 17; pl. 12, 13.

Pr. Dulău: 1. Răstoaca II (Csillag); 2. Edda (Ilinca); 3. Răscruce (Logofătu).
Nepl.: Dud, Inca, Băţ, Diablerie.
P. M.: C. 29; pl. 20, 45.

Pr. Boheme: 1. Dolly (Ilinca); 2. Atout (Csillag); 3. Dragoş Vodă (Cristea).
Nepl.: Sea, Ce mai faci, Leandru, Grandiosa, Minune, Sita.
P. M.: C. 33; pl. 13, 11, 17.

Pr. Bandit: 1. Gourmet (Csillag).
Nepl.: Stanca, Bufniţa.
P. M.: C. 15.

Pr. Lt. Iuliu Rosca: 1. Kemal (Lt. Dumitrescu); 2. Amurg (Lt. Stoica).
Nepl.: Passepartout, F. Doamnei, Kakas.
P. M.: C. 123; pl. 28, 30.

Pr. Domnu: 1. Champion (Dobrescu); 2. Dolly (Stehman); 3. Dunărea (proprietar).
Nepl.: Groaznic, Lilly P., Elemer, Riquette, Farao, Electra, Hitzig, Domniţa.
P. M.: C. 41; pl. 13, 12, 15.

Pr. Don Pedro: 1. Ramona (Gaidaev); 2. Gluma (D. Botea).
Nepl.: Poiana, Maricica, Sophie.
P. M.: C. 15; pl. 11, 15.

Pr. Domnişoara: 1. Luţa (Gaidaev); 2. Pui de Leu (M. A-sky); 3. Dumbrava (Szabo).
Nepl.: Clipa, Vestea, Vecerniţa, Iar, Coconaş, Fân, Haiduc, Mugur, Ciclon.
P. M.: C. 56; pl. 17, 17, 56.

Pr. Dunaicic, repr. I-a: 1. Gizella (Dobrescu); 2. Drăguţa (V. A-sky); 3. Iby (Novaci).
Nepl.: Tango, Makvirag, J. Worthy, Salba, Jreţ.
P. M.: C. 92; pl. 20, 19, 15.

Repriza II-a: 1. Magnat (M. A-sky); 2. Draga (Crotenco); 3. Gluma (D. Botea).
Nepl.: Rai, Bastilia, Dâmbovita, Lumea, Dobânda.
P. M.: C. 24; pl. 14, 23, 13.

CURSELE DE AZI, DELA FLOREASCA

— Favoriţii noştri —

Pr. Bun Venit: Valea, Pumn.
Pr. Băutura: Gizella, Uranie, Iby.
Pr. Walküre: (Hârtop), Magnat, Tuică, Palli, Maricica, Vremea.
Pr. Gladiola: Irinel, Oboreanca, Ramazuri.
Pr. Zerline: Prinţ, Haron, Isabella.
Pr. Bătăuş: Vivat, Bacşiş, Pai.
Pr. Bruma: Motty Marys, Dorna, Coconaş.

TENNIS

Ca şi în anul trecut „Juventus" organizează în anul acesta în zilele de 15, 16 şi 17 crt. un campionat de tennis deschis tuturor jucătorilor din ţară.

Dintre doamne s'au înscris până acum d-ra Nini Golescu, Somoghi, Romulus, Butculescu, Wertheim, Caracostea, Unanian etc., iar dintre domni Pulieff, Reti, Botez, Hamburger, Cantacuzino, San Galli, Krupenski, Segall, Caralulis etc.

Raid ciclist Argentina-România

întreprins de români transilvăneni

Sibiu, 8 Septembrie

Românii transilvăneni, ajunşi prin America, au împrumutat temeritatea americanilor. Nu-i înspăimântă viaţa cu greutăţile ei. Viteji, stăruiesc să înfrunte toate furtunile. Probe ne-o fac vre-o câţiva români risipiţi în Argentina, ajunşi şomeri, şi anume: Nicolae Beu din comuna Apoldul de jos (Sibiu), George şi Valer Damian din comuna Vad (Făgăraş). Ei au făcut rost de câte o bicicletă şi au plecat la drum spre a se întoarce în ţară, realizând în aceeaşi vreme raidul ciclist Argentina-România. Au plecat din Rosario de Santa-Fé. In Santa-Fé şi Buenos Aires au întâlnit pe Alexandru Mărgineanu din comuna Cunţa (Sibiu) şi l-au luat cu ei. Din Buenos Aires au plecat toţi patru prin statele Uruguay, Brazilia, prin Rivera, Rio-Grande de sud, Parna, Santa Carina, San Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais, Bahia şi Pernambuco.

Aici verii Georges şi Valer Damian, ne mai putând suporta mizeriile drumului, s'au înapoiat, iar Alex. Mărgineanu, neavând bani, s'a îmbarcat clandestin pe un vapor, care l-a adus până în Spania de unde a continuat drumul pe jos. Bicicleta şi lucrurile ce le-au avut asupra lui le-a lăsat în Pernambuco. Singur Nicolae Beu s'a îmbarcat fără nici o dificultate pe un vapor, care l-a adus până în Lisabona, de unde şi-a continuat drumul pe bicicletă, trecând prin Spania, Franţa, Elveţia, Austria, Ungaria, iar prin Episcopia Bihorului a intrat în ţară, într'o situaţie destul de critică, slăbit şi bolnav de paludism.

Ajuns în comuna natală, în aşteptarea tovarăşului său, care venia pe jos şi-a căutat de sănătate. Sosindu-i tovarăşul şi găsindu-l complect refăcut, sunt hotărâţi ambii s'o ia pe biciclete spre Bucureşti, unde cu siguranţă vor fi primiţi cum trebue. Plecarea de aici din Sibiu va fi săptămâna viitoare. In drum vor trece prin oraşele: Făgăraş, Braşov, Predeal, Sinaia şi Ploeşti.

Importul de porumb al Germaniei

După datele publicate de Oficiul de statistică al Germaniei, se constată că în Iulie 1933, Germania a importat în total 10.751 tone porumb, faţă de 81.959 din Iulie 1932. Importul de porumb pe primul semestru al anului curent se ridică la 136.380 tone, faţă de 445.386 tone din anul precedent. Din totalul acestui import revin României în Iunie a. c. 3.753 tone, deci peste o treime, în timp ce în Iunie 1932 contribuţia României era de 13.569 tone. In primul semestru din 1933 România a exportat în Germania în total 57.375 tone, iar în epoca corespunzătoare din 1932 un total de 87.402 tone.

Serbările centenarului oraşului Călăraşi

— Dela trimisul nostru special —

Manifestaţia dela monumentul eroilor

Centenarul oraşului Călăraşi a fost sărbătorit în cadrul unor manifestări impunătoare, participând întreaga suflare a judeţului Ialomiţa, prin reprezentanţii lui cei mai tipici din toate domeniile de activitate. Amploarea serbărilor a fost sporită şi de faptul că ele au coincis cu cel mai mare târg din ţară, ce se ţine în acest moment, la Călăraşi. Ţărănimea de pe întreg cuprinsul judeţului venind la acest bâlciu, pentru aprovizionările de toamnă, a putut participa astfel şi la serbările organizate cu prilejul împlinirii a o sută de ani dela înfiinţarea oraşului aşezat cochet la marginea braţului Borcea.

Oraşul nu-i prea întins, dar e plin de viaţă. Străzile pavoazate, învăluite în lumina unei zile minunate, au într'adevăr aspect sărbătoresc.

Programul solemnităţilor e anunţat pentru ora 11, după sosirea reprezentanţilor guvernului. Două ore încă de aşteptare îmi dau prilejul să vizitez pe îndelete expoziţia agricolă, zootechnică, piscicolă şi de industrie casnică, organizată în curtea regimentului 20 Artilerie. Sunt înfăţişate în aceste expoziţii, în chip admirabil, toate produsele solului rodnic al Bărăganului, al bălţilor şi apei Dunării — produse pe care hărnicia locuitorilor a ştiut să le selecţioneze şi să le prezinte ca pe o mândrie a economiei noastre naţionale.

In expoziţia agricolă ca şi cea zootehnică găseşti produsele proprietarilor devotaţi metodelor de raţionalizare în agricultură, cum e d. I. Cămărăşescu, — alături de produsele ţăranilor, cari au început să înţeleagă necesitatea selecţionării în cultura pământului şi rasa vitelor.

Locuitorii satelor sunt stăpâniţi de un sentiment de mândrie, că pot prezenta la expoziţie cai pur sânge, de toată frumuseţea, vaci de rasă, oi, etc.

Rasa cailor a fost îmbunătăţită în această regiune, graţie depozitului de remontă al statului dela Slobozia.

Rasa Nonius predomină.

Standurile celelalte, de industrie agricolă, vădesc contribuţia reală pe care o aduc fermele şi şcoalele de agricultură din judeţ, cum sunt cele dela Armăşeşti, Lehliu, Săpunari, etc.

Tedeumul de la catedrală

Serbările au început printr'un tedeum oficiat de păr. protopop Dobre la catedrala oraşului, în prezenţa d-lor: D. R. Ioaniţescu, ministrul muncii şi al sănătăţii, I. Mihalache, Petre Andrei şi M. Şerban subsecretar de stat, g-ral Ilcuş, secretarul general al ministerului armatei, general Todicescu, Ionescu-Brăila, directorul general al zootechniei, M. Enescu, directorul general al asigurărilor sociale, Vartopol, directorul prefecturii, Tiberiu Chirilă primarul oraşului, col. Modreanu, col. Dimitriu, I. Răducanu, col. Teodoroiu, col. Nicolaescu, col. Polizu Micşuneşti, col. Alexandrescu, lt.-comandor Butaş, comandantul canonierii „Lascăr Catargiu", căp. Radu Petrescu, comandantul portului Teodor Copoiu, prim preşedinte al tribunalului Fundăţeanu prim procuror, jude consilier Alexandrescu, etc., etc.

In faţa catedralei erau înşiruite cohortele de cercetaşi din localitate şi cea dela Silistra, de cercetaşi marinari, sub comanda d-lui dr. Mirahorian. Un public numeros ocupase întreg spaţiul din jurul monumentului eroilor.

După tedeum s'a depus o coroană de flori la monumentul eroilor, muzica militară intonând „rugăciunea".

Primarul oraşului, d. Chirilă, a rostit o scurtă cuvântare, evocând memoria eroilor cari s'au jertfit pentru patrie.

Jurământul cercetaşilor

Cu acest prilej cohorta cercetaşilor din oraş a depus jurământul, după ce d. dr. Mirahorian, comandantul cohortei din Silistra, a citit legea cercetaşilor.

După depunerea jurământului d. Petre Andrei subsecretar de stat a îndemnat pe tinerii cercetaşi să se devoteze preceptelor cercetăşiei.

DEFILAREA

Dela monument, întreaga asistenţă, în frunte cu reprezentanţii guvernului s'a îndreptat spre bulevardul Traian, unde a urmat defilarea şcoalelor, a cercetaşilor, a trupei din garnizoană, a veteranilor şi foştilor luptători şi a unui grup de ţărani călări.

Defilarea trupei de cavalerie şi artilerie, precum şi a cercetaşilor marinari a făcut o plăcută impresie.

Muzica a fost condusă de d. locot. Krebles.

Agapa

După defilare reprezentanţii guvernului, ai armatei, ai autorităţilor civile precum şi invitaţii au luat masa în sala parcului comunal.

La şampanie d. *Tiberiu Chirilă,* primarul oraşului, după ce a mulţumit reprezentanţilor guvernului, că au participat la această serbare a făcut un lung istoric al oraşului Călăraşi.

Criza ce bântue de câţiva ani această ţară — continuă d-sa — şi ca atare şi oraşul nostru, a fost o piedică pentru propăşirea lui. Totuşi cu toată această criză oraşul Călăraşi e în perspectiva de a fi înzestrat în curând cu două opere edilitare de cea mai mare importanţă, o hală modernă şi modificarea actualului sistem de alimentare cu apă potabilă şi higienică.

Ne mai rămâne de realizat trei mari opere edilitare: canalizare, un abator sistematic şi o bae comunală şi atunci vom putea să zicem că oraşul Călăraşi, este cu adevărat un oraş modern şi civilizat.

Dea Domnul ca sub domnia Regelui Carol II aceste realizări să se înfăptuiască.

Dacă serbările Centenarului de azi ne-au făcut să evocăm oarecum suferinţele trecutului, îndurate de călăraşeni timp de mai bine de o sută de ani pe aceste meleaguri, numai puţin mare ne este bucuria când putem să constatăm azi că dintr'un sătuleţ mic ca Lichireşti, avem un oraş mândru şi frumos ce a dat naştere atâtor personalităţi, care prin muncă, cinstea, priceperea şi inteligenţa lor au contribuit la dezvoltarea şi propăşirea acestui oraş.

D-sa termină, închinând pentru M. S. Regele.

CUVANTAREA D-LUI MINISTRU D. R. IOANIŢESCU

D. D. R. IOANIŢESCU, ministrul muncii şi al sănătăţii, subliniază în numele guvernului, importanţa acestui eveniment, înfăţişată de perspectiva istorică. Dintr'un sat modest, conducătorii de pe vremea regulamentului organic şi de mai târziu, au creat un oraş. De altfel toate oraşele de pe o parte şi de alta a Dunării îşi iau fiinţă după 1821, — după revoluţia lui Tudor Vladimirescu, începutul renaşterii neamului românesc. Astfel, Giurgiu, T. Măgurele, Oltenita încep să se înfiripe după această dată. Această renaştere coincide cu redeşteptarea conştiinţei naţionale, cu făclierii Ardealului, care veneau aici să întărească sentimentul de naţie şi latinitate. De pe urma influenţei acestor mocani, cari coborau în jos până la Dunăre, au profitat ţările balcanice. După lupta dela Adrianopol, oraşele de pe Dunăre capătă extensiune.

Centenarul Călăraşilor îmbracă un caracter naţional, confundându-se cu redeşteptarea românismului. Viaţa economică în 1830 era în mâna breslelor de meseriaşi. Călăraşii era oraşul căutat unde se desfăcea întreaga producţie a acestor bresle dela periferia Capitalei. Era considerat ca unul din cele mai importante târguri. Nu exista alt drum în această regiune spre Dunăre până la construirea podului Carol I, decât Călăraşii, pe unde se scurgeau toate bogăţiile.

Călăraşenii să fie mândri de evenimentul de astăzi şi să-l serbeze şi cu nădejdea de mai bine, că oraşul lor îşi va recăpăta situaţia prosperă de altă dată. De când s'a ridicat podul peste Dunăre, bogăţiile scurgându-se pe alte artere, Călăraşii au rămas în urmă, în urmă. Aveţi o grea sarcină: să recâştigaţi importanţa de altă dată a oraşului, reînviindu-i glorioasa tradiţie. Povara aceasta stă pe umerii generaţiei de astăzi. Consider, — încheie d-sa — prezenţa rectorului Academiei de comerţ în mijlocul dv., o chezăşie că veţi reuşi.

D. I. RADUCANU, membru în comitetul de organizare a serbărilor, îşi exprimă regretul că M. S. Regele n'a putut participa la această manifestare.

Mulţumeşte apoi reprezentanţilor guvernului că au ţinut să onoreze aceste serbări cu prezenţa lor.

După aceea întreaga asistenţă a vizitat expoziţiile agricolă şi zootehnică.

*

Cu prilejul serbărilor au fost aduse dela Galaţi pe canalul Borcea monitorul de război „Lascăr Catargiu", sub comanda d-lui lt. comandor Butaş, şi vedeta „Maior Şontu", sub comanda d-lui subalt. Moşov. Vasele au fost feeric luminate în timpul serii, când a urmat şi retragerea cu torţe în oraş.

C. Ş.

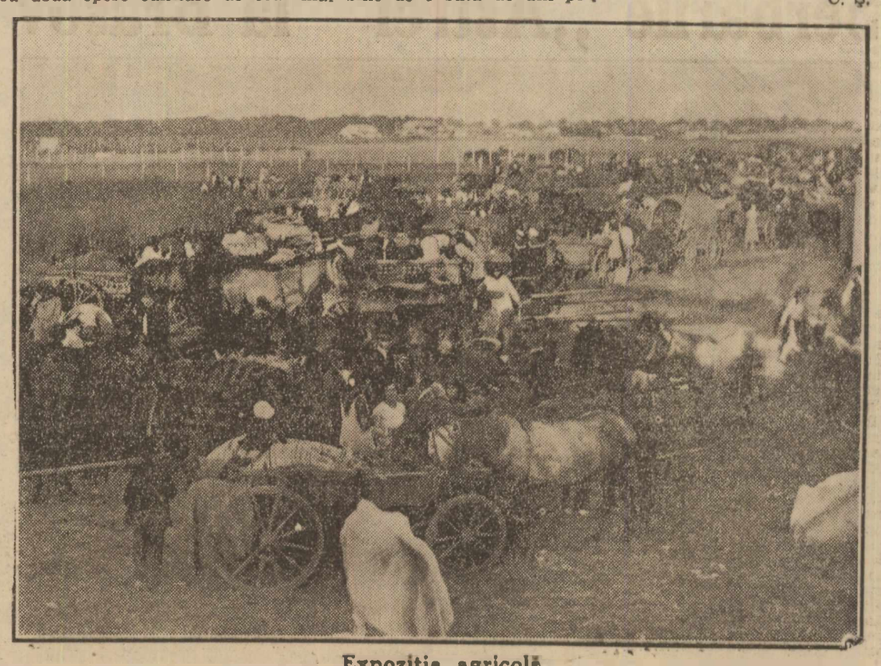

Expoziţia agricolă

fel de fel

INVINGĂTORII

Cei cinci premiaţi ai unei expoziţii de câini

IN FIE CARE ZI

ASTRA

In cetatea Braşovului unde cândva au răsunat clopote Brâncovene — Măria Sa Regele a venit să dăruiască gând nou pentru cultura poporului. Frumuseţea zilei de toamnă a cunoscut alaiuri de juni şi domniţe care încă odată au scos din lacre şi tronuri vechi vestminte de basm pentru întâmpinare.

Liturghia a reînoit acele dorinţe vechi dar care de fie care dată reînfloresc proaspăt când sunt rostite de cuget curat. Se învedera în dor aceiaşi credinţă, de lumină şi adevăr întrecând cartea şi şcoala. Deasupra vâltoarei politice răsunau cu tărie îndemnurile înalte, întrecând cântecul prin rugă. Spicele se adunau în snopi de înţelepciune şi cuvântul Regesc proclama :

„Astăzi când neamul nostru are fericirea de a fi unit în acelaş mănunchiu, opera culturală este poate cea mai însemnată înfăptuire, căci ea este chezăşia supremă a menţinerii neamului nostru". Şi mai departe : „Privind îndărăt asupra istoriei, oricât ar fi strălucit neamurile prin însuşirile lor vitejeşti şi războinice — iar printre aceste neamuri suntem şi noi — totuşi neamurile care au strălucit şi pe urma cărora au rămas cele mai adânci urme, au fost acelea care au strălucit pe tărîmul culturei, al civilizaţiei şi progresului omenirei". Iată adevărul care îndreptăţeşte peste veac trăinicie Astrei. Iată şi răspuns acelui tineret care în toate ţările vecine îşi caută numai o organizare agresivă. La noi se lămureşte omenie cu înţeles de civilizaţie, iar frumuseţea acestei conştiinţe se înalţă peste „sbuciumul şi certurile" nu numai dela noi ci din întreaga lume. Să păzim sănătatea poporului, să izbutim a înlătura neştiinţa de carte, dar cultura să ne fie nu numai slovă ci, suflet şi sănătate.

Aşa creştea ziua subt munţele albastru, de unde prin văi adânci veniseră voioşi flăcăi şi fete, aşa mărturiseau pentru mai departe din racle de sticlă răvaşe vechi îngălbenite, şi ceasloave care mai poartă încă mireasmă de tămâie pentru vremi viitoare.

Astra era mai tânără decât ori când.

Adrian Maniu

acum cincizeci de ani

Citim în UNIVERSUL *din 10 Septembrie 1884 :*

= Veacul nostru suferă de boala uşurinţei şi a leneviei, care nicăiri ca în politică nu se dă pe faţă într'un chip mai vădit.

= D-nu Teodor Văcărescu, intors din Bruxela unde fusese pentru a supraveghia mai de aproape educaţia fetelor d-sale, cari şi-au trecut examenele intr'un mod aşa de strălucit, îşi va relua funcţia de mareşal al curţei. —

La curtea regală se va crea un nou gen de funcţionari, şambelanii. Vor fi doisprezece adjutanţi de câmp, dintre cari şase vor fi ataşaţi la persoana M. S. Reginei. Casa Reginei va fi compusă din o mare maestră a palatului, trei dame de onoare şi şase odmnişoare de onoare.

Casa Regelui se va compune dintr'un general comandant al casei militare, un mare mareşal al curţii, un maiestru de ceremonie, din mai mulţi şambelani şi adjutanţi de câmp.

= D-nu Bruto Amante, cunoscutul publicist şi agitator filo-român, care vine pentru a asistă la desvelirea statuei lui Ovidiu, trimis din partea ministerului de instrucţie italian a sosit în Capitală azi dimineaţă cu trenul de Vârciorova. D-lui a fost întâmpinat la gară de câţi-va dintre amicii d-sale din Bucureşti, intre care şi d. Luigi Cazzavillan, directorul ziarului „Frăţia Română-Italiană".

= Roma. — Italia e entusiasmată de felul inimos in care a ştiut să sară regele ei în ajutorul holericilor din Napoli. Ieri seară, concertul din piaţa Colonia a fost o demonstraţie intreagă care a ţinut două ore. Multe bucăţi din programă nu se putură executa, poate nici jumătate, pentru că publicul vrea să audă numai un marş, marşul regal, şi tot pe acela. Natural că au fost necontenite aplause la adresa regelui.

Soţiile oamenilor politici englezi

Intrebaţi de către reprezentanţii presei engleze asupra rolului jucat de soţiile lor, oamenii de stat ai Angliei au dat cele mai sincere răspunsuri cu privire la colaborarea tovarăşelor lor de viaţă în luptele politice ce le-au dus. Astfel, primul ministru Ramsay Macdonald a declarat că datorează totul nevestei sale, încetată din viaţă de mai mulţi ani ; dacă ea nu l-ar fi susţinut cu o admirabilă energie în prima perioadă a carierei sale, el ar fi trăit necunoscut în micul orăşel scoţian în care s'a născut.

Lord Snowden, fostul ministru de finanţe, care după cum se ştie umblă în cârje, a lăudat la rândul lui devotamentul soţiei sale care îi este o nepreţuită colaboratoare.

In ceeace priveşte pe Lloyd George, el a reamintit că a luat de nevastă pe fata unui fermier graţie căreia a putut să-şi cumpere prima sa robă de avocat fără de care n'ar fi putut să înceapă să-şi exercite profesiunea.

UN IZVOR MISTERIOS

Intr'un orăşel din provincia Leicester, în Anglia, locatarul unui imobil a chemat inginerii hidraulici şi instalatorii de apă ca să cerceteze proveniencţa unui izvor apărut în mod subit în mijlocul unui perete al dormitorului său.

Ţâşnitura de apă e de grosimea unui creion şi se opreşte din când în când. In pod nu există nici un rezervor, apartamentul n'are cameră de bae, iar apa n'a fost introdusă la etajul locatarului domnul Long. Pe pereţi nu se poate vedea nici cea mai mică urmă de umezeală.

De câte ori apa ţâşneşte, se aude un sgomot asemănător celui produs de vaporii unei locomotive. Pe când experţii cercetau cu amănunţime zidul misterios, punând chiar la îndoială existenţa isvorului, au fost deodată udaţi de apa care reincepuse să curgă cu putere. Până acum nu s'a putut găsi nici o explicaţie a fenomenului.

Aniversarea republicii St. Marino

Acum câteva zile republica St. Marino a celebrat a 1633-a aniversare a existenţei sale. Intreaga populaţie a urmat tradiţionala procesiune care se închină în fiecare an în faţa moaştelor Sfântului Marino, dătătorul de libertate, după cum stă scris pe stema acestei ţărişoare.

Această mică republică rămasă în mijlocul Italiei monarhiste este mândră de independenţa ei. Totuşi, astăzi, locuitorii sunt fascişti devotaţi.

Politica şi naşterile

„Voelkische Beobachter", organul lui Hitler, anunţă intr'un articol din pagina intâia înmulţirea naşterilor în Wurtemberg, inmulţire datorită, după părerea ziarului, măsurilor economice luate de guvernul naţional-socialist. Ziarul constată cu satisfacţie că s'au născut mai mulţi băeţi. fenomen care se observă, zice el, după războaie când natura vrea să restabilească echilibrul dintre sexe.

Naţional-socialiştii fiind la putere numai de şapte luni, rezultatul consemnat mai sus trebue socotit drept un record excepţional.

Privirea mamei

Un pensionar al marinei engleze, tată al unui băeţel de 7 ani, grav bolnav într'un spital de copii, obţine prin intervenţia primarului din Portsmouth un ordin special de la ministerul de interne, graţie căruia mama micuţului bolnav, deţinută într'o închisoare, avu voe să petreacă o zi întreagă lângă copilaşul ei. Acesta era pe moarte şi medicii, desnădăjduiţi, erau de părere că numai mama l-ar mai putea scăpa.

Actul de clemenţă făcut de ministru în contra tutulor regulamentelor cu scopul de a face un bine unei fiinţe nevinovate în preajma morţii, a fost salvator.

De cinci luni nenorocita femee zăcea în puşcărie pentru o vină oarecum uşoară şi nu-şi mai zărise băieţelul care cerea necontenit s'o vadă.

La sosirea ei în spital copilul dormea şi mamă-sa aşteptă neclintită mai multe ore la căpătâiul patului... când de odată copilaşul strigă „mamă" deschizându-i braţele. După câteva ore de mângâiere sufletească nefericita se înapoiă în celula ei, dar micul bolnav era scăpat din acea zi.

Aviator salvat de pompieri

Un aeroplan, pe când executa deasupra oraşului Viena un sbor de reclamă, suferi o pană de motor care puneа viaţa pilotului şi a însoţitorilor lui in pericol, dat fiind că o aterizare deasupra caselor era imposibilă.

Aviatorii hotărîră atunci să se lase pe Dunăre ; în momentul când avionul atinse fluviul cei doi pasageri săriră în apă şi înnotară până la mal. Pilotul, însă, refuzând să-şi părăsească postul, risca să se înnece, căci aeroplanul se scufunda încetul cu încetul.

Publicul înspăimântat chemă poliţia şi în urmă pompierii care îl ridicară cu forţa şi scăpară — de astă dată din apă şi nu din foc — pe prea conştiinciosul aviator.

199 de ani de inchisoare

La Chicago, patria bandiţilor, au fost condamnaţi pentru participare la un asasinat făptuit asupra unui mic comerciant, doi temuţi complici ai cunoscutului bandit George Dale, condamnat la moarte prin electrocutare. Complicii sunt : Eleonora Zarman, cunoscută sub numele de „tigresa blondă", care a primit 199 ani de închisoare şi Leo Ulinecii care a fost osândit şi el la acelaşi număr de ani de detenţiune.

398 de ani pentru două persoane constituie un record chiar în America.

La ce temperatură vă simţiţi mai bine ?

Invăţatul american John Miller se ocupă de câtăva vreme cu problema influenţei climatului asupra psihicului omenesc, Rezultatele la care a ajuns, senzationale cu drept cuvânt, arată că fiecare rasă se desvoltă şi se simte mai bine la o anumită temperatură.

Americanilor de nord le-ar prii temperatura de 15 grade, in timp ce americanii de sud nu se simt cu adevărat bine decât la 24 grade. Europenii din nordul continentului s'ar mulţumi cu 13 grade, pe când italienii, spaniolii şi toţi ceilalţi din sudul continentului nostru n'ar da maximul de energie şi activitate decât la 27 grade. Profesorul Miller a stabilit deasemeni că organismul omenesc suferă mult din cauza variaţiilor de temperatură, care ar influenţa secreţiunile interne ale corpului şi ar oferi o poartă uşor de deschis feluritelor boale.

JOCURILE NOASTRE

— Deslegătorii jocurilor din seria XVI-a —

— URMARE —

Hentiescu Maria (Loco); Haluş Gheorghe (Botoşani).

Ionescu I. Vintilă (Loco); Ionescu Cornelia (Galaţi); Jecu M. Ioan (Huşi); Iacobini V. (Loco); Ionescu T. Mina (Loco); Ionescu A. Andrei (Galaţi); Ionescu-Fulger M. Cornelius (Galaţi); Ionescu C. avocat (Loco); Iordănescu Sanda (Loco); Ivanov I. Lucian (Loco); Ionescu Teodosie (C.-Lung - Muscel); Ionescu Z. Mircea (Silistra); Ionescu R. Elena (Tg.-Mureş); Ionescu H. (Urziceni-Ialomiţa); Iordăchescu C. Ion stud. (Tetalu-Vâlcea) ; Ionită I. Virginia (Constanţa); Irimia Ileana (Loco); Isac D. Constanţa (Bivolari-Iaşi); Ionescu Tanţi (Loco); Ionescu Eufrosina (Galaţi); Ionescu A. Alexandrina (Loco); Ionescu Petre judecător (Miercurea-Ciuc); Ionescu Gh. Mircea (Loco); Ionescu Elena (Ploeşti) ; Ionescu N. Paulina studentă (Loco); Ionescu H. Ioan (Loco); Ionescu Maria (Loco); Ionescu C. Mircea stud. (Ploeşti); Ionescu Virginica (Loco); Ionescu Luky (Loco).

Kisch Ştefan (Loco) ; Kokaliade Zizi (Loco).

Luca Gh. căpitan Elena (Galaţi); Lambru Thomaida (Loco); Lambru Nusa (Loco); Lambescu Georgeta (C.-Lung - Muscel); Moise C. Catherine (Galaţi); Livideanu I. Flora (Cernavoda).

Mihăilescu E. (Iaşi); Mocănescu N. Gh. invţr. (Ograda-Ialomiţa) ; Moisue Veronica (Bârlad); Mateescu A. Elisabeta (Loco); Mihăiţeanu Silvia (Botoşani); Mihăilescu M. Aurel (Bârlad); Metaxa Maria (Loco); Marinescu Zoe (Piteşti) ; Manolescu Corina (Loco); Mateias Floriana stud. (Tâmna-Mehedinţi); Mortzun Alex. stud. (Roman); Mihăilescu C. (Loco); Mihăilescu G. ingin. (Loco); Mihăilescu ing. Constanţa (Loco); Mancie I. Marin (Fierbinţi de Sus - Ilfov); Mănescu Ion invăt. (Arabagi-Durostor) ; Munteanu Paula (Galaţi); Marinescu I. Viorica stud. (Feteşti-Dudeşti - Ialomiţa); Marinescu Elvira (Feteşti-Dudeşti - Ialomiţa); Manea Florica (Botoşani); Mihăilescu Margareta (Loco); Mazilu Teodorina (Galaţi); Moroşanu Coculeana std. (P.-Neamţ); Murgescu Costinel (Vaslui); Mihăilescu C. Petru (Huşi); Mingopol Adina (Loco) ; Manolescu Ionel (Loco).

Niculescu V. Al. (Giurgiu); Nucu St. Vasile (Constanţa); Neculiţă Florica (Loco); Neculiţă Ionel stud. (Loco); Nichitovici Gabriela (Loco); Neagu Octava invţtoare (Abrud) ; Niculescu P. Dumitru stud. (Loco); Nedelcu Zizi (Tamaş-Buftea) ; Nemţeanu Gr. (Craiova); Niculescu Barbu (Loco); Neagu Eug. (Tighina); Novak Iosef (Loco); Negulescu Corneliu (Loco); Niculescu F. Maria (Loco).

Orghidan Elena (Loco).

Popescu N. căpitan (Loco); Petrescu Florica (Loco); Petrescu Ionela (Loco); Pârvulescu N. Ileana (Loco); Pascu Ovidiu (Costeşti) ; Popescu I. Decebal (Giurgiu) ; Popescu Alexandrina (Giurgiu); Pascal locotn. Attilia (Târgovişte); Potopeanu I. (T.-Severin); Popovici C. Eugenia (Borca-Neamţ); Petrăchescu Ursea-Ştefan (Buzău); Popovici Vlad ingr. (Loco); Preda Teodor (Fundenii Gherassy - Ilfov); Preda T. Maria invţ. (Fundenii Gherassy); Petcu O. (Loco); Pascovici Livia (Pojorâta - C. Lung - Bucovina); Polizu C. Cleo (Bârlad); Papatanopol Gheorghe stud. (Loco); Popescu I. Const. stud. (Băltăţesti - Neamţ); Popescu V. Theodor (Loco) ; Pop Emil (Ploeşti) ; Petroianu Marga (Loco); Plopan Toma (Fundulea-Ilfov); Popescu Atanasie (Loco); Popescu Elisa (Loco); Popescu Florinel (Merii-Petchii-Ilfov); Păslariu (Bârlad); Presură I. (Gruia-Mehedinţi); Patriciu Zoe (Loco); Păunescu Mihail (Giurgiu); Petrescu Oana (Gura-Motrului - Mehedinţi); Panaite Iancu (Bereşti-Covurlui); Petrescu Laur (Tomşani-Dâmbovita); Parisianu A. Mircea (T.-Severin).

— Va urma —

SPRE CÂMPUL DE BĂTAE

Trei concurente la campionatul de tennis al Angliei pentru copii. Rosenlary Thomas (stânga) are 12 ani; Mary Dewsham, (mijloc) are 15 ani şi Jean Rudd, (dreapta) are 10 ani.

Mai frumoasă şi mai tânără ca ori când

deveniţi Doamnă întrebuinţând PUDRA D'ARGY. Caracterizată prin aderenţa absolută, discreţia şi exotismul parfumului, PUDRA D'ARGY se impune ca un admirabil tonic al pielei.

PUDRA D'ARGY

Maşinile şi uneltele RUD. SACK

precum :

Pluguri pentru vite şi tractoare

Pluguri pentru vie

Rarişe, Prăşitoare, Cultivatoare

Grape flexibile

Grape de burueni

Maşini de semănat în rânduri

pentru vite şi tractoare

furnizează

Uzinele Rud. Sack s. a.

Bucureşti Str. Dimitrie Sturdza 13 (colţ Bul. Take Ionescu) Tel. 209125

Academia liberă de Arte - Frumoase

Sub direcţia artistică a pictorului Honoriu Creţulescu, i-şi începe cursurile la 1 Octombrie 933. Inscrieri zilnice intre 9-12-3-7 in strada General Lahovari 78 bis

PREZICATOAREA MONDIALA ELIDA !

Eleva D-nei DETEB din Paris, „Ocultistă": inalte studii, experienţe practicate

CHIROMANCIA

Posed Antetul Casei Regale 10 Maiu 1922. Stabilirea sănătăţii A. S. Regale Domniţa Elisabeta a Greciei ! — 25 Octomb. 1929, publicat in Ziarul „Universul" Nr. 247. Venirea M. S. Regelui Carol II in ţară, se va inapoia din „Surghiun", se va urca pe Tron !

Autorizată : Ghiceşte fenomenal, Destinul : Trecutul ! Prezentul ! Viitorul !

„Steaua" Naşterii : Anii. Lunile, Zilele, Orele cifre norocoase.

Orele de consultaţii : 7 dim. până la 12 şi dela 1 până la 8 seara.

Corespondenţă întreaga ţară. Trimiteţi data naşterii (mandat poştal) 200 lei. Bulevardul Dinicu Golescu No. 25 Bucureşti (Dosul Gării de Nord).

In interesul dv., Onor. cititori, feriţi-vă de toate şi toţi acei care nu posed nici un act doveditor cu date oficiale. 7

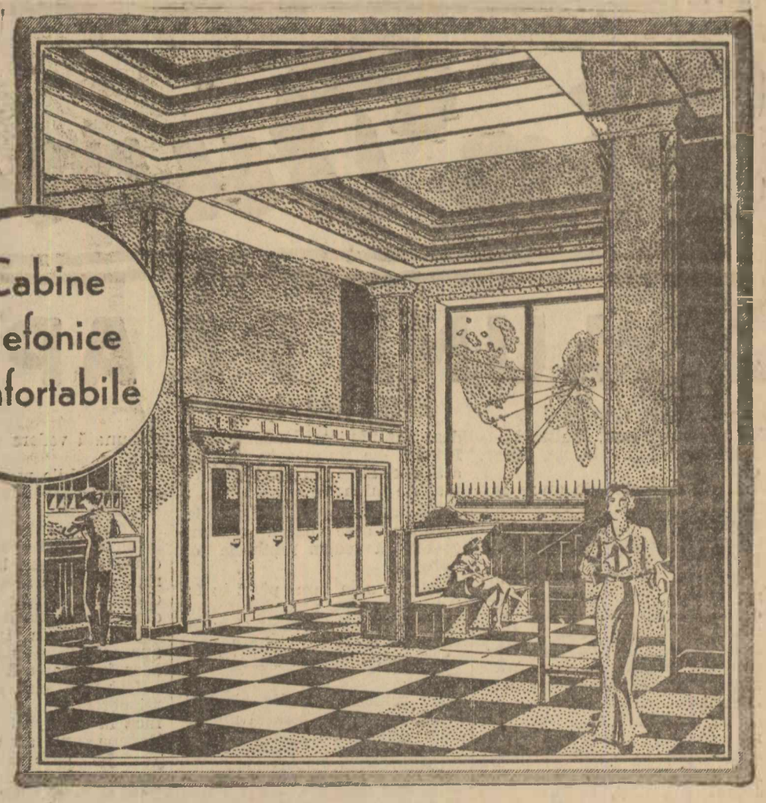

.... stau la dispoziţia publicului în Palatul Telefoanelor din Calea Victoriei. Fie că doriţi să vorbiţi cu oraşul, sau cu provincia, sau cu străinătatea, veţi fi servit la fel de prompt, de politicos.

Datorită îmbunătăţirilor aduse reţelii interurbane, o convorbire simplă cu provincia poate fi obţinută acum mai repede decât se obţinea înainte o convorbire urgentă.

Cabinele din sala cea mare sunt deschise publicului dela orele 8-19. Dela orele 19-21 cabine speciale stau la dispoziţia publicului în sala de intrare. Cabinele din Palatul Poştei Centrale sunt deschise timp de 24 de ore zilnic.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

CONSTRUCTORI, ARCHITECŢI

„FAVORIT" Fabrica de Ardesie Artificială Oşorhei, jud. Bihor fost Fabrica Meteor, şi-a inceput activitatea producând ardesie pentru acoperit. Cereţi oferte.

Acoperişul durează veşnic, bun, frumos şi eftin. 11

PARCHETE de STEJAR

Calitate superioară, perfect uscate vinde prompt din depozit cu cele mai reduse preţuri.

FABRICA GH. BARBULESCU Ploeşti

Execută orice comenzi de cherestea tâmplărie, mobilă etc. etc.

Blănăria Wilhelm Steinhart

Calea Moşilor 188

Asortată cu Ultimele Noutăţi

Atelier propriu

893

Vizitaţi marele hotel Restaurant şi Berărie

Hristu Bobeff

din Silistra

Confort modern şi mari reduceri pentru d-nii voiajori.

Şcoala Arhiepiscopală

„Sf. Andrei"

Calea Călăraşilor 12

Curs primar şi liceal statizat primeşte elevi interni, semi-interni şi externi. Inscrieri în fiecare zi 9—12 şi 4—6. 2808

CONTRA BĂTĂTURILOR PEDOL

CE AM VĂZUT LA MOSCOVA

de HENRY BERAUD

Marele ziarist şi romancier francez, d. Henry Béraud, cu recunoscuta-i măestrie de stil şi dar de observaţie, a ştiut sa aducă omenirii realul folos al desvăluirii vieţii de infern din.. „Paradisul Roşu".

Această sugestivă lucrare a avut efectul salutar de a deschide ochii ultimilor vizionari cari incă mai credeau că iadul Rusiei sovietice, poate avea — măcar in parte — aspecte de rai pământesc...

De vânzare la librării şi la librăria ziarului „Universul" cu preţul de lei 30.

Führende deutsche Arzneimittelfabrik sucht jüngeren Apotheker

für wissenschaftliche Propaganda (Besuche bei Ärzten und Krankenhäusern). Bedingungen: gute Fachkenntnisse, Verständnis der medizinischen Nomenklatur, Beherrschung der deutschen und vor allem der rumänischen Sprache in Wort und Schrift.

Angebote mit Lebenslauf, Zeugnisabschriften, Gehaltsansprüchen, Referenzen und Lichtbild unter Chiffre. 62. S. an die Administration „Universul" Bukarest.

CEA MAI VASTĂ EXPOZIŢIE DE LĂMPI MODERNE CADOURI

REPREZENTANTA UZINELOR Christofle PARIS PREŢURI ORIGINALE

DEPOZITELE ADMA 13, STR. COLUMBELOR (PRIN CĂLĂRAŞI) PREŢURI REDUSE

APARTAMENTE de la 400.000 lei

In imobilul ce se va construi str. Romană 17-19 . PIAŢA B-DULUI DACIA

Informaţiuni : Inginer Dan Capriel Romană 19 Telefon 214.02 orele 18—19

In „VESELIA"

de Joi 7 Septembrie :

Niţă la Balcic.—Aiurusum! Garganlâc bucluc marafet! Familia nu va mânca la Balcic. (De ce?)—La hotel.—Cu barca la Caliacra.—Siţa a văzut balene, foci, rechini.

Zeul fisc: ne aşteaptă apocalipsul! — Transferul. — Cămăşile albe (pe dinafară!) şi d. Ata Constantinescu. — Actualităţi rimate. — In Septembrie.-Epigrame.—Numeroase desene, glume.

Citiţi cartea cea mai veselă :

DOAMNA E GELOASA de C. COSCO

Citiţi „VESELIA"

BISCUIŢI BRIOŞI GAGEL FRANZELE PAINE

Din Duminică în Duminică

O LUNA PE APA

= ISTAMBUL =

Istambul, Pireu, Malta, Genua, Marsilia, Valencia, Alger, Catania.

Numele acestea de oraşe cu vestite frumuseţi, erau etapele făgăduite călătorilor, cari s'au îmbarcat pe vaporul Alba-Iulia la 20 August.

Şi vraja sus pomenitelor nume a fost destul de puternică, ca să-mi înfrângă vechea teamă de a călători pe apă. Căci suferisem atât de groaznic mergând odată spre Constantinopol, încât evitasem de atunci cu oroare drumul pe apă.

Dar la Galaţi, unde urma să ne îmbarcăm acum, din prima clipă Alba-Iulia îmi dă o impresie de siguranţă. Greu încărcat şi imens, vaporul abia are loc să acosteze în micul port moldovenesc. Trebue extrema abilitate a comandantului ca să-l cârmească, căci lungimea lui pare că cuprinde aproape toată lăţimea navigabilă a fluviului. Totuş, mişcarea a reuşit deplin. Pornim apoi — şi Dunărea — cu malurile umbrite de sălcii — pare un imens bulevard, pe care lunecă lin comodul vehicul, care ne poartă.

Suntem întârziaţi şi grăbim spre Sulina. Pe o culme, Tulcea îşi etalează multicolor vederea-i de carte poştală ilustrată. Îi aruncăm grăbiţi în treacăt o privire de admiraţie distrată. Ne e gândul pornit spre alte vestite frumuseţi. Ne păstrăm neştirbit entuziasmul pentru Neapoli, Genova, Alger.

Un apus de soare deasupra deltei — auriu şi rumenit — nu ne exaltă exagerat admiraţia. Aşteptăm apusurile pe mare.

Dar de cum eşim din Sulina, marea Neagră ni se dovedeşte ostilă. O ploaie repede, furtună, valuri impresionante ne reeditează real filmul: „Când cerul şi marea se întâlnesc".

La Constanţa stăm numai o jumătate de zi. Am avea vreme totuşi să scoborăm şi să mai vedem oraşul, unde exilatul Ovidiu nu se consolează nici astăzi de frumuseţile lăsate la Roma. Dar n'avem prea multă vreme să meditcăm asupra exilului poetului Metamorfozelor. In Constanţa e punctul principal de îmbarcare. Ne lovim mereu de hamali cu valize şi cufere. E o zgomotoasă învălmăşeală, o prelungită neînţelegere, până ce toţi călătorii şi-au căpătat cuvenitele locuri.

Seara, în jurul mesei, se fac cunoştinţe, se leagă prietenii, ce vor dura probabil cât va dura şi călătoria.

A doua zi, pe o vreme bună, cu adieri de vânt numai cât trebue ca să răcorească cabinele minuscule, plutim spre Istambul.

Marea e neasemuit de frumoasă. O întindere de smalţ tremurat verde, cu solzi sidefii de şarpe.

Înainte de prânz avem să fim în Bosfor.

Nu văzusem Constantinopolul — nu ştiu câţi ani înainte de război.

Pe vremea aceea era capitala lui Abdul Hamid. Enver bey nu turburase încă vechile tradiţii şi femeile umblau înhobotate în valuri; bărbaţii purtau încă turbane şi fes.

Pe străzi sălaşluia pe atunci numeroasa progenitură a câinilor vagabonzi; iar tramvaiele aveau un al doilea vizitiu al cărui lung bici era nu pentru cai, ci pentru haitele tolănite în drum.

Astăzi Istambulul, în ciuda pitorescului, s'a occidentalizat.

Ceeace a rămas neschimbat e frumuseţea intrărei în Bosfor. Plutim nesimţit de lin, căci marea albastră de o dată, nu are creţuri mai multe, ca cerul de deasupra. Pe cele două maluri rivalizând în frumuseţe Buiuk Déré, Therapia. Apele dulci se succed spre încântarea privirilor noastre. La o cotitură făcându-şi faţă cele două întăriturí: Rumeli Hisar şi Anatoli Hissar stau strajă, încă de pe vremea lui Mahomed cuceritorul.

Palate de marmoră îngălbenită: Yldiz Kiosk, Dolma bagee, Beglerbeg mărturisesc măreţia foştilor stăpâni.

Înaintăm şi întreaga panoramă a cornului de aur se desfăşura de odată. Grădinile vechiului serai se scobor până în mare. Imensele moschee dovedesc stăpânirea musulmană.. Printre ele întunecata cupolă a Sfintei Sofii pare strejuită de înaltele minarete.

De cum ancorează Alba-Iulia, alergăm spre bărci. Suntem grăbiţi să vedem minunile de aproape.

Dar de cum am păşit în Istambul, nu ne mai aparţinem. Un ghid ne-a capturat şi autoritar ne duce să vizităm ceea ce dânsul crede că e mai interesant.

Eu venisem cu alte gânduri. In Istambul sub stratul musulman vream să regăsesc vechiul Bizanţ. Roma nouă a lui Constantin cu palatele şi bisericile, care mai dăinuesc unele şi astăzi.

In Sfânta Sofia nu urma mânei lui Mahomed mă interesa. Ci coloanele de marmură şi porfir aduse de Iustinian din templele din Baalbek şi Efes. Iustinian împăratul care a zidit şi acea minunată cisternă bazilee — Sere Batan Serai. Imens rezervoriu de apă pentru nevoile palatului, vechea cisternă pare mai curând un templu susţinut de trei sute de coloane în stil corintian.

Sulemania — moscheia lui Soliman Magnificul — e mai nouă cu o mie de ani decât Sfânta Sofia. Coloanele-i de porfir au sprijinit mai înainte un palat al Basileilor. Astăzi sprijinesc bolta celui mai măreţ edificiu islamic. Ziditorul ei e acel Soliman, care iarăşi ne-a făcut cinstea să vină prin Moldova. Protivnicul lui — umilitul ctitor al Probatei — Petru Rareş — fireşte că nu i-a putut sta împotrivă. Fuge întâi în Ardeal apoi umilit vine în Stambul să se roage lui Soliman de iertare. Rugăciune la care alătură minunate daruri. Nestimatele mărete furate de la Alois Gritti. Oare în tezaurul sultanilor nu vor fi şi acele enorme smaralde cu care Rareş şi-a redobândit de la Sultan domnia? Moscheia aceasta a fost ridicată de Soliman ca mulţumită lui Alah pentru strălucita-i biruinţă de la Mohaci?

Cu gândul la vremurile acelea ascult distrată explicaţiile ghidului şi ecoul pe care bolţile îl repetă în mai multe rânduri. Prevăd parcă chipul lui Rareş pe zidul muced al Probatei şi Sulemania cu marmorele ei sculptate nu-mi mai excită exagerat admiraţia. Aş vrea parcă mai bine, să văd ruinele casei genoveze unde a tras Petru Vodă. Aş dori să ştiu în ce loc se afla acel Bogdan Serai, unde erau găzduiţi voevozii noştri, când nu erau chinuiţi şi ucişi ca Brâncoveanu în închisoarea celor şapte tururi.

Adresez timid câteva întrebări ghidului, care e însă neînduplecat. Ce importanţă pot avea ruinele unui Bogdan Serai? Trebue să admirăm falanţele albastre, sutele de ferestre şi coperişul făcut din emisfere al moscheii lui Ahmed. Trebue să vedem mormântul sultanului Eyub prieten al profetului. Şi trebue negreşit să luăm o cafea la cafeneaua unde Loti şi-a plăzmuit romanele.

Cafeneaua —sus pe o culme— alături de un cimitir turcesc, ne oferă o mediocră cafea şi o minunată vedere a Cornului de aur.

Din vechile reşedinţe ale bazileilor, palatul lui Constantin Porfirogenitul îşi arată încă măreţia ruinatelor arcade. Palatul imperial al Sfintei Sofii a dat lui Soliman bogatul material, cu care şi-a clădit moscheia. Nu ştiu ce a mai rămas din palatul Blachernelor în încăperile cărula în purpură şi aur a trăit, a iubit, a viclenit acea împărăteasă Teodora care a fost întâi curtezană şi al cărei portret în mozaic se vede încă la biserica Saint Vital din Ravena. Apoi acea împărăteasă Teofana, care îşi ucide soţul pentru a da amantului coroana împărătească. Tot pentru acea răvnită coroană un Cantacuzin nu şovăie să-şi dea fata sultanului păgân de la Niceia. Iar o împărătească, Irina, pentru a păstra neştirbită puterea, porunceşte să fie orbit propriul şi singurul ei fecior — bazileul Constantin. Nici între cruzimile nenumărate ale sultanilor păgâni, urmaşi ai bazileilor, nu se găseşte vre-una care s'o întreacă.

Dar hoinărind prin Istambulul de astăzi, hoinărind cu gândul prin dispărutul Bizanţ, vremea a trecut. Trebue să ne înapoiem pe Alba-Iulia. Parcurgem grăbiţi bazarul unde poţi cumpăra un vechi manuscris persan sau o modernă brăţară, hangerul lui Pasvan Oglu sau un colier de corail.

Dar nu cumpărăm nimic, căci nu avem vreme să ne tocmim şi în bazar o cumpărătură fără de tocmeală e ruinătoare şi lipsită de farmec.

Eşim şi ghidul generos ne mai acordă cinci minute, ca să privim, să admirăm şi să cercetăm amănunţit inscripţiile hieroglifice după obeliscul lui Teodosiu cel Mare, coloana serpentină turnată în bronzul prăzilor luate de Temistocle la Salamina, coloana lui Constantin Porfirogenitul, care comemorează isprăvile împăratului Basil Macedoneanul şi fântâna lui Wilhelm al II-lea prietenul şi fratele de arme a lui Abdul Hamid..

Mă înapoiez pe vapor întristată. Mi se pare că nu am văzut nimic din tot ce-mi propusesem să văd; că nu mi-a rămas nimic în minte din tot ce am văzut. Ziua făgăduită la întoarcere mi se pare prea îndepărtată. Şi în timp ce Alba-Iulia porneşte din spre Marmara, privesc încă oraşul pe care l-am părăsit adineauri şi care în lumina amurgului capătă o înfăţişare nouă. Ulţele strâmbe, mahalalele murdare se pierd în ceaţa depărtată şi dăinuesc numai măreţ moscheele, palatele, grădinile.

Mă consolez cu încetul. Dintre toate frumuseţile pe care Constantinopolul le oferă călătorilor, dintre toate comorile lui, vederea-i după mare rămâne totuşi cea mai de preţ. Şi acea frumuseţe, amurgul de acum ne-o prezintă feeric.

LUCREŢIA PETRESCU

Aseară, singur, revărsat în mine,
L'am căutat pe Dumnezeu cel bun,
Şi l'am găsit în frunza de alun,
Ce freamătă uitările de sine...

L'am regăsit apoi în ce mi-au spus
Atâtea stele ce-mi cădeau aproape
Şi mi-am părut, pe limpezimi de ape,
Călcând în noapte valul ca Isus.

Şi m'am cutremurat apoi nevrând
De atâta vinovat'apropiere...
Şi-am plâns pe tot ce mi-a părut tăcere,
In toată licărirea mea de gând...

ALFRED MOŞOIU

N. R. — Azi Duminică se împlineşte un an dela moartea poetului Alfred Moşoiu.

Ca un pios omagiu adus memoriei fostului său colaborator, „Universul" publică azi ultima poezie a lui Alfred Moşoiu scrisă câteva zile înainte de a trece în lumea dreptilor. N'a avut timpul şi poate nici puterea de a o transcrie pe curat şi nici titlu nu-i pusese.

LUMINIŢĂ

Are tata o fetiţă
luminiţă,
paşi de vis şi mânuşiţă
de crăiţă.

Când dorm umbre moi de zadă
în livadă,
păuniţe de zăpadă
Vin s'o vadă.

Sună merii 'n cinstea ei
clopoţei,
şi albine-aduc cercei
din ştubei.

Cântă crinii pe vioare
de ninsoare,
melcii spun istorioare
mici, cu soare...

Dar în casa argintie
de hârtie,
doar tăticul prost mai scrie
şi nu, ştie

că de dragul luminiţii
licuricii
au aprins, la geam, aglicii,
iar piticii

au cărat o lună mare
în spinare
şi-au proptit-o 'n casa noastră
de fereastră.

RADU GYR

Din alte vremuri

Tragica moarte a stolnicului
Barcan ostaş al lui Mihai Viteazul

In anul 1611 se afla ca Domn în Valahia Radu, fiul lui Mihnea Turcitul.

Acest domn, la venirea lui în ţară, fu însoţit de o mulţime de fanarioţi — săraci de greci, — car cum ajunse în ţară, ca năpârcile se aruncară asupra locuitorilor sugându-le ultima avuţie.

Boerii se jeluiră Domnului lor de această nelegiuire, dar nefiind ascultaţi îşi îndreptară ruga către Regele Matei al Austriei, ca să le trimeată iarăşi pe *Şerban Basarab* ca Domn, pe care'l ţinea sub auspicele sale la Curtea Vieneză.

Radu Mihnea auzind aceasta, prinde pe *Stolnicul Barcan* şi pe alţi opt boeri pe care-i închide şi porunceşte a fi ucişi.

Iată cum ne descrie documentele despre acest omor:

Radu Mihnea Vodă, înălbit, cu ochiul încruntat, cu fruntea resimată pe mâna sa, părea absorbit în fioroase cugetări.— Un sgomot ce se făcu la uşa cămarei sale, îl trase din aceasta. O femee în vesminte negre, cu părul despletit, cu faţa inundată de lacrimi se aruncă la genunchile tiranului strigând: Ertare Măria ta! eşti mare, eşti puternic, fii bun, fii milostiv, nu vărsa sânge nevinovat.

Eşti Român mărit ta; eşti Domnul Românilor, iartă-le lor, nu făcea pe gustul Fanarioţilor. Şi nenorocita femee îmbrăţişa genunchile tiranului, le uda cu lacremele sale, dar nici lacrămi, nici rugăciuni nu'i putea atinge inima; o privea cu'n aer neînduplecat şi despreţuitor. Apoi se întoarse către Armaşul cel mare care intra în acea clipă.

— Armaşe s'au făcut pregătirile?

— Da Măria Ta.

— Să se omoare în poarta palatului ca să'i vadă poporul să ştie în ce chip răsplăteşte Mihnea pe trădătorii săi.

Armaşul se închină şi voi să se retragă:: Domnul îl opri şi adaogă: Să se înceapă execuţia dela Stolnicul Barcan, lui i se cuvine această deosebire ca unul ce e mai mare la rang şi căpetenia rebelilor.

La aceste cuvinte femeea care sta într'o atitudine rugătoare scoase un ţipăt pătrunzător şi căzu în nesimţire.

Stolnicul Barcan era soţul ei.

Puţin câte puţin 'şi veni în simţire şi ca cum s'ar fi imputat un minut de slăbiciune se ridică şi aruncând tiranului o privire despreţuitoare, coborî treptele palatului cu un mers sigur şi cu un aer plin de mândrie.

In acest minut mulţimea era adunată în poarta palatului ca să asiste la execuţie, cei noă condamnaţi scoşi dela închisoare, fură conduşi de păzitori la locul supliciului.

O adâncă tăcere se făcu unde Dragotă postelnicul, Stanciu paharnicul, Carca Vornicul, Dragul logofăt, Drăghici (Filipescu) postelnicul de Somoneşti, Anghel Greceanu din Sărăcineşti postelnicul, Proca portarul în cap cu marele Stolnic Barcan, au fost traşi în ţeapă în poarta palatului Curtea Veche.

Domnul înconjurat de consilierii lui venetici grecotei privea depe fereastra cea mare a palatului.

Toţi fură ucişi, primiră moartea cu bărbăţie, văzându-se că mor pentru un principiu. Mulţimea privea înspăimântată, când un glas de femee întrerupse tăcerea:

„Oameni buni priviţi aceste capete despărţite de trunchiurile lor, acest sânge vărsat, el curge pentru voi; iar voi staţi în nepăsare..şi răbdaţi o asemeni strâmbătate? va fi zis oare ca strâinul să sdrobească pe Români în pământul naşterei sale? Oameni buni sângele cere sânge. De nu veţi răsbuna pe aceştia, mâine va veni rândul vostru, tirania nu ştie să se oprească, nu o lăsaţi să se inculbeze că amar vouă!...

Ce staţi muţi şi neclintiţi? Oare tremură inimele în voi? Ce nu mai sunteţi fii vitejilor? Români, fraţi mei, nu lăsaţi ne răsbunată moartea lui Barcan. Voi ştiţi c'a fost soldatul lui *Mihai Viteazul*, l-a urmat cu credinţă întoate bătăliile, rănile de pe trupul lui, o mărturisesc. Ce aşa de jos au căzut Românii! Doisprezece ani s'au scurs abia dela moartea eroului. Ce a secat sângele din vinele voastre? Răsbunare fraţii mei!

Grecii sânt isvorul strâmbătăţei, săriţi cu mare cu mic şi *gonitii din ţară!* Poporul începuse a murmura. Radu nu auzise cuvintele soţiei lui Barcan, dar văzu agitaţia mulţimei şi dădu poruncă Seimenilor a o împrăştia.

O vrajbă s'ar fi putut naşte, când eşi din mulţime un tânăr şi strigă: fiţi cuminte! n'a sosit timpul. Cuvintele lui fură ascultate, căci lumea începu a se răspândi, făr a se opune puterei armate; şi'n adevăr ar fi fost o nesocotinţă, oamenii domneşti ar fi putut măcelări fără milă mulţimea dezarmată.

Pe când poporul se retrăgea, soţia lui Barcan se apropie de tânăr şi-i zice:

Ai zis că n'a venit încă timpul, va veni doar odată?

Va veni răspunse el, soţul d-tale va fi răsbunat.

De cine?

De mine!

Dar cine eşti?

Sânt Lupul Mehedinţeanul.

In adevăr n'a trecut mult timp şi răsbunarea a sosit.

„Volumul IV partea I pag. 482. Document. Hurmuzachi".

Colonel POPESCU LUMINA

Coborau coloane

— Amintiri —

Incotro coborau coloanele acestea de oameni trudiţi şi uzi de apă şi plini de norol, în faptul unei dimineţi de sfârşit de iarnă ploioasă şi murdară?

Coborau nesfârşite coloane. Parcă mergeau de veacuri! Toţi arătau întunecaţi la chip, bărboşi, vânjoşi şi negri!

*

O zguduitură şi un zornăit de fierărie mă treziră din aţipeala în care căzusem fără voia mea.

La Adjud închisesem ochii, fiindcă doream să mi se perinde, ca într'un vis, întâmplările trăite acum patrusprezece ani.

Pe atunci, vitezele regimente ale diviziei XII, coboriseră din munţi, de pe frontul de luptă şi cantonaseră prin satele aflate de-alungul drumului Adjud-Tg. Ocna, aşteptând desfăşurarea eveimentelor care se precipitau fulgerător: Armatele inamice retrase, Basarabia alipită la patria mumă, o parte din armata română pregătindu-se să ocupe Ungaria.

Voiam să mai privesc drumul peste Trotuş şi meleagurile atât de cunoscute şi umblate altădată, dar nu putui vedea nimic; gândul furat de atâtea amintiri, călători strein de mine pe unde vru şi iatămă stăpân din nou pe el în gara Tg. Ocna.

*

De aci la Slăcinul Moldovei, mergi pe drum lung de 18 km.

Pentru a gusta farmecul priveliştelor pitoreşti ale acestui drum, te urci într'o trăsură, în chip de landou, care te duce încet, dar sigur, la ţintă.

La jumătatea drumului, caii trag vehiculul la fântână, pentru a se adăpa. Un copilaş murdar, cu păr de cânepă, în picioarele goale şi în cămaşe, dă zor la roata trăsurei: *„buom buoanee", „boum buoanee".* Il dăm 2 lei să-şi cumpere *buomboanee.*

Pornim în ploaie; o ploaie mărunţă şi cernută ca prin sită.

Slănicul şerpueşte de zor spre Trotuş, printre bolovani enormi de piatră, prăvăliţi de pe dealurile înalte, împădurite şi aflate de o parte şi de alta a acestui râuleţ.

Şoseaua îi urmează cursul şi mergi până în localitate de-alungu-i, desfătându-ţi privirea cu toate cotiturile lui şi auzul cu susurul lui.

Trăsura înaintează domol, trasă de căişorii luţi şi grăsuţi ai ţăranului tânăr din valea Slănicului, care-i bucuros de câştigul ce-i va veni şi care se dovedeşte cu mare grije de vehicul şi animale.

Căsuţele mici, presărate ici şi colo, sunt îngrijite şi vesele. Nu mai sunt posomorite ca 'n timpul marelui război. Locuitorii lor, poate nu-şi mai amintesc de prăpădul ce a trecut peste ei. Poate nici nu vroesc să-şi amintească.

Trăsura înaintează mereu. Caii şi cărăuţul, plouaţi, nu sunt trişti şi arată bunăvoinţă. Aerul acesta curat şi rece îi înviorează.

Ne apropiarăm de localitatea reputată pentru apele ei binefăcătoare suferinzilor şi privirile ne căzură pe o fostă clădire distrusă până 'n temelie.

Rotesti ochii, de unde se poate îmbrăţişa întreaga staţiune şi cuprinzi în ei multă jale şi ruină.

Poate niciun oraş, sau sat din întreaga Românie, n'a avut de suferit atâta nenorocire. Câteva vile reconstruite şi altele noi ridicate, încearcă să mai amintească Slănicul de altădată.

Uitarea urgiei trecută pe-aci, nu va veni decât în ziua când se va reface complet şi se va putea aduce în starea înfloritoare dinainte de război.

Cel mai frumos hotel „Cehan Racoviţă-Voevod", care odinioară rivaliza cu marile hoteluri occidentale, prăpădit. Pe ruinile lui, au crescut copaci şi muşchi. Plângi de milă, pentru frumuseţea distrusă.

Aşezat la intrarea în staţiune, având în spate poalele munţilor şi în faţă apa Slănicului, dacă-l priveşti cu ochii întredeschişi, îţi poţi închipui ce-a fost odată. La vederea ruinilor lui, m'au covârşit amintirile luptelor ce-au avut loc cu ani în urmă.

*

Ne aflam în partea dinspre răsărit a Slănicului, şi 'n nopţile liniştite când parcă şi tunurile obosite se odihneau, priveam încoace şi ne arătam miraţi şi entuziasmaţi de o privelişte feerică. Rachetele de diferite culori, svârlite, luminau pădurile dese şi marcau frontul.

Pe acolo se aflau camarazii noştri, mai apropiaţi sau mai depărtaţi, după cum luminile se arătau mai mici sau mai mari; acolo erau ascunşi în găuri de soboli, luptătorii cari au făurit România mare.

*

Mânat de-o presimţire, am cercetat de-aproape, să văd cum a fost împărţit vechiul hotel. Intrarea maiestoasă, ridicată pe coloane înalte, încă se mai păstrează. Cele două laturi ghirlandate îl dau aspectul de castel. Există încă scheletul de fier al balcoanelor ce 'nconjurau întreg etajul.

Pe tencuiala necăzută, sumedenie de iscăliturí şi impresii, scrise de necunoscuţi excursionişti. Urmărind rândurile celor cari, trecând pe aci, le-au lăsat drept dovadă, ochii îmi căzură asupra următoarelor cuvinte scrise de trei viteji, cari şi-au dat sângele şi viaţa în acest loc; sfioase parcă de ştersătura ce-atâţia ani au lăsat, trecând peste ele, sunt totuşi îndrăzneţe prin mărturia timpurilor apuse şi-a amintirilor neşterse ce ne evocă.

9—X—916. Am fost lovit chiar aci de o schije de obuz la braţul stâng. Hei şi? Tot voinic sunt.

Comand. Companiei 9-a
Sub.-lt. T. Olaru.

„Compania 12-a, din regimentul 77 infanterie, pleacă să atace cota 1120, pe cărarea ce merge spre Hârţa".

Comandantul Companiei,
Locot. M. N. Coşoiu
Sub.-lt. Iordăchescu

9, 10, 11 Octombrie 1916.
„După 224 ore, am 32 voinici mai puţin".
Locot. Coşoiu.

Am aflat, că locot. de rezervă Coşoiu îşi însemna astfel atacurile ce dădea cu compania lui. Dar aceste rânduri au fost ultimele, căci eroului i s'a curmat firul vieţii aci.

Câţi n'au despreţuit moartea! Subit. Olaru, rănit de schijă, nepăsător, n'a părăsit pe ostaşii companiei lui, luptând înainte cu braţul însângerat?

Mâinile cari s'au mişcat să scrie acele cuvinte, nu mai mişcă de-atunci. Insă acel ce le citeşte, rămâne cu gândul după sufletele cari au călăuzit pe cei viteji.

*

Au pornit coloanele din vale, spre vârful muntelui, trecând peste barajele de proectile şi înfruntând moartea. S'au luptat, prin ploaia de gloanţe şi şrapnele.

Intr'un târziu s'au întors înpuţinate la număr.

Din rândurile acelor coloane care coborau din munţi la vale mulţi nu mai făceau parte.... Li se sfârşise truda şi nici nu mai simţeau picăturile de ploaie pătrunzându-le prin vestminte.

Ei eşiseră din rânduri, ca să nu mai reintre niciodată.

JEAN POPICEANU

Moştenirea unchiului

— FABULĂ —

Un cal trăgaci, un cal de soi,
Cu mari întinsuri de trifoi,
Avea vre-o şapte-opt nepoţi, —
Măgari netoţi, —
Cari nu duceau alt fel de viaţă ...
Decât, — urând ori şi ce muncă, -
Mi-se sculau de dimineaţă
Şi numa 'n joacă stau pe luncă...

Adesea, unii dintre boi,
Văzând acei măgari vioi
Hoinari prin umbră de zăvoi,
Li întreba : — Dar bine, tată,
Voi n'aveţi treabă niciodată?...
Trăiţi ca 'n sânul lui Avram,
De-apurerea fără habar :
Nici plug, nici ham
Şi nici samar!...

Măgarii răspundeau atunci:
— Noi nu suntem deprinşi la munc.
Ori poate ne luaţi drept boi?..
Munceşte unchiul pentru noi!...
Nu strânge el de-o viaţă fân,
Muncind pân' a ajuns bătrân?..
Şi-apoi, rugămu-vă, răspundeţi : sub câtă zare trec cocori
De cât pe noi mai are unchiul pe lume alţi moştenitori?...
Vai, boilor, la minte blegi, —
Cât ne rămâne de la unchiul, ne-ajunge şapte vieţi întregi!
Cam astfel răspundeau măgarii acelor boi, sub larga fire,
Gândind mereu la moştenire, —
Cu toţii făurindu-şi visuri de cea mai dulce fericire...

Dar calul, când a fost să moară, a zis aceste vorbe mari :
— Păcat, să laşi ce-ai strâns o viaţă, unor asemenea măgari
Şi, fiindcă ei n'au vrut, prin muncă, să prindă'n viaţa lor norocul,
Agonisita muncii mele, mai bine-ar fi s'o ardă focul!..

Iar focul, auzind dorinţa ce-a fost grăit, murind, bătrânul,
Indată i-a aprins tot fânul,
Ca să'nţeleagă toţi măgarii ce hârjoneau pe latul luncii
Că moştenirea e nălucă, de n'o aştepţi sub mirul muncii!...

VASILE MILITARU

Din câmpul cărţii

Const. I. Emilian: Anarhismul poetic

(Studiu critic. Bucureşti, tip. Bucovina 1932(

Lucrarea de care ne ocupăm astăzi n'a fost tocmai bine primită de cronicarii noştri literari. Motivul: clocnirea de interese — majoritatea acestora fiind, într'un fel sau altul, înglobaţi în cetele — astăzi, atât de dese — ale poeziei anarhice. De aci, tocmai acea lipsă de obiectivitate de care au dat dovadă mai toate aceste critici ai căror autori s'au văzut direct ameninţaţi. Asta nu înseamnează însă că scrierea d-lui Em. I. C. este aşa cum a rezultat din prezentările dubioase sau deadreptul vinovate ale acestor recenzenţi cari, de cele mai multe ori, nu pot vedea mai departe de cercul îngust al propriilor admiratori. Nouă, fără să facem parte din nici o bisericuţă, studiul critic amintit ne-a făcut o excelentă impresie şi fiindcă îi simţiam, de mult, nevoia, dar, şi pentrucă autorul lui a ştiut să videze — aşa de complet şi fericit o problemă vitală pentru poezia contemporană.

Dar mai întâi, cari pot fi socotiţi scriitori anarhici? Răspunde d. C. I. Em.: toţi aceia cari adoptă o atitudine negativă faţă de poezia anterioară, etalându-şi ostentativ propriul lor eu şi arătând o înverşunată ostilitate împotriva oricărui element de ordine şi disciplină. Pe aceste temeiuri autorul îşi propune să facă o cercetare obiectivă, sinceră şi temeinică a poeziei moderniste — relevându-i şi defectele şi calităţile — cu egală imparţialitate.

In bloc privită, lirica actuală se caracterizează prin: eliberare ade sub autoritatea oricăror dogme estetice, logice, etice, sociale sau etnice; criza noţiunii de realitate şi disoluţia eului; potenţarea activităţii spirituale; o nouă valorificare şi potenţare a funcţiunilor psihice, lirica actuală folosind — ca elemente componente: ilogicul, inconştientul, instinctualul, misticul şi patologicul.

Tehnica acestui lirism aduce: un lexic bogat, dar trivial cu intenţie; o morfologie personală în care părţile vorbirii sunt preferate după scriitor; o sintaxă care echivalează cu anularea oricărei... sintaxe; un stil obscur (lipsit de orice fundament sufletesc şi izvorând dintr'un joc capricios al unei imaginaţii chinuite), eliptic, manierat; prin figuri (care, departe de a fi o necesitate a fondului sunt mai de grabă o camuflare a carenţei lui) forţate, banale, obscure — uneori — chiar nouă; în fine— printr'o versificaţie care, pornind dela versul alb al simboliştilor, a trecut prin versul amorf, prin cel tipografic şi a ajuns la combinaţii din cele mai disarmonice.

Originile acestei poezii sunt: politico-sociale (războiul şi bolşevismul), literatura individualistă *(Fr. Jammes, Dostoiewsky, André Gide, Marcel Proust)*, unele sisteme filosofice (ca acela al lui *Bergson* care a detronat inteligenţa în folosul sensibilităţii, sau al lui *Nietzsche* care a glorificat libertatea şi forţa neîngrădită), unele doctrine (ca aceea a lui *Freud* care susţine că inconştientul domină întreg psihismul nostru). La aceste cauze intrinseci se adaogă atâtea din afară: influenţa doctrinelor asiatice haotice şi dizolvante, intervenţia elementului semit. In ce ne priveşte, la aceste cauze s'au mai adăogat: spiritualismul mistic-ortodox, războiul şi bolşevismul, lipsa unei puternice tradiţii culturale — toate acestea constituesc numai geneza psihologică a acestui curent poetic — a cărui geneză literară se bazează pe următoarele cauze directe: romantismul cu inovaţiile pe care le-a adus, simbolismul, prin exagerările sale, *Baudelaire, Mallarmé, Marinetti*, în fine lirica nouă (germană, engleză, rusă). La noi pot fi consideraţi ca precursori ai acestui curent: poeţii *St. Petică, I. C. Săvescu, Alex. Macedonsky* — apoi revistele: *Linia dreaptă* — condusă de d. *V. Demetrius, Viaţa nouă* — apărută 20 de ani sub autoritatea d-lui *O. Densuşianu, Revista celorlalţi (I. Minulescu), Grădina Hesperidelor (Al. Stamatiad)*, ba chiar unele tradiţionaliste, în fine — în gradul cel mai înalt — Sburătorul — condus de d. E. Lovinescu. Asupra acestei linii se resimte o puternică influenţă plastică (cubismul, expresionismul îşi au origina în pictura modernă), mai puţin a celorlalte arte, cel mai puţin a muzicii (atât de importantă la simboliştii). Cât priveşte invenţiile şi teoriile ştiinţifice socotite de *Marinetti* ca încă o cauză, se poate susţine numai că există un anumit raport între concepţia ştiinţifică relativistă şi cea literară actuală.

Reprezentanţii acestui curent sunt împărţiţi în: extremişti — cei a căror producţiune nu atinge nici limita literaturii propriu zise şi moderaţii. Pe cei dintâi îi găsim la *Contimporanul, Punct, Integral, Unu, 75 H. P.* Se caracterizează aici — scriitori ca: *Il. Voronca, I Vinea, B. Fundoianu, Tr. Tzara* — la cari autorul a putut remarca (în deosebi la d. *I. Vinea)* virtuozitatea formală şi inteligenţa artistică, pe lângă care se adaogă, ca manieră hotărîtoare: brutala asociaţie de termeni vehemenţi şi abrupta juxtapunere de imagini siluite. Dintre moderaţi — d. E. I. C. — caracterizează: ca *lirici minori*, acela cu o temperată ţinută literară, pe d. *F. Aderca*, pe d-na *Claudia Milian*, pe d-nii *Al. Philippide, Luca Ion Caragiale, Camil Baltazar* (dela care vor rămânea câteva rare imagini şi aspiraţia spre sipiritualizare), *I. Valerian* (poet pseudofilosof, retoric şi artificios), *I. Barbu* (care a tins să ridice lirica autohtonă la acelaş plan cu cea mai rafinată lirică occidentală); ca *lirici de virtuozitate:* pe d-nii *G. Bacovia* (a cărui valoare estetică va scădea în măsura în care-i va scădea numele în istoria literaturii), *L. Blaga* (un ideolog ce-şi pulverizează gândirile în imagini senzaţionale şi decorative), *N. Davidescu* (variat şi inegal, oscilând între anarhism şi tradiţionalism, colorat şi substanţial, oscilând între sensitivism şi intelectualism — având o amplitudine şi o rezistenţă literară incontestabilă), *Adrian Maniu* şi — cel mai însemnat — d. *T. Arghezi*, a cărui poezie, deşi constitue cea mai valoroasă producţie a generaţiei contemporane, nu are decât fragmente artistice eterne. De valurile acestui curent au fost atinşi şi unii poeţi tradiţionalişti ca dnii: *N. Crainic, I. Pillat, V. Voiculescu.*

In concluzie autorul recunoaşte că anarhismul moderat a adus câteva producţii viguroase şi a deschis ample posibilităţi de realizări — cel hipermodernist reprezintă numai erezиile unor raţaţi intelectuali cari, în lipsă de talent, urmăresc numai succesul de scandal.

Am încercat — în cele de mai sus — un sumar rezumat al cărţii d-lui *Const. I. Emilian* — care, deşi izolat de literatura curentă, a urmărit-o cu un ochi atent, cu o pregătire profesională demnă de admirat şi cu o răbdare care-i face cinste. Escursiunile pe cari le face în literaturile adiacente — române sau străine — cum şi minunat de justele caracterizări literare — adeveresc în d-sa pe unul dintre rarii apreciatori — cu atât mai mult, cu cât la cele de mai sus, se adaogă o rară intransigenţă şi o deplină obiectivitate. Şi dacă studiul de faţă i-a adus mai multe neplăceri decât s'ar fi aşteptat— deplina încredere în completa lui eficacitate (pe care o mărturiseşte şi semnatarul acestor rânduri) să-i fie singurul îndemn spre alte lucrări similare. Poate, în felul acesta, se va pune, şi în ogorul literelor române, puţină ordine, odată.

PAUL V. PAPADOPOL

VIAŢA POLITICA

o::o

Un avertisment de cumintire

Am reprodus ieri scrisele d-lui dr. Manfred Reifer, profesor secundar la Cernăuţi, fost deputat şi unul din fruntaşii partidului evreesc.

D. Reifer, care cunoaşte şi stările dela noi, a făcut comparaţia numai în ce priveşte situaţia din Germania; în realitate însă, precizările d-sale exprimă perfect acţiunea blamabilă a câtorva dela noi, acţiune care dăunează masselor evreieşti, cu care românii au trăit şi vor să trăească în armonie.

„Nu poate fi indiferent — scrie d. Reifer, în ziarul cernăuţean — pentru un popor cine-i scrie în presă articolele de Crăciun, cine-l îndeamnă la biserică. Fiecare popor, cu atât mai mult cel german, doreşte să-şi crească tineretul în spiritul său. Acest tineret să cultive muzica germană, să citească cărţi germane, să studieze pictura şi sculptura germane şi să respire artă curat germană. Pe când deci o bună parte a poporului german luptă pentru conservarea fiinţei proprii, noi, evreii, asurzeam cu strigătul nostru toată Germania, NOI VOIAM SA INDREPTAM LUMEA SI INCERCAM, CU IDEILE NOASTRE, SA INFLUENTAM VIATA PUBLICA. NOI SCRIAM IN PRESA ARTICOLELE DE CRACIUN ŞI DE PAŞTI ŞI SERVEAM POPORULUI GERMAN RELIGIA SA IN VASUL NOSTRU EVREESC. IMPOTRIVA ACESTUI LUCRU S'A APARAT POPORUL AUTOHTON SI A LUPTAT IMPOTRIVA INFLUENŢEI EVREIESTI, IMPOTRIVA PRESEI EVREEŞTI. Compozitorii evrei au pătruns în biserică şi au scris muzică bisericească (Mendelsohn-Martholdy), pictorii evrei au introdus tineretul german în artă (Lieberman), poeţi şi prozatori evrei s'au adresat poporului german şi au încercat să simbolizeze arta germană, rămânând totuş în cele din urmă evrei, toţi fără excepţie: Heine, Börne, Wassermann, Zweig, Beer-Hoffman, Schnitzler, Emil Ludwig...

Şi împotriva acestei semitizări a fiinţei germane, s'au ridicat germanii... NOI NE-AM JUCAT CU CELE MAI SACRE BUNURI ALE POPORULUI GERMAN ŞI CATEODATA NE-AM ŞI BATUT JOC DE CEEACE ERA SFANT NATIUNII GERMANE. Noi ne întemeiam pe drepturile de fier al democraţiei şi ne simţeam cetăţeni egal îndreptăţiţi în sânul comunităţii germane. NE ERIJAM IN MORALIŞTII POPORULUI GERMAN şi îndreptam satire vehemente împotriva lui. Gravorul George Gross în opera sa: ECCE HOMO! a aruncat cu noroi în tot poporul german şi nu s'a sfiit chiar să atace pe D-zeul german (tabloul: „Isus cu masca de gaz" a provocat indignare publică şi a avut şi un epilog în faţa justiţiei). Am voit să fim prooroci pe câmpurile păgâne ale Germaniei şi greşelile noastre au trebuit să ne fie fatale.

NOI AM FACUT REVOLUŢII şi ne-am plâns în fruntea masselor germane, vânând mereu idealuri. Noi am dat proletariatului international o nouă biblie, potrivită timpului si AM RASCOLIT PASIUNILE stării a treia. Din Germania a declarat Marx război capitalismului. Evreul Eduard Bernstein a popularizat ideologia, Karl Liebnecht şi Rosa Luxemburg au dat fiinţă mişcării spartachiste. Evreul Kurt Eisner a înfiinţat republica sovietică în Bavaria şi a fost primul şi ultimul ei preşedinte. Şi împotriva acestui lucru s'a ridicat naţiunea germană, s'a revoltat... EA A VOIT SA-ŞI CREEZE SINGURA SOARTA ŞI SA HOTARASCA SINGURA VIITORUL COPIILOR EI. SI LUCRUL ACESTA NU-I SE PUTEA LUA IN NUME DE RAU".

Se poate vedea din constatările fostului deputat evreu cât de mare e asemănarea cu acţiunea dela noi a unora din aceia cari vor să fie îndrumătorii poporului român, cari vor să înfuenţeze viaţa publică.

Sperăm însă, că acest avertisment de cumintire va fi înţeles de cei cari prin activitatea lor bagă mai mult de cât antisemiţii, zâzanie între elementul evreesc şi poporul român.

Când aperi pe Madgearu...

Oficiosul guvernamental „Dreptatea", pus în penibila situaţie de a lua apărarea ministrului boroboaţelor financiare, şi-a luat inima-'n dinţi şi, apelând la toate resursele cerebrale ale redactorilor săi, a încercat să-i dedice, în numărul de eri, un articol — chipurile — cu intenţii apologetice. Articolul reuşeşte să apere pe cel atacat ca funia pe spânzurat, iar laudele ce schiţează, prind ca nuca-'n perete.

Mai întâi, „Dreptatea" ţine să ne definească ce-i aceea un minister de finanţe. *„Ministerul de finanţe* — spune ea în articolul pro Madgearu — *este aparatul nervos al unui stat modern".*

Aparatul nervos al unui stat? Cum vine asta? Noi ştiam că treburile statului — şi mai cu deosebire cele economice şi financiare — se conduc şi se rezolvă cu capul, iar nu cu aparatul nervos; cu mintea limpede şi calmă, iar nu cu istericale de paiaţă năbădăioasă.

Dar „Dreptatea" ne comunică şi altă noutate:

„Astăzi — spune ea — *ministerul de finanţe merge în chipul celei mai perfecte maşini, dela organizaţia centrală, până la prelungitele ramuri prin cele mai ascunse colţuri de provincie".*

Şi cărui miracol s'ar datora aceste isprăvi? *„...pentrucă pe la* (sic) *finanţe a trecut d. Virgil Madgearu cu... pathosul organizatoric* (sic) *şi birutor care-l caracterizează".*

Vai de noi şi de ţară, câte am avut şi avem de pătimit de pe urma „pathosului organizatoric" al d-lui Virgilică Madgearu, de când nenorocul nostru l-a cocoţat şef peste — vorba Dreptăţii — „aparatul nervos" al finanţelor statului român!

In ce priveşte afirmaţia că ministerul de finanţe merge *„în chipul celei mai perfecte maşini, dela organizaţia centrală până la prelungitele ramuri prin cele mai ascunse colţuri de provincie"*, completată cu afirmaţia că *„chiar implacabilul adversar Vintilă Brătianu, dacă ar învia din morţi, ar recunoaşte-o"*, ne mulţumim să luăm de martori pe însuşi ministrul făcător de minuni şi pe colaboratorii săi intimi dela minister, cari, după fiecare inspecţie la administraţiile şi percepţiile din Capitală sau din provincie, ajunse pe mâna unor novici fără experienţă şi fără autoritate, se iau cu mâinile de păr de ceea ce găsesc acolo.

Suntem cei dintâi cari să recunoaştem întreaga situaţie a „Dreptăţii". Publicând articolul, oficiosul naţional-ţărănist a îndeplinit un penibil serviciu comandat, a cărui valoare a fost definitiv pusă la punct prin semnătura autorului. *N(e) Totu.*

STRÂNS CU UŞA

In explicaţiunile recente date prin presă de ministrul de finanţe, ca răspuns la criticile formulate în raportul d-lui Auboin, în chestia suspendării transferului, d. Victor Slăvescu a surprins o profundă contrazicere cu ceea ce acelaş ministru declarase în Martie trecut înaintea parlamentului.

In Martie, ministrul de finanţe asigura pe reprezentanţii naţiunii, că, prin acordul încheiat cu purtătorii de rentă română, a obţinut *reducerea principială a datoriei publice* şi că în Septembrie nu rămâneau de fixat decât modalităţile acestei reduceri.

In răspunsul dat zilele acestea d-lui Auboin, acelaş ministru declară că a fost tras pe sfoară de creditori în Decembrie şi că pentru a nu păţi şi acum la fel, a preferat să suspende transferul.

Faţă de această apărare, d. Victor Slăvescu se întreba, cu drept cuvânt, într'un articol publicat Miercurea trecută în „Viitorul": unde mai încape teamă de o nouă tristă experienţă şi ce fel de dificultăţi de negocieri se mai pot prevedea acum, din moment ce reducerea principială a fost obţinută în Ianuarie trecut?

Cnd a spus adevărul şi ce situaţie are ministrul de finanţe astăzi, în urma celor spuse şi celor făcute în ultimul timp?

Strâns în coaste cu aceste întrebări, ministrul de finanţe a fost nevoit să răspundă, publicând textul declaraţiei delegaţiei române ca anexă la actul încheiat cu purtătorii la 18 Februar, cum şi textul declaraţiei făcută de detentori, ca răspuns la declaraţia delegaţilor români. Or, din ambele texte nu reiese de fel că detentorii admiseseră reducerea în principiu a datoriei şi că în Septembrie urma să se trateze numai modalităţile în care reducerea trebuia să se facă.

Declaraţia delegaţiei române prevedea cazul că, dacă încasările budgetare prevăzute nu se vor realiza şi nu vom avea nici devizele necesare dintr'o balanţă comercială activă, atunci (cităm):

„Vor trebui aduse amenajamente complimentare serviciilor datoriei publice pentru semestrul al doilea în scop de a adapta aceste servicii constatărilor astfel făcute. Dispoziţiunile practice destinate să realizeze această adaptare vor fi supuse în prealabil reprezentanţilor purtătorilor".

Comentând acest fapt, d. Slăvescu spune, în al doilea articol al său apărut eri în „Viitorul":

„Este bine să se observe forma alambicată a acestor declaraţii, atât de fundamental deosebită de formula categorică a d-lui ministru de finanţe din parlament. Se vorbeşte de „AMENAJAMENTE COMPLIMENTARE", de „ADAPTARI LA CONSTATARILE FACUTE", dar mai ales se vorbeşte de obligaţia ce ne-am luat că „DISPOZITIILE PRACTICE DESTINATE SA REALIZEZE ACEASTA ADAPTARE VOR FI SUPUSE IN PREALABIL REPREZENTANŢILOR PURTATORILOR".

Prin urmare, d. ministru de finanţe SE ANGAJA în Februarie trecut să supună IN PREALABIL dispoziţiile practice necesare, detentorilor. Aceasta înseamnă să trateze cu ei, să-i informeze, etc. Aşa a făcut d. ministru de finanţe? Sau a suspendat pur şi simplu transferul?".

Dar să vedem textul declaraţiei *detentorilor*, ca să ne dăm seama de natura şi întinderea obligaţiunilor luate de ei:

„Reprezentanţii purtătorilor „declară că dacă eventualităţile considerate de delegaţia ro„mână în declaraţia sa, se vor „realiza, după constatărilor ex„perţilor comitetului financiar „al Societăţii Naţiunilor şi vor „justifica un efort complimen„tar, ei vor examina împreună „cu guvernul român, dacă e ne„cesar, chiar dela 1 Septembrie, „modalităţile unui acord adiţio„nal privind noi reduceri".

D. Victor Slăvescu, însoţeşte acest text de următoarele observaţii:

„Dacă din textul de mai sus, cineva cu cât de slabă judecată poate deduce că detentorii străini au admis deja principial reducerea datoriei, nu mai am nimic de adăogat şi mă declar de acord cu ministrul de finanţe.

Nu apar, oare, clar toate rezervele directe şi indirecte ale detentorilor?

a) MAI INTAI, PROBLEMA BUDGETARA ŞI PROBLEMA TRANSFERULUI, DUPA ACEST TEXT, TREBUE JUDECATE, IN PREALABIL, DE EXPERŢII SOC. NAŢIUNILOR. Se ştie doar legătura dintre acordul cu creditorii din Februarie şi acordul cu Soc. Naţiunilor din Ianuarie.

b) *Al doilea, chiar după aceste consultări prin experţii Societăţii Naţiunilor, detentorii IŞI REZERVA DREPTUL SA EXAMINEZE IMPREUNA CU GUVERNUL (deci tratative), DACA ESTE NECESARA REDUCEREA.*

De unde a tras d. ministru de finanţe concluzia atât de categorică, că detentorii au admis în Februarie principiul reducerii?".

Şi acum încheierea:

„Nici nu a obţinut reducerea şi nici nu şi-a respectat cuvântul dat în numele ţării de a trata cu deţinătorii şi de a le prezenta, în prealabil, modalităţile de adaptare a datoriei publice la noua stare de lucruri. — Acesta este adevărul.

Răspunsul ce a binevoit să-mi dea, ne aduce atâta lumină asupra propriilor sale greşeli, în cât concluzia mea de acum două zile rămâne întreagă şi adevărată. Domnia sa nu mai poate rezolva această problemă, — de care se leagă creditul ţării, — după procedura urmată şi după tot ce s'a întâmplat în ultima vreme".

O DESMINŢIRE

Preşedinţia consiliului de miniştri ne comunică:

„Unele ziare au afirmat şi comentat o pretinsă scrisoare a d-lui G. G. Mironescu, privitoare la ultimele măsuri financiare ale d-lui ministru de finanţe.

D. vice-preşedinte al consiliului de miniştri, luând cunoştinţă de această afirmaţiune, o **desminte în mod categoric".**

Trei membri ai partidului radical-ţărănist din Galaţi provocaţi la duel

— Cum s'au vidat incidentele —

Galaţi, 8 Sept.

Incidentul petrecut între d-nii Constantin Doiciu şi locot. Martinescu din reg. 8 călăraşi pare că se va aplana prin intervenţia supra-arbitrului care a fost ales în persoana d-lui Dan Sărăţeanu, fost secretar general la ministerul de interne.

După cum am anunţat, martorii d-lui Doiciu s'au întrunit cu martorii d-lui locot. Martinescu şi n'au putut să cadă de acord, întrucât martorii ofiţerului cereau neapărat vidarea incidentului pe calea armelor. Părţile au depus memorii scrise, arătând cum s'au petrecut lucrurile în sala de aşteptare a cinematografului „Odeon", cum s'au aruncat reciproc fel de fel de invective şi cum băiatul de serviciu al cinematografului a fost ameninţat cu bătaia.

In baza declaraţiilor depuse, martorii d-lui avocat Doiciu au declarat că nu este caz de ofensă şi că incidentul trebue vidat prin dresarea de procese verbale. Martorii părţii adverse nefiind mulţumiţi, s'a recurs la supra arbitrajul d-lui avocat Sărăţeanu.

ALTE PROVOCARI LA DUEL

Interesant e că şi alţi doi membrii ai baroului de Covurlui au fost provocaţi la duel tot pe tema ofensei şi incidentele s'au vidat în birourile martorilor.. Astfel, d. avocat Rapaport, având o neînţelegere cu proprietarul său, ofiţer în marina regală de război, a fost provocat la duel şi a trebuit ca martorii să lupte din răsputeri spre a evita o eşire pe teren.

Pe de altă parte, d. avocat Vlad Dimitriu, fost deputat, după ce a pledat într'un proces de divorţ, partea adversă — simţindu-se ofensată — l-a provocat la duel. A urmat întâlniri de martori, încheieri de procese verbale, intervenţii şi s'a evitat ieşirea pe teren.

*

Mai interesant e că toţi cei trei avocaţi provocaţi la duel, sunt membrii ai organizaţiei radical-ţărăniste din Covurlui, iar d. Vlad Dimitriu e chiar şeful organizaţiei.

In toate cercurile se comentează mult provocările la duel.

20 comunişti

în faţa consiliului de război din Sibiu

Sibiu, 7 Sept.

Procesul celor 20 comunişti şi anume: Coloman Müller, Spitzer Carol, Magjar Estera, Magjar Teodor, Barany Ioan, Arpad, Şipoş Wilma, Haray Alexandru, Feher Anton, Ukropetz Matilda, Rozemberg Tibor, Suly Ogman, Klein Iulia, Ignatie Novac, Pall Ilona, Kovacs Matei, Highed Ştefan, Adok Nicolae, Cuedan Ioan, Volf, Ion şi Sfetea Dănilă, din Timişoara, judecaţi şi condamnaţi de Consiliul de războiu al div. I-a infanterie din Timişoara, cu pedepse ce variază între 6 ani şi 6 luni închisoare, pentru faptul prevăzut şi penat de art. 11 al. C. combinat cu art. 17 ambele din legea pentru reprimarea unor noi infracţiuni contra liniştei publice, s'a judecat în recurs. Sentinţa de condamnare a fost anulată de curtea superioară de justiţie militară, pentru vicii de formă, iar procesul a fost repartizat consiliului de războiu al Corpului VII armată Sibiu, spre a proceda la o nouă judecare.

D. genera comand. al. C. VII A. a ordonat convocarea consiliului de războiu pentru judecarea acestui proces în ziua de 11 Septembrie, în care scop comuniştii au fost transferaţi dela Timişoara la Sibiu şi depuşi la închisoarea militară a C. VII A. Sibiu.

Pleuul de judecată la acest proces va fi presidat de d. colonel Martinovsky Anton, iar acuzarea va fi susţinută de primul comisar regal, d. colonel Carapancea Titus, şeful parchetului militar local.

Cum se prevede o mare afluenţă de public la judecarea acestui important proces şi cum sala de şedinţă a consiliului nu este destul, de încăpătoare, s'a luat măsuri de parchetul militar să emită bilete de intrare pentru cei cari doresc să ia parte la judecarea acestui proces în limita locurilor, în primul rând fiind preferaţi rudele acuzaţilor şi representanţii presei.

xox

PENTRU REINPROSPATAREA

sângelui, beţi în fiecare dimineaţă un pahar de apă naturală purgativă „FRANZ-JOSEF". Recomandat de Medici. 2800

xox

Incercarea de sinucidere

a unei fete la T.-Severin

T. Severin, 7 Sept.

Fata Elisabeta Popescu, de fel din Lugoj, în etate de 19 ani, legase în localitate relaţii de dragoste cu un tânăr.

In ultimul timp, fiind părăsită, a hotărît să se sinucidă.

Azi după amiază, s'a dus în parcul Tudor Vladimirescu şi a înghiţit mai multe pastile de veronal.

După scurt timp a căzut.

In stare gravă, a fost ridicată şi dusă la spitalul „Grecescu", unde i s'au făcut spălături stomacale.

In jurul accidentului de hidroavion dela Constanţa

— Cum s'a produs nenorocirea. — Inmormântarea victimelor. — Ancheta —

Hidroavionul „Savoia"

Constanţa, 8 Sept.

Am relatat eri groaznicul accident de hidroavion din localitate, în care şi-au găsit moartea pilotul adjutant Ionescu Emanuel şi adm. locot. Hristu Hristu casierul flotilei de hidroaviaţie.

Revenim cu amănunte.

CUM S'A PRODUS ACCIDENTUL

La orele 6,10 seara a decolat de pe hidroscală un hidroavion „Savoia" 62, pilotat de adj. Ionescu Emanuel, având ca pasager pe adm. locot. Hristu Hristu. In foala de misiune a fost notat „zbor de antrenament".

Hidroavionul a făcut câteva ture de pistă ,indreptându-se spre satul Palazul Mare, la vreo 2 km.

N'au trecut nici 10 minute şi piloţii dela hidroscală au observat că hidroavionul a făcut un viraj brusc spre stânga şi s'a prăvălit vertiginos la pământ.

LA LOCUL NENOROCIRII

Imediat adjutantul Cocoş Gh. s'a suit într'un aufibiu cu care a decolat îndreptându-se în acea direcţie spre a vedea ce s'a întâmplat. A văzut aparatul sfărâmat. El s'a întors atunci la hidroscală raportând cazul comandantului flotilei d. comandor Negru.

D. comandor Negru, căpitanii Stănculescu, Barcescu, locot Gruia şi alţi piloţi cum şi o echiluă de brancardieri şi medicul flotilei s'au îndreptat dela Mamaia cu o maşină spre locul accidentului.

Aci ,li s'a înfăţişat un spectacol groaznic. Hidroavionul era trântit pe spate complet sfărâmat. Partea dinainte intrată în pământ.

De sub sfărâmături s'a procedat la scoaterea celor 2 cadavre oribil mutilate. Locot Hristu, avea piciorul drept rupt dela genunchi (nu a fost încă scos de sub hidroavion), mâinele şi craniul fracturate, corpul numai leziuni.

Pilotul Ionescu are leziuni interne (a fost strivit între manşă şi motor), buza ruptă.

Ambele cadavre au fost transportate la morga spitalului militar..

CAUZELE ACCIDENTULUI

Azi au făcut anchetă d-nii comisar regal căpitan Cuciuchi chestor Panaitescu şi d. comandor Negru.

Cauzele accidentului n'au fost precis stabilite, urmând ca mâine să sosească aci o comisie de anchetă dela comandamentul trupelor aeronautice. Totuş, se afirmă că nenorocirea s'a produs din cauza locotenentului Hristu care a imobilizat comanda din stânga împiedicând pe pilot să conducă normal. El a pus mâna chiar pe manşă, s'a zbătut de teamă, moment în care aparatul s'a înclinat şi cu toate sforţările pilotului de a-l mai redresa a fost imposibil, prăbuşindu-se.

Pilotul Ionescu, văzând pericolul, a tăiat contactul cu intentia de a ateriza forţat. Inălţimea fiind mică şi coborîrea prea vertiginoasă, aparatul a capotat, sfărâmându-se.

Locot. Hristu nu mai zburase cu avionul.

CINE SUNT VICTIMELE?

Adjut. Ionescu Emil absolvise în 1925 4 cl. liceu şi a urmat şcoala de pilotaj Tecuci 2 ani. In 1927 a trecut la şcoala de perfecţionare Buzău, unde a suferit un accident cu un Potez, fracturându-şi mâna dreaptă. In 1930 a absolvit şcoala, fiind cotat printre cei mai buni piloţi. A venit la flotilă, unde a fost repartizat escadrilei a 3-a. Aci s'a manifestat tot timpul ca eminent pilot. A făcut raidul Constanţa-T. Severin, Galaţi şi Sulina şi urma să plece în raidul Constanţa-Malta.

Pe urma lui rămân soţia şi un copil de 4 ani.

Locot. de ad-ţie Hristu Hristu, de 28 ani, necăsătorit, era casier al flotilei. E originar din Bucureşti, calea Moşilor 182.

INMORMANTAREA VICTIMELOR

Corpul locot. Hristu va fi înmormântat la Bucureşti, Sâmbătă va pleca din gară cu un vagon mortuar.

Adjut. Ionescu va fi înmormântat Duminică la Constanţa, cu onorurile cuvenite.

Acesta este al 3-lea accident de aviaţie în curs de 4 ani, întâmplat la Constanţa.

Cazul a produs penibilă impresie în cercurile locale unde ambii erau cunoscuţi.

De acum veţi conduce automobilul pe o pernă de aer!

Iată un confort nevisat vreodată în turism — un cauciuc atât de voluminos şi de elastic, că veţi avea impresia unei plutiri în aer. Iată de ce acest cauciuc este denumit *„Airwheel"* (roată pneumatică): el conţine de 3 ori volumul de aer utilizat în cauciucurile obişnuite — la jumătate presiune! Hopuri şi gropi nu mai există cu aceste perne de cauciuc mari şi moi. Ele sboară peste orice obstacol, ferindu-vă de sdruncinături şi de izbituri. De ce nu aţi încerca aceste cauciucuri chiar acum? Costul e mic în comparaţie cu confortul luxos pe care-l oferă — cu nota de distincţie pe care o adaugă automobilului D-vs.

CAUCIUCUL *„AIRWHEEL"*

un produs al lui

GOODYEAR

MARSAPA S. A. R. BUCUREŞTI CALEA VICTORIEI No. 103 TEL. 3.70-99

Reprezentanţa Generală pentru toată ţara a fabricelor

GOODYEAR AKRON OHIO—U. S. A.

Serbările „Astrei" la Braşov

— Defilarea cortegiilor etnografice —

Braşov, 8 Sept.

După închiderea şedinţei festive, la ora 1,30 s'a dat în saloanele cercului militar un banchet, la care au luat parte M. S. Regele şi celelalte persoane oficiale.

La banchet a vorbit numai d. prof. I. Moldovan, preşedintele „Astrei".

Defilarea corteg iilor etnografice

După banchetul dela cercul militar, M. S. Regele, însoţit de membrii guvernului, d-nii prof. Gusti, ministrul instrucţiei, V. V. Tillea şi Voicu Niţescu, Emil Haţiegan, precum şi d. general Florescu, comandantul corpului 5 armată, au trecut în piaţa Libertăţii, unde s'a făcut defilarea cortegiilor etnografice.

In tribunele oficiale, se aflau toţi membrii din comitetul de conducere al „Astrei" în frunte cu d .Iuliu Moldovan, preşedintele „Astrei". Marea piaţă era ocupată de o imensă mulţime venită din satele vecine.

Secţia sportivă a despărţământului „Astra", de sub preşedinţia d-lui ing. Bujor Măzgăreanu a prezentat un număr însemnat din organizaţia „Soimilor", cari după ce au defilat, au executat câteva exerciţii de gimnastică în massă.

A urmat cortegiul etnografic, aranjat de regisorul Victor Bumbeşti dela teatrul Naţional din Bucureşti.

Comunele fruntaşe din jud. Braşov şi-au dat contribuţia lor.

Branul a prezentat o nuntă la ţară cu tot cortegiul ei pitoresc, unde s'a văzut cum se păstrează în satele noastre traditiile strămoşeşti. Mirele şi mireasa au apărut călări pe cai, urmându-le întregul alai şi căruţele cu zestre.

Râşnovul a prezentat o frumoasă icoană a industriei casnice a secerişului, unde de asemeni s'au putut vedea interesante atitudini plastice şi costume pline de pitoresc specific regiunii Braşov.

Suveranul s'a interesat de aproape de o serie de amănunte în legătură cu valoarea etnografică a cortegiului.

Poiana Mărului a prezentat creşterea copiilor, iar Săcelele o altă ramură a industriei casnice.

Stupinele Braşovului au oferit un cortegiu agricol, în care s'a putut vedea evoluţia muncii agricole şi a uneltelor agricole.

Scheiul Braşovului a contribuit cu tot ce are mai frumos: frumoasele domniţe române scheene în vechile şi pitoreştile lor costume. A fost o apariţie surprinzător de emoţionantă, pe care mulţimea a subliniat-o cu lungi şi frutunoase aplauze şi urale. Acelaş Scheiu românesc a oferit apoi şapte grupe. In altă formaţie, s'au prezentat şi câteva tipuri caracteristice ca surlaşul, lăutarii, purtătorii de brazi, vătaful, stegarul, armaşul mare şi mic şi sutaşul.

VIZITAREA EXPOZIŢIILOR

M. S. Regele a mai vizitat expoziţia de vânătoare din palatul Camerei de industrie şi comerţ şi expoziţia mişcării naţionale la romanii ardeleni din sălile bibliotecii „Astra", organizată de d-nele Căliman şi Colan.

ALEGEREA MEMBRILOR SECŢIUNILOR

In ordinea lucrărilor congresului, s'au ales membrii celor trei secţiuni: pentru examinarea raportului general, din care fac parte d-nii Bogdan-Duică, Gh. Cuteanu, prefect al Braşovului, Moşoiu, canonicul Macavei, prof. Iacob Nistor, I. Dutca, I. Blaga şi Hodornau, comisia pentru cenzurarea bilanţului compusă din d-nii, Curcă, Precup şi Murărolu şi comisia pentru alegerea membrilor noui compusă din dr. Stinghe Chinezu, Neguş şi Balcaş.

SPECTACOLUL DELA TEATRUL „ASTRA"

Seara, la ora 9, s'a reprezentat pe scena teatrului „Astra" opereta „Crai Nou" de Ciprian Porumbesc şi „La şezătoare" de Tiberiu Brediceanu, cu artiştii Operei din Bucureşti. Conducerea muzicală a avut-o d. C. Bobescu, iar regie, d. V. Bumbeşti dela teatrul Naţional din Bucureşti.

ACADEMIA SUPERIOARA de CROITORIE şi MODE

Director D. THEODORESCU

BUCUREŞTI I

Strada Lipscani nr. 18

ATENŢIUNE!

Se aduce la cunoştinţa generală că dela un timp, o mulţime de indivizi se intitulează în mod abuziv „Profesori de Croitorie" inducând în eroare pe acei profani în ale meserici.

Unii merg până acolo cu îndrăzneala încât le oferă spre vânzare diplome franţuzeşti ca pe orice tablou de librărie, profitând de inocenţa şi anumite slăbiciuni ale meseriaşului nostru care pentru cele câteva cuvinte franţuzeşti îşi dă cu uşurinţă banul, rămânând la urmă deziluzionaţi.

Autoritătile în drept ar trebui să intervină pentru a opri exodul banului nostru peste graniţă pe hârtii fără valoare şi spre a evita căderea în cursă a celor naivi.

Stăm la dispoziţia tuturor celor interesaţi cât şi a autorităţilor, cu dovezi necontestabile.

Academia superioară de Croitorie şi Mode este unica instituţie de înalta cultură profesională în România autorizată de Stat şi d. **D. Theodorescu** este singurul profesor calificat şi cosacrat prin operile sale tehnice profesionale de o monumentală valoare artistică profesională în limba română şi cari stau la dispoziţia spre consultare celor cari nu le cunosc şi doresc să profite în mod absolut serios de banul pe care-l dau şi atât de greu câştigat. 5

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în ziua de 22 Septembrie 1933 ,orele 9, se va ţine în localul Garnizoanei Dumbrăveni, licitaţie publică, pentru procurarea cărnei şi derivatelor ei, necesară trupelor din Garnizoană.

Cantitatea aproximativă:

24.000 Kg. carne de vită.
500 Kg. carne de porc.
1.200 Kg. untură topită.
200 Kg. mezeluri.
900 Kg. slănină afumată.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilităţii publice, regulamentul O. C. L. şi normele publicate în Mon. Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele care vor lua parte la licitaţie vor depune, pe lângă ofertă şi o garanţie de 5% din valoarea furniturei oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi dela orele 11—12 a. m. în localul Garnizoanei Dumbrăveni.

Comandantul Garnizoanei Dumbrăveni-Ardeal

Lt.-col. Indescifrabil

Dumbrăveni la 5 Septembrie 1933. — Nr. 464. 6974

Licitaţie

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 25 Septembrie 1933, orele 11 dim., se va ţine licitaţie publică la sediul Soc. Com. Locuinţe eftine, biroul Direcţiunii Piaţa Rosetti 7, pentru vânzarea imobilului din Bucureşti, strada Verzişori No. 43, compus din un corp de casă, parter şi etaj, având două hallurl, cinci camere, bae, bucătărie, cămară, W. C., pivniţă, pod, parchete, sobe de teracotă, apă canal şi lumină electrică, total mp. construcţie şi teren 211 m. p.

Licitaţia va începe dela suma de lei 620.000.

Concurenţii vor depune o garanţie de lei 62.000.

Adjudecarea se va face de către Consiliul de Administraţie.

Director 7

INDISCUTABIL, PÂINEA HERDAN E CEA MAI BUNĂ

Viaţa sedentară *prezintă un pericol*

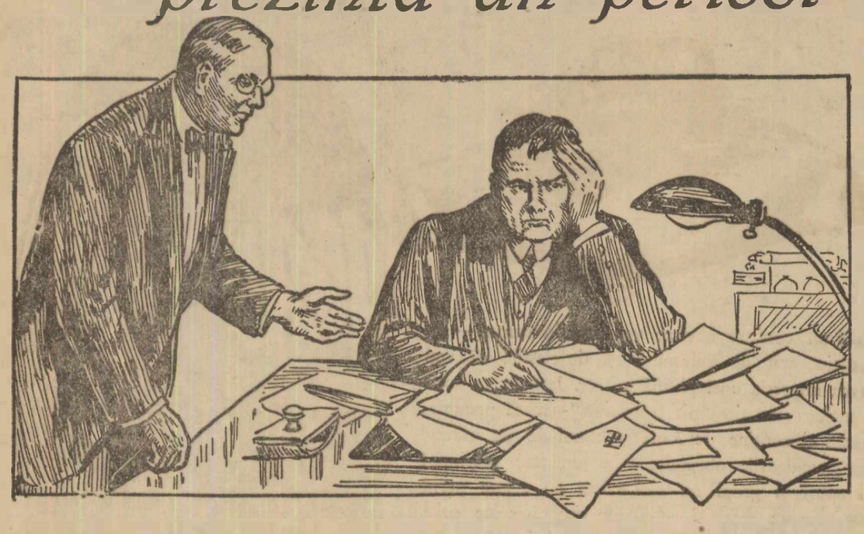

Sedentarul şi persoana a cărei profesie sau obiceiuri o privează de mişcări fizice, acumulează în mod constant în corpul său pe unul din cei mai răi inamici ai sănătăţii noastre, şi anume: *Acidul uric.*

Condamnat de a se vedea înainte de timp bolnăvicios, din cauza manifestărilor artritismului, începând cu cele mai simptomatice: *migrene, urină turbure sau roşiatică, sufocări, slăbiciune în articulaţii, digestii grele,* este necesar de a completa lipsa de mişcare şi a vieţei în aer liber cu un remediu auxiliar pentru funcţiunea eliminatoare a reziduurilor urice: **URODONAL.**

Urodonal *este o combinaţie genială din cei mai buni dizolvanţi ai acidului uric,* care îl transformă şi-l solubilizează cu un cuvânt *îl topeşte astfel cum apa topeşte zahărul.*

URODONAL

elimină acidul uric din sânge,

vindecă reumatismul,

evită arterioscleroza.

În repetate rânduri am luat Urodonal care produce rezultate excelente în toate cazurile de artritism, reumatism cronic şi afecţiuni litiozice.

Dr. J. Blanc Fortacin
Profesor la Facult. de Medicină din Madrid şi chirurg al Hospital de la Princesse

FILUDINE
(antima aric)
Prin asociaţia sa fericită este un remediu recomandat contra:
Paludismului

LA FARMACII ŞI DROGUERII

Reduceri pe c. f. r.

PENTRU CONGRESUL INTERNAŢIONAL MEDICAL BALCANIC

In zilele de 11, 12 şi 13 Septembrie va fi la Belgrad, congresul uniunei medicale balcanice, la care vor participa medicii din România, Jugoslavia, Albania, Grecia, Turcia şi Bulgaria.

Pentru călătoria delegaţilor români, sau a medicilor străini cari trec prin ţara noastră, direcţiunea generală a c. f. r. a acordat o reducere de 50 la sută din taxele tarifare, atât la ducere cât şi la întoarcere, de la domiciliu la staţia de frontieră română de eşire şi intrare.

Reducerea se acordă până la 22 Septembrie a. c., în baza unui certificat de călătorie emis de Regia c. f. r. şi care, la înapoiere, va trebui să aibe viza comitetului organizator.

PENTRU SERBARILE NAUTICE DELA EFORIE

Pentru participanţii la serbările sportive şi jocurile nautice din cursul acestei luni, la Eforie, direcţiunea generală c. f. r. a acordat o reducere de 50 la sută, din taxele tarifare ale trenurilor de persoane şi numai la înapoiere.

Reducerea aceasta este valabilă pe intervalul de timp de la 1 la 30 Septembrie a. c.

Spre a beneficia de reducere, călătorii vor prezenta staţiei Eforia biletul întreg, ce a servit la sosire, precum şi un certificat eliberat de comitetul organizator al serbărilor.

—xox—

Arestarea unor călători fraduloşi

Constanţa, 8 Sept.

Poliţia portului a arestat pe vaporul „Dacia" pe supusul polonez Ludwig Keinoschi care a sosit fraudulos cu vaporul la Constanţa. Mâine va fi reîmbarcat pe acelaş vapor şi expulzat.

Deasemenea, tot ieri a fost arestat în port marinarul Eduard Novac care încerca să se îmbarce fraudulos.

Tot pe vaporul „Dacia" s'a produs următorul caz:

In timp ce vasul naviga în rada portului Haifa, depe bord au sărit în apă trei inşi cari înotau spre mal. Vasul fiind oprit, s'a lansat o barcă cu care cei trei inşi au fost pescuiţi şi aduşi pe vapor. In urma unei anchete, s'a stabilit că cei trei sunt evrei, un berlinez, un vienez şi un iugoslav, toţi emigranţi, cari aveau de scop să intre fraudulos în Palestina de oarece autorităţile nu le permisese debarcarea la Haifa.

Tustrei au fost aduşi până în portul Pireu unde au fost predaţi autorităţilor elene.

—xxx✱xxx—

Doi dezertori bulgari s'au predat siguranţei Constanţa

Constanţa, 8 Sept.

Deunăzi, au trecut frontiera în România pe lângă comuna Botilvo de lângă Bazargic, dezertorii din armata bulgară Nanu Vutcoff, Manoff şi Dinu Coleff Cologeff.

E interesant de reţinut că ambii au înşelat vigilenţa organelor de pază bulgare şi române pe lângă cari au trecut neobservaţi şi au ajuns tocmai la Constanţa, unde s'au predat Siguranţei.

Ei au fost arestaţi şi deferiţi justiţiei pentru trecerea frauduloasă a frontierei.

Se zice că unul din ei, cel din urmă ar fi autorul unei crime în Bulgaria.

O TENTATIVA DE TRECERE A FRONTIEREI

Eri a fost arestat pe când încerca să treacă fraudulos frontiera în Bulgaria, individul Afonasie Catano. El a fost arestat lângă punctul de trecere Kuiungiuc. Cu actele dresate, a fost predat Siguranţei.

—xxx✱xxx—

Scăpat viu de sub roţile trenului

Comăneşti, 8 Sept.

Un caz curios s'a petrecut eri, în staţia „Trotuş" (Agăs-Bacău) în următoarele împrejurări:

In timp ce publicul aştepta trenul de persoane nr. 401 de dimineaţă, din direcţia Galaţi-spre Ghimeş, între şinele liniei I-a, se afla Iuliu Stern care sta gânditor, uitându-se în partea opusă din direcţia de unde venea trenul. Tot în acel moment, pe linia II-a, se afla garat un tren de marfă. Cum, în momentul când Stern era pe linie, între el şi trenul ce venea nu era decât maxim 4 metri depărtare şi cum sus numitul nu observa că venea trenul, iar, pe de altă parte, lumea aflată pe peron împreună cu personalul de serviciu al staţiei locale începuse a se nelinişti văzând că se va întâmpla o mare nenorocire, a început să strige *„culcat"*. Chiar în acel moment, Stern s'a culcat, iar trenul a trecut peste el, nevătămându-l câtuşi de puţin.

Lumea îngrozită a alergat la locul cu pricina, dar, spre uimirea tuturor, l-au găsit teafăr.

—xox—

Comemorarea eroilor dela Hălmagi

Arad, 9 Sept.

Mâine, după cum am mai anunţat, se inaugurează cu deosebită solemnitate mausoleul ridicat la Hălmagi de secţia arădană a „Cultului eroilor", în cinstea celor ce s'au sacrificat pentru eliberarea ţinutului arădan şi bihorean în luptele de la 1919 cu bolşevicii unguri.

Prezidează pioasa festivitate P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului.

Economice-Financiare

SCHIMBUL
pe ziua de 9 Septembrie

CURSUL DEVIZELOR

	Oferite	Cerute	Încheiate
Paris	6.59	6.58½	—
Londra	539	529	—
New-York	124	115	—
Bruxelles	23.60	23.45	—
Roma	8.98	8.86	—
Zürich	32.83	32.47	—
Praga	—	—	—
Viena	—	—	—
Berlin	41,	40,	—
Budapesta	—	—	—
Amsterdam	68.20	67.70	—

PETROLIFERELE ROMANE LA PARIS

8 Sept.	
Astra Română	85
Steaua Română	60
Concordia	61
Redevenţa	18.75
Petrol-Block	10

Bursa de efecte şi devize a luat vacanţă până Luni dimineaţă.

DEVIZE STRAINE (Deschiderea)

	Zürich	Paris	Londra
Bucureşti	3 08	—	532.50
Berlin	123 37½	—	13.25
Amsterd.	208.65	—	7,83.75
New York	3.64	18	4,53,37
Londra	16,47½	81.40	—
Paris	20,27	—	80.71
Milano	27,26	134,62	59.93
Budapesta	—	—	25 50
Praga	15,[illegible]3	—	106,50
Belgrad	7,00	—	232,50
Varşovia	57,90	—	—
Grecia	—	—	—
Viena	72.88½	—	29,37
Bruxelles	—	356	22,68
Zürich	—	493,25	16,36½
Spania	—	—	37.81

VALUTE EFECTIVE

Fran. francez	6,55—6,80
„ elveţian	32 50—33
Lira sterlină	520—550
Lira italiană	8,90—9.40
Dolarul	110—130
Belgia	23.50—24
Florini olandezi	66—68
Cor. cehoslov.	4.95—5.00
Schilling austr.	20—22
Pengö	23—24
Reichsmark	38,50—40
Dinarul	2—2.50
Leva	1—1,10
Zlotul	18,50—19,10
Lira otomană	78—80
Drahme	1—15

300 de milioane pentru 39 de silozuri

Din fondul de 900 de milioane lei, pus de Banca Naţională la dispoziţia guvernului pentru valorificarea cerealelor, s'a hotărît să se destine 300 de milioane pentru construirea a 34 silozuri în staţiuni de c. f. r. şi 5 silozuri în porturi.

Lucrările vor începe chiar în cursul acestei luni şi în acest scop s'a pus la dispoziţia regiei c. f. r. suma de 300 milioane lei, care se va elibera de Banca Naţională pe măsura nevoilor şi pe baza unei aprobări speciale a ministerului de finanţe.

Silozurile se vor construi din beton armat şi vor fi prevăzute cu toate aparatele necesare pentru curăţirea, cântărirea şi manipularea cerealelor.

Urmările contingentării

— Fabricile de postav din Craiova îşi concediază lucrătorii —

Craiova, 8 Sept.

Oraşul nostru, care se află atât de jos situat pe tărâmul industrial, va înregistra în curând închiderea a două mari fabrici, cari dau posibilitatea de lucru unui întreg cartier.

„Industria produselor textile" (fostă fabrica „Oltenia" şi „Munca") întrebuinţează peste patru sute de lucrători. Deci patru sute de familii îşi bazează existenţa pe munca ce se prestează în aceste fabrici.

Închipuiţi-vă deprimarea ce a cuprins acest mare număr de lucrători când pe uşile fabricilor au citit preavizul de concediere pentru 16 Septembrie a. c.

Motivul concedierii este, după cum anunţă preavizul, **contingentarea materiilor prime.**

Cu toate eforturile făcute de conducătorii acestor întreprinderi, situaţia aşa cum se prezintă în momentul de faţă nu poate fi schimbată decât printr'o măsură urgentă, luată de cei în drept în legătură cu contingentarea materiilor prime.

Aceasta se datoreşte faptului că fabrica, fostă Oltenia, care a stat câţiva ani închisă, fiind închiriată de câteva luni numai, de către „Industria produselor textile", nu a fost trecută pe tablou pentru a i se admite importul materiilor prime.

Deşi s'au făcut toate intervenţiile încă de acum trei luni, nu s'a putut obţine nici un gram de materii prime.

Oare aceasta este încurajarea ce se dă industriei româneşti?

Acesta este rezultatul luptei contra şomajului?

Piaţa cerealelor

Galaţi

Galaţi, 9 Septembrie

Bursa cerealelor se prezintă mai animată în urma urcării preţului grâului, orzului şi a porumbului. In adevăr, grâul de 70 kg. la hltr. cu 2 la sută corp. str. a fost tratat cu 38.000 lei vagonul-linie, iar orzul de 60 kg la hltr. cu 5 la sută a fost oferit cu 13.000—13.200 lei vagonul. Porumbul înregistrează mari urcări pentru consumul intern, în timp ce pentru export s'a oferit cu 16.000 lei vagonul. In unele regiuni fiind lipsă de hrană, porumbul a cotat la peste 20.000 lei vagonul. In regiunea Botoşani—Fălticeni—Roman s'a oferit 21.000 lei vagonul şi nu s'au găsit vânzători. La Galaţi s'a oferit 17.500 lei pentru vagonul de porumb (dintele calului).

Au cotat: fasole de rând lei 19.500 vagonul, fasole uşoară lei 21.000, muştar galben lei 50.000, muştar brun lei 38.000—39.000, cânepă lei 48.000—49.000 vagonul, în lei 28.000 vagonul, linte lei 40.000 vagonul-linie, sămânţă de floarea soarelui lei 29.000, sămânţă de bostan lei 60.000, meiu lei 15.000 vagonul.

Casa de cereale „Kolos" a cumpărat 2 vagoane grâu de 76 kg. la hltr. cu 2 la sută corp. str. cu lei 32.000 duplicat, iar moara „Isbânda" 4 jum. vagoane de grâu cu 2—3 la sută corp. str. cu lei 36.000.

IN OBOR

In oborul general s'au vândut: 12.860 kg. orz a lei 1.15—1.20 pr. kg.; 16.000 kg. proumb a lei 1.70 pr. kg.; 3600 kg. ovăz a lei 1.40 kg.

In docuri au sosit puţine vagoane, majoritatea ghereurilor fiind îndreptate spre Constanţa.

TULCEA

In oboarele locale, au fost negociate următoarele feluri de cereale: 739 care orz cu 120-130 lei suta kg.; 100 care în cu 350-510 lei suta kg.; 17 care rapiţă cu 350-370 lei suta kg.; 23 care porumb cu 140-150 lei suta kg.; 6 care fasole cu 150-160 lei suta kg.

In judeţ. La oborul Ostrov, s'au vândut 222 care orz cu 130 lei suta kg.; 1 car porumb cu 150 lei suta kg.

La orobul Babadag, s'au vândut 63 care orz cu 115 lei suta kg.

La oborul Isacea, s'au vândut 5 care orz cu 115-120 lei suta kg.

BRAILA

9 Septembrie

Situaţia internă a pieţii cerealelor se prezintă calmă la orz şi lipsită de afaceri importante din cauza ştirilor nefavorabile din străinătate.

Porumbul pare să fie mai plăcut, iar grâul se menţine staţionar pentru un moment, fiindcă sătenii nu-şi aduc mărfurile pe piaţă, aşteptând o eventuală urcare.

Pe linie, în port şi în docuri, au sosit azi 35 vagoane cu diverse cereale.

S'a vândut, în mici cantităţi, orz de 58 kg., cu 6 la sută, 13.000 linie doc; orz de 59 kg. cu 5—6 la sută 13.100 linie doc; orz ştuţuit de 66 jum. kg., cu 3 la sută, 15.700 bordo; grâu de 75 kg., cu 6 la sută corpuri negre şi 22 secară, 27.000 linie port; grâu de 79 jum. kg., cu 1 la sută, 39.000 linie port; mazăre Victoria furajeră, 25.000 linie doc; s'a dat deasemeni porumb dinte de cal cu 17.125 staţie duplicat Dudeşti, pentru consumul intern.

Valorează porumb dinte cal 16.100 linie doc şi 17.200 predat din şlep; porumb corcitură e tratat la 16.500 ex-şlep; fasolea de rând, de Dunăre, 18.000 linie port, iar de Moldova 19.000 linie port; orz de 60 kg., cu 7 la sută 13.500 ex-şlep.

Pentru celelalte produse nu s'au început încă negocierile din cauza că nu sunt cereri din străinătate.

Deasemeni ofertele pentru porumbul din noua recoltă sunt foarte reduse, întrucât până în prezent nu se poate aprecia calitatea noului producţii.

✱

In obor sosirile au fost azi ceva mai numeroase, deoarece s'au restabilit drumurile din judeţ. Altfel azi, s'au vândut: 180 care orz cu 115-138; 14 care porumb cu 168—175; 2 care ovăz cu 165—175 şi un car grâu cu 295 suta de kg.

PIAŢA PEŞTELUI LA TULCEA

S'au vândut 1862 kg. de diferite specii de peşte, pentru care s'a încasat suma de 13.554 lei. Preţurile au fost următoarele: nisetru, 35 lei kg.; şalău, 20; ştiucă, 7; crap, până la 2 kg., cu 12; crap, dela 2-4 kg. cu 15; somn, până la 1 kg. cu 6; somn, dela 1-4 kg. cu 12; lin 8; caracudă, 8.50; babuşcă, 5; biban, 5.75; icre de nisetru cu 400.

INFORMAŢII

✱ La 15 Septembrie apare o nouă revistă social literară, *„Santier"*, sub direcţia confratelui Ion Pas şi cu concursul mai multor scriitori români şi străini.

D. medic veterinar inspector Păun D. Popa, şef de serviciu în direcţia zootechnică şi sanitară veterinară, a fost delegat şef al serviciului creşterii şi îmbunătăţirii rasei animalelor din direcţiunea sanitară veterinară, în locul d-lui P. Taraza.

Duminică 17 Septembrie se închide stagiunea deci ultimele reprezentanţii cu

Cărăbuşul în splendoare

montare — fast — veselie

✱ Congresul emigranţilor ukrainieni din România, ce urma să se ţină în Capitală, eri, 9 Septembrie c., s'a amânat pentru o dată ce se va anunţa ulterior.

Margareta Dumitrescu
şi
Marin Constantinescu
Avocat—Piteşti
Căsătoriţi 9

✱ *Regulamentul pentru funcţionarea fabricilor şi atelierelor de călcătorie, birourilor de primire şi predare a efectelor călcate, spălate, curăţite sau vopsite, şi al spălătoriilor (curăţătoriilor) chimice şi bolangeriilor, în cuprinsul municipiului Bucureşti, a fost publicat în* Monitorul Oficial *de Sâmbătă 9 Sept. (n-rul 207).*

Institutul de băeţi „Schewitz-Thierrin"

fondat în 1847 Bucureşti, strada Nic. Filipescu 33. Curs primar şi liceal (I—VI inclusiv), etatizate. Internat, Externat, Semiinternat. Preţuri reduse. Examenul de admitere cl. I lic. la 11 Septembrie. 914

✱ D. inspector general zootehnic Petre Taraza, şef al Serviciului creşterii şi îmbunătăţirii rasei animalelor din direcţia veterinară, a fost delegat inspector general zootehnic pe lângă acea direcţiune.

LICEUL CASEI CORPULUI DIDACTIC— BUCUREŞTI
BV. SCHITU MĂGUREANU 9

Infiinţându-se cl. I şi cl. III divizionară, primeşte noi înscrieri în aceste clase, cu taxa de 6.000 lei anual. 916

✱ S'a amânat la 15 Noembrie alegerea Camerei de agricultură a jud. Bălţi.

A apărut N-rul 49 al revistei literare CRISANTEMA
La toţi chioşcarii de ziare
LEI 4

D-nii I. BRATU, STELIAN CARACUDOVICI, GRIGORE ANGELESCU, HARITON CONSTANTINESCU şi ANGHEL IVANOVICI au tipărit, în editura „SOCEC", în noui ediţii, VALOROASELE LOR MANUALE DE CURS PRIMAR: ABECEDAR, GRAMATICI, ARITMETICI, GEOGRAFII, AGRICULTURA, FIZICA, LECTURI GEOGRAFICE, CAIETE DE CALIGRAFIE, DESEN ŞI LUCRU MANUAL şi CETIRI, APROBATE DE MINISTER CU ELOGII. 910

✱ La şcoala de surdomuţi din Bucureşti, se primesc înscrieri de elevi externi.

Cursurile încep la 15 Sept., ora 14.

Elevii învaţă vorbirea şi citirea cu graiu, scrierea şi celelalte materii după programa şcolii primare, mai reduse.

Nu se plăteşte nici un fel de taxe.

Institutul de Domnişoare „Choisy Mangâru"
Calea Moşilor No. 152, Bucureşti
Curs primar şi liceal complet etatizate.

D. doctor Dinu Răileanu, înapoindu-se din vilegiatură, şi-a reluat consultaţiile.

✱ S'a aprobat înfiinţarea unei noui plăşi supranumerare în judeţul Timiş-Torontal, cu denumirea de plasa Comloş, cu reşedinţa în com. rurală Comlosul-Mare.

Dr. I. MIHALOVICI medic al Spit. Caritas şi Voma Maternitate îşi reia consultaţiile pentru bolile Căilor Urinare 3—5 şi 6 jum.—8. Str. Mitrop. Daniel 8 (Cd. Domniţei). 913

Dr. CORNEL IANCU
Specialist în Boli de Copii îşi reia consultaţiile (4-5 p. m.). Str. Sălcilor 20. Telefon 2.20.87.

Dr. P. COSTESCU
Reia consultaţiile de chirurgie şi boli de femei.
Popa Tatu 30. Tel. 354/76

Căutăm corespondenţi harnici la INEU şi MAHMUDIA.

Ofertele se vor trimite secretariatului de redacţie.

✱ Din Fălticeni se anunţă încetarea din viaţă a d-rului Ion C. Petroniu, medicul primar al oraşului Câmpulung (Bucovina).

Inmormântarea s'a făcut la Fălticeni în cavoul familiei.

Inundaţii în ţară şi puhoaele în străinătate ineacă sate, oameni, sămânături, pricinuind pagube imense şi jale adâncă.

Descrierea unei astfel de nenorociri sfâşietoare, produsă de revărsarea Garonei, o descrie magistral celebrul scriitor Emile Zola în cunoscuta-i scriere INUNDAŢIA. A apărut în româneşte în editura „Universului" şi se vinde cu 8 lei la toţi depozitarii de ziare şi librării

✱ Doamna, care a luat geanta Gallei Tudor în accidentul din 6 Sept., e rugată a trimite urgent actele şi cheile în str. Ştirbey-Vodă 75 etaj II.

Sanatoriul EXCELSIOR
PENTRU BOLI DE PIEPT
Timişul de Sus
sub conducerea permanentă a d-lui DR. G. ALEXIU şi sub directivele d-lui dr. S. IRIMESCU. Instalaţie medicală completă. 3

LICEUL DE BAEŢI
„Profesorii Asociaţi"
Şcoală etatizată. Bucureşti str. Sf. Ştefan 24 (lângă statuia Pake). Primeşte înscrieri zilnic între 8-12, 16-19.
Examenele de admitere în cl. I la 10 Septembrie. 849

Doctorul I. C. GAROIU
DOCENT UNIVERSITAR
şi-a reluat consultaţiunile. Boli de femei şi faceri. 3—5 d.a. Str. Franklin No. 16 et. I tel. 227/30. 904

Dr. H. STRAHL
medic-dentist, şi-a reluat consultaţiile, strada N. Filipescu 43; Telefon 221/35.

Dr. AUREL SPIREA
Medic la „Noua Maternitate"
a reluat consultaţiile pentru boli de femei şi faceri, Str. Popa Petre No. 37. Telefon 200-67.

Domnul AGREGAT
Dr. TRAIAN NASTA
reintorcându-se dintr'un voiaj de studii în clinicile chirurgicale din America îşi reia consultaţiile în ziua de 11 Sept. 2

Doctorul Dinu Dem. Zanne
asistent universitar
Boli şi operaţiuni genito-urinare. Sifilis. Intors din străinătate, reia consultaţiile 2—3 şi 6—8 p. m. Str. Gh. Chitu No. 1 (Dionisie colţ G-ral Lahovary). Tel. 217/73. 189

✱ La şcoala de cântăreţi bisericeşti de pe lângă sf. Patriarhie, unde se predau şi cursuri de contabilitate, înscrierile se fac zilnic la cancelaria şcoalei între orele 10-1 şi 4-6 până la 25 Septembrie.

LUCIA PETRAŞCU
Doctor stomatolog
Ştirbey Vodă 46. Tel. 378/03

D-na Dr. Elena Manu r'd
(Venerf) şi-a reluat consultaţiunile 4-6 Str. Latină 34 (prin Str. Armenească). 10

SCANTEI de Gh. din Moldova
Uşoare, agere cu miez poezile cuprinse în volumul elegant editat al poetului socotit ca asemenea lui Heine, se poate compara cu un buchet de flori de câmp cu aromă delicată şi forme gingaşe.
După Eminescu e cel mai citit.
„Cartea Românească". Lei 80. 1161

SCOLARE

✱ La liceul de fete din Câmpina, pe lângă care funcţionează şi un internat în cele mai bune condiţiuni, sunt locuri vacante în cl. I—VII.

Liceul SF. GHEORGHE
BUCUREŞTI III, Cal. Victoriei 216
Şcoală STATIZATA având curs liceal complet şi curs primar cu l. franceză şi germană obligatorie. Internat Semi-Internat şi Externat. Taxele mult reduse, înscrieri zilnic. Examen admitere cl. I la 12 Sept. 862

A apărut ediţia a II-a din **„CARTEA DE LIMBA ROMÂNĂ"** (cl. I) de Şt. Pop şi Paul Papadopol, în editura „Cultura românească", unde se găsesc şi exemplare din celelalte clase (II-VII inclusiv). 23

Institutul „POMPILIAN"
Bucureşti, Calea Rahovei 52—58. Telefon 315/70 SCOALA STATIZATA (curs primar, liceal şi francez). Inscrierile elevilor (la locurile rămase libere) pentru internat şi externat (în aceleaşi condiţii ca la şcoalele statului) se fac zilnic, orele 9—1 şi 4—7.

Liceul de fete „NEGOESCU"
(statizat)
Str. Berthelot 20, Bucureşti
Internat, externat şi grădină de copii. Inscrieri zilnic. 21

INSTITUTUL DE FETE
„BOLINTINEANU"
ETATIZAT
ŞOS. JIANU 4
1502

—xxx✱xxx—

RĂNIŢI DIN IMPRUDENŢĂ

Rădăuţi, 9 Sept.

Tânărul Gh. D. Crihan, a împuşcat din imprudenţă cu o armă de vânătoare, pe d-ra Maria Costache şi Sofronie Roşu, desfigurându-le faţa.

Ambii răniţi sunt din Moreni.

BARBAŢII NEPUTINCIOŞI (IMPOTENŢI)
Slăbiţi de vârstă, exces sau boală la orice vârstă se vindecă repede prin **UZAJ EXTERN** simplu cu preparatul **„RADIOPHAN"** experimentat de laboratorul de stat din Berlin. Aprobat de onor Consiliu Sanitar Superior. De vânzare la Farmacii. Prospect sub discreţiune, **contra 10 lei mărci, trimite.** Căsuţa poştală No. 241. Bucureşti I. 6

La sate sau la oraşe este locul mai potrivit pentru marea industrie? Urmăriţi răspunsul în:
Industriile săteşti în raport cu localizarea marei industrii
de
Oreste A. Anastasiu
Lucrare premiată şi tipărită de Academia Română 909

Antinevralgic Dr. NANU MUSCEL
SINGURUL REMEDIU CONTRA GRIPEI, MIGRENEI, NEVRALGIEI, ETC.
Se vinde numai în cutii originale, conţinând 2 buline şi cu semnătura doctorului.
Depozit Farmacia N. Popovici, Bucureşti, Calea Rahovei 237. 1163

Sămânţă de rapiţă
NAVETTA ŞI COLŢA, selecţionată, de vânzare la
Semănţeria Proch
Bucureşti, Str. Eugeniu Carada 7 11

DOCTOR
Maria Filip Ionescu
STOMATOLOG—DENTIST
Câmpineanu 22, şi-a reluat consultaţiile 6

Doctor Ecaterina C. Ionescu
specializată la clinica Schanta din Viena în Boli de Femei, Mamoş, Operaţiuni. Cons. 10-12, 3-8 p. m. la et. I Ap. din dreapta în Str. Eugen Carada, 7, (fostă Karagheorghevici), vis-à-vis de Banca Naţională prin Lipscani.

La depositul
Lipa Thieler S. A. R.
Şos Gărei Obor 21 Tel. 242-61
Găsiţi lemne de foc
FAG — CER — COJITE, prima calitate
MANGAL de TUFĂ cu lei 2.70 kgr. 35

Citiţi **„Veselia"**

Dr. M. FARMICY
DIN GENEVA
Specialist Psiho-Neurolog şi Internist
F. MEDIC-SEF al CLIN. ELVETIENE
Cons. 11-1½ şi 5-8. Cal Victoriei 190
Psihoterapia (Autosugestie, Psihoanaliză etc.) şi Electro-Fizioterapie contra Obsesiunii, Timiditatea, Nevroze, Onanie, Impotenţa etc.
Reeducări compl. (4—6 Săptăm.) de Bâlbâială şi Ticuli
Tratam. noi al Epilepsii, Convulsii, Heredo şi Neuro-Sifilis.
Instalaţie specială pentru Electro-Actinoterapie şi Kino Stezio-terapie
Consult. psiho-pedagog copiilor 16

Dr. I. MIGDAL
dela Facultatea de Medicină din Berlin
Impotenţa sexuală
Tratament absolut nou, Onorariu după vindecare
Boli genito-u
Bulev. Elisabeta 36. Cons. 10-2—6-8. Tel. Dom. 2.03-92. 32

BOLILE SEXUALE
IMPOTENŢA, ONANIA, consecinţele onaniei, poluţiile, spermatoreea, bienorragia, bărbaţi, femei, vindecă electroterapie
DIATERMIE
DOCTORUL CHIVICI
Cons. 8-1 şi 5-8. Moşilor 74, etaj I (în faţa grădinii Sf. Gheorghe) Intrare discretă. Telef. 340/09. 918

Ce scriu suferinzii despre „Kalefluid"
Kalefluid, medicament excelent, a fost întrebuinţat de mine cu foarte mult succes. Efectul Kalefluidului se simte în primul rând minunat de repede asupra aparatului digestiv, (stomac şi intestine), influenţează binefăcător asupra inimei, îndepărtează acidul uric, ceeace se cunoaşte foarte bine. Are o mare putere curativă în arterioscleroză. Sunt foarte fericit că am dat de acest medicament minunat; cinste şi recunoştinţă inventatorului.
Cu deosebit respect
JUSTIN CÂRDEI,
director Rădăuţi, Bucovina
Cereţi prospectul, detaliat, care se trimete gratuit de M. Tatarsky, Bucureşti VI, Str. Isvor No. 43. 2754

Steno-Dactilografă
absolut perfectă în limba Română şi cel puţin în una din limbile Franceza, Engleza sau Germana SE CAUTA PENTRU IMEDIATA ANGAJARE.
Este exclusă angajarea reflectantelor cari nu întrunesc riguros condiţiunile de mai sus.
Ofertele scrise de mână însoţite de copii simple, nelegalizate, — după actele de studii şi după certificate, — se vor depune cel mai târziu până în seara de 12 Septembrie la agenţia de publicitate
Carol Schulder
Bucureşti, strada Carada, 2, sub iniţialele „F. F." 20

ŞCOLARE
Editura „Naţionala-Ciornei" S. A.
Bucureşti, Str. Sf. Vineri 12
aduce la cunoştinţa D-lor Profesori că manualele de Limba Franceză ale D-lui Profesor Universitar Charles Drouhet în colaborare cu D-nii Prof. A. Beliş, Ghiacioiu şi Henry pentru toate clasele de liceu dela I-VII, se găsesc în cantitate suficientă.

Militare

✱ Ofiţerii de rezervă mai jos notaţi din reg. *Călugăreni* n-rul 40, să comunice regimentului actualul lor domiciliu spre a primi ordine:

Căpit. Constantinescu Petre; locotenenţii: Şandor Adalbert, Szilaş Isidor, Sipos Ladislau, Georgescu Constantin; sublocotenenţii: Waldner Iosif, Nyarday Ludovic, Zarna Iosif, Vuşek Ambrozie, Baradan Ladislau, Engel Reinhold, Gutvald Carol, Siherman Wilhelm. Băduleşteanu Dumitru, Dumitru Grigore, Drăcea Mihail, Drăghiceanu Gheorghe, Enculescu Cristea, Ivanovici Ştefan, Lazan Preda, Lungulescu D. Ioan, Nicolescu Vasile, Pavlov Gheorghe, Pantazu Paul, Pătrăscoiu Gheorghe, Pioară Constantin, Stroescu I. Ilie, Zainea I. Dobre, Georgescu N. Vasile, Bota P. Petre, Mateescu Gheorghe, Cerchez Dumitru, Goraş V. Ioan şi Dragoescu Gavrilă.

✱ S'a aprobat locotenentului Constantinescu Marian, un concediu de studii de 4 ani pe cont propriu până la 1 Dec. 1933, spre a urma cursurile şcoalei politehnice Bucureşti.

— S'a aprobat trecerea din infanterie în geniu, a sublocotenentului Pascu I. Şerban.

— Următorii veterinari sublocotenenţi elevi, absolvenţi a 5 ani de studii, se înaintă la gradul de veterinar locotenent elev, pe data de 1 Iulie 1933, continuând a rămâne ofiţeri elevi până la obţinerea titlului academic: Cârlănescu Nicolae, Mihăilă V. Simion, Carnaţiu I. Emil, Munteanu I. Aurel, Tacu C. Dumitru, Firu N. Dumitru, Billes M. Mihail.

— S'a aprobat clasarea în timp de pace pentru serviciul de birou a căpitanului Dejescu Ioan.

— Ofiţerii mai jos notaţi împlinind 180 zile absenţe de boală, se trec în poziţie de disponibilitate: Căpitanul Cernat Gheorghe şi locotenentul mecanic Diaconu V. Grigore.

— Sublocotenentul Constantinescu I. Sever se trece în poziţie de retragere pentru boală, pe 1 Sept.

— Sublocotenentul Gurlui C. Dumitru se trece în poziţie de retragere pentru infirmităţi, pe 1 Iunie 1933.

— S'a aprobat demisia din cadrele active ale armatei, a locotenentului Vasilescu Nicolae.

— Sublocotenenţii Breabănu E. şi Stănescu Ioan, fiind hirotonisiţi preoţi, se trec în cadrul confesorilor de rezervă.

✱ Medicii căpitani: Teodorescu Marius, Nichita Vasilescu, Ionescu P. Gheorghe, Şerbănescu Ioan, Brezeanu Gheorghe, Ilie N. Dumitru, Manu Nicolae şi Vasilescu Mircea, au fost admişi la înaintare.

—xx✱xx—

Echipă sportivă bulgară oprită a intra în ţară

Constanţa, 8 Sept.

Duminică urma să aibă loc la Constanţa un match de football între echipele „Elpis" (Constanţa) şi „Wladislaw" (Varna).

Autorităţile noastre n'au permis însă intrarea în ţară a echipei bulgare.

Dealtfel, faţă de provocaţiunile iredente ce se petrec în Bulgaria, măsura este salutară.

—ooxx✱xxoo—

Afacerea scandaloasă Malaxa

— Contractul trebue anulat —

Impresiunea produsă de dezvăluirea scandalosului contract impus prin mijloace inavuabile de fabrica Malaxa, C. F. R. a fost din cele mai penibile. Această nouă scandaloasă afacere dovedește o dată mai mult ce vremuri trăim și ce subterane manevrări se fac pentru îmbogățirea rapidă a unora sau salvarea financiară a altora.

Specialiști, ingineri, toți acei cari au cunoștințe tehnice, au rămas înmărmuriți la citirea contractului Malaxa, a cărui amănunțită și imparțială analiză am făcut-o în numerele noastre precedente.

Deosebita atențiune ce se dă pretutindeni la progresele tehnice ale automotoarelor pe de o parte și desconsiderarea completă a condițiunilor technice și financiare în această comandă au pus în lumină faptul că, în fond, nu s'a urmărit decât procurarea unei afaceri din cele mai mănoase unui titan al protecțiilor oculte.

Nici securitate, nici regularitate, nici rapiditate, nici confort, nimic din toate condițiunile cerute și pe deasupra un preț scandalos. Scopul înlocuirii trenurilor cu aburi pe liniile secundare cu automotoare este tocmai asigurarea condițiunilor de mai sus spre a se putea recâștiga clientela călătorilor atrași de autobuzele rutiere.

Este o problemă care preocupă administrațiile C. F. din toată lumea și nicăeri, după cum am arătat și eri, nu s'au introdus automotoare decât după experiențe și studii îndelungate.

Care sunt și ce conțin rapoartele experților C.F.R. cu privire la experiențele făcute?

Este oare adevărat, după cum ni s'a spus, că pe rampa dela Câmpina spre Sinaia, automotorul Malaxa n'a mai putut merge decât cu 6 km. pe oră, din cauză că ploudnd roțile de cauciuc ale chassiului pe care încăleca vagonul, patinau și forța motrice se redusese aproape cu totul?

Este oare adevărat că tot din cauza rampei, pe linia Giurgiului, s'a renunțat la experiența ce trebuia să se facă pe această linie?

S'a trecut o comandă de miliarde pentru că așa s'a poruncit și pentru a da de fapt lui Malaxa puteri discreționare în toate furniturile prezente și viitoare. Și ceeace se spune aci nu este o simplă afirmație, căci iată conținutul art. 16 din contract:

„Din momentul semnărei acestui contract, Malaxa este obligat până la stingerea completă a acestui contract de a livra toate automotoarele de care C. F. R. are nevoe atât pentru călători cât și pentru marfă, atât pentru liniile menționate în prezentul contract cât și pentru toate celelalte linii ale rețelei C. F. R. în condițiunile ce urmează a se stabili de la caz la caz, Malaxa având un drept de preemțiune pe toată durata prezentului contract față de celelalte case ofertante".

Vreasăzică, începând dela semnarea contractului, Malaxa este singurul furnizor de automotoare la C.F.R. Deci, nu e vorba numai de 150 de vagoane motorizate, ci de mult mai multe. Dealtminteri și prin garantarea minimului de automotor-km. garantați lui Malaxa, acesta și-a asigurat furnizarea unui număr mult mai mare de automotoare.

Dar Malaxa și-a asigurat și altceva. Iată ce spune la al. II art. 16:

„Deasemenea, Malaxa se obligă, atunci când nevoia ar cere, să adopte și alte licențe sau metode străine, afară de cele proprii și la nevoe să construiască automotoare întregi sau să aducă automotoare străine sau să construiască și locomotive mici noi, Malaxa trebuind în orice caz să pună la dispoziția C. F. R. vehiculele necesare înlocuirei trenurilor cu aburi pentru călători și mixte pentru liniile listei anexate".

Șiretenia acestui aliniat stă în faptul că, sub aparența unei obligațiuni, în fond se acordă lui Malaxa asigurarea furnizării prezente și viitoare a materialului rulant de care C. F. R. vor avea nevoe.

Și dreptul ce și l-a asigurat Malaxa de a aduce și automotoare străine, adică de fapt de a face pe intermediarul, dovedește că el însuși n'are încredere în fabricațiunea sa proprie.

Dar nu mai insistăm. Suntem convinși că acei cari au urmărit articolele acestea, ne vor recunoaște dreptul să spunem: TREBUE SA INCETEZE ODATA ACEASTA SFIDARE A OPINIEI PUBLICE. TREBUE SA INCETEZE ODATA DISPREȚUL DE BANUL PUBLIC. CONTRACTUL ACESTA TREBUE ANULAT.

Noi timbre pentru facturi și borderouri

Pe ziua de 1 Septembrie s'au pus în circulație timpre speciale pentru facturi și borderouri, seria A 01—A 99, de 20, 50 și 100 lei.

Aceste timbre au dimensiunile 52×42 m/m și sunt formate din două părți, prima lipindu-se pe cotor și a doua lipindu-se pe factură sau borderou.

Partea care se aplică pe cotor are: stema țării și valoarea în litere, iar partea ce se aplică pe factură sau borderou: efigia M. S. Regelui Carol al II-lea și valoarea în cifre.

In partea inferioară a timbrului este imprimat pe fond cifrul regal.

Intre aceste două părți ale timbrului sunt imprimate cuvintele: facturi borderouri.

Aceste timbre sunt imprimate într'o singură culoare pe fond puțin colorat, și anume:

Timbrele de 20 lei în culoarea brun închis; timbrele de 50 lei în culoarea sepia; timbrele de 100 lei în culoarea verde oliv închis.

Vechile timbre pentru facturi și borderouri de 20, 50 și 100 lei „seria 100 A" vor circula până la 1 Noembrie a. c., iar preschimbarea lor se va face dela 1 Noembrie 1933 până la 1 Ianuarie 1934.

În timpul marilor călduri

nu e nevoie să vă frământați neliniștiți toată noaptea în pat, deoarece somnul vă lipsește. Luați 1-2 tablete ale preparatului cu efect pe atât de mare, pe cât e de inofensiv:

Bromural «Knoll» și veți dormi excelent!

Bromural nu toropește, el e un calmant al nervilor: Dimineața, după deșteptare, omul se simte proaspăt, ca nou născut, nu-i obosit și apăsat. - Tuburi cu 10 și 20 tablete se găsesc la farmacii și droguerii.

Fabricația KNOLL A.-G., Ludwigshafen/Rin (Germania)

Șefii-bucătari ai celor mai renumite restaurante din Capitală

Enescu
Modern
Colonade
Continental

prețuesc și laudă calitatea

Untdelemnului de măsline PUGET

Faima restaurantului depinde de calitatea mâncărurilor servite. Numai mâncăruri preparate bine și din alimente proaspete, curate și fine satisfac clienții, cari devin devotații restaurantului. La restaurantele cele mai mari, salatele, maionezele, peștele și legumele se prepară cu untdelemnul de măsline PUGET pentrucă acest untdelemn este pur și are aroma măslinelor din care este extras.

Acest bidon e o garanție a calității și a purității untdelemnului

PUGET *Vierge*

Botezul vasului „Alba-Iulia"

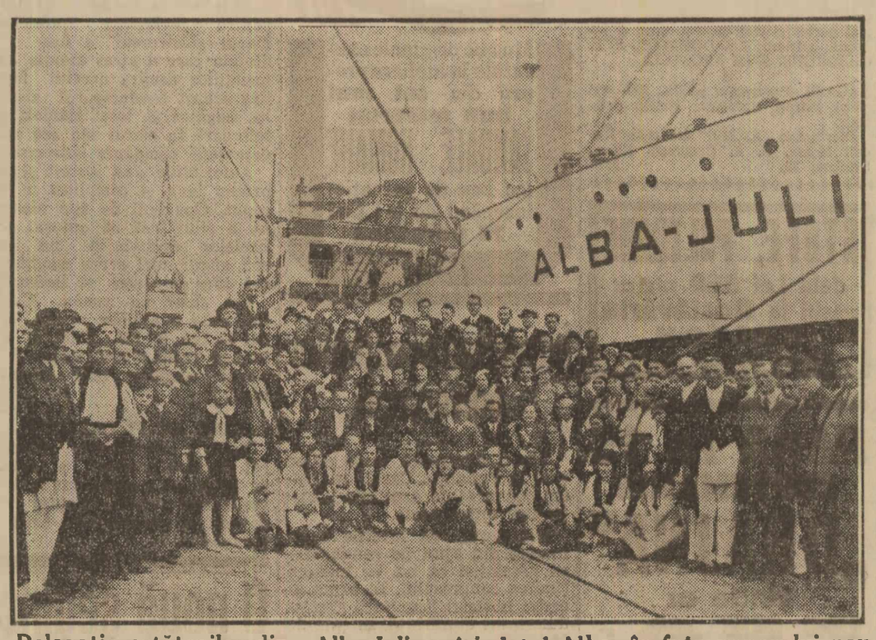

Delegația cetățenilor din Alba Iulia și județul Alba, în fața vaporului nou botezat

In trecut ca și acum, trinitatea *Mihai Viteazul-Alba Iulia-Unirea* a fost vie în inima noastră a tuturora. Nimic mai firesc deci ca după cargoboatele „Iași", „Turnu Severin", „Constanța", „Dobrogea", „București", „Bucegi", „Carpați", după pasagerele „Principesa Maria", „Regele Carol", „România", „Împăratul Traian" și „Dacia" din epoca năzuințelor noastre, unul din cele patru noui vapoare ale serviciului maritim să capete numele de *„Alba Iulia"*, leagănul visului tuturor românilor.

Fericita alegere a acestui nume a dat prilej cetățenilor din Alba Iulia ca să-și manifesteze încercatul lor patriotism printr'un gest unic în țara noastră, dar foarte obișnuit în țările cu tradiție marinărească.

Ei nu s'au mulțumit să asiste printr'o delegație restrânsă la botezul oficial al vasului, făcut la 15 August, cu prilejul serbării patronului marinei, — botez făcut prin radio, — ci au ținut să vină cu mic cu mare, cu preoții în frunte, să-l boteze și de fapt, de îndată ce-l vor prinde în țară.

Intre timp harnicele furnici din Alba Iulia, amintindu-și de vremurile când străbunicile lor, plecate deasupra gherghefului, brodau armurele cavalerilor ce plecau la luptă pentru cruce —au brodat doua pavilioane (stindarde) de onoare, unul comercial și altul cu stema orașului Alba Iulia, ca sub scutul lor vasul să pornească la luptă cu elementele pentru ducerea cât mai departe a numelui de român.

Am arătat la timp cum a decurs serbarea. Dar ceeace nu s'a putut reda într'o cronică, a fost pe deoparte însuflețirea vibrătoare a numeroasei delegații când a pășit pe puntea falnicului albastru al mărilor și oceanelor; mândrii vor fi marinarii cari cu timpul vor purta și pe alte vase mărturia de bronz oferită de aceeași cetățeni.

Iar marina întreagă, în veci recunoscătoare, va rămâne cetății Alba Iulia, care a dovedit încă odată că este ceeace a fost întotdeauna: cetatea purtătoare a flăcărei sfinte ce încălzește și întreține viu focul sacru al dragostei de neam.

Moș Delamare

Ancheta militară

în afacerea Seletzki

— Acuzațiile de fals n'au fost intemeiate —

Apărătorii lui Seletzki au pretins, că s'ar fi săvârșit un fals îndrăzneț, atribuindu-se fostului reprezentant al „stabilimentelor Skoda", cunoscutele sale declarații relative la întrevederile ce le-a avut cu d-nii I. Maniu și Romulus Boilă, în chestia comenzii de armamente, ca și în alte „diverse chestiuni".

Dacă ei n'au declarat în fals procesul-verbal de interogator, în fața justiției, în schimb au formulat acuzația prin publicitate, dar fără să o dovedească.

Direcția uzinelor Skoda a avut nefericita inspirație să repete aceeaș acuzație într'o broșură tipărită în mai multe limbi și pe care a răspândit-o, în scop de propagandă, în străinătate, după condamnarea agentului lor, Seletzki, de justiția română și fără să poată face dovada celor ce susține.

Noi am cerut de la început o anchetă, care să stabilească adevărul. Am spus, că ministerul apărării naționale nu poate lăsa justiția militară să fie obiect de polemici și de atacuri grave, care ating prestigiul ei și al armatei; că dacă s'au săvârșit, în adevăr, falsuri, după cum s'a afirmat, de apărătorii lui Seletzki, autorii falsului să fie sancționați; în cazul opus, cei care le-au formulat, să tragă consecințele.

Ministerul apărării naționale a orânduit o anchetă, cu care a fost însărcinat d. general Condeescu, inspector de armată.

S'au cercetat dosarele și procesele-verbale cu interogatoriile luate lui Seletzki. Nu s'a descoperit nimic anormal; niciun adaos, niciun fals. Toate procesele verbale cu declarațiile lui Seletzki, sunt semnate de acesta, după ce a luat cunoștință de cuprinsul lor.

S'a stabilit că, ori de câte ori s'a întocmit definitiv un interogator, textul integral a fost cetit inculpatului și, numai după această lectură, Seletzki îl semna. Așa că nu s'a putut săvârși niciun fals, atribuindu-se reprezentantului Skodei, declarații fanteziste, în copurile presupuse de apărătorii acestuia.

D. Vasiliu-Cluj, unul din avocații cari au apărat pe Seletzki, invitat de d. general Condeescu, să producă dovezile sale, nu le-a putut produce și d-sa a revenit în parte asupra declarațiilor ce le-a făcut prin publicitate.

In concluzie, ancheta a stabilit că acuzațiile de fals nu sunt fondate; că toate declarațiile făcute de Seletzki și consemnate în procesele-verbale, sunt autentice; că justiția și-a făcut datoria în condițiile impuse de lege. Iată cum s'a spulberat învinuirea de fals, formulată cu atâta ușurință de apărătorii lui Seletzki, cu scopul de a provoca o diversiune în favoarea celui condamnat și a complicilor lui.

Documentele publicate de noi au confirmat însă și ele declarațiile lui Seletzki, de oarece s'a dovedit, din cuprinsul lor, că Romulus Boilă a tratat chestiuni în legătură cu o comandă de armament în Austria, — tratative despre care a avut cunoștință și d. Maniu.

Astfel, adevărul a eșit la lumină, în ce privește misiunea de samsar a lui Romulus Boilă. Rămâne să se afle și numele celor ce au beneficiat de comisioanele Skodei.

Cum evadează un gangster

New-York. — Un temut gangster, Harvey Bailey, încarcerat în închisoarea din Dallas pentru a fi răpit un bogătaș american și a fi ucis patru agenți de poliție din Kansas City, a reușit să evadeze din penitenciar.

Reușind să-și procure un revolver automat, a așteptat sosirea gardianului care-i aducea prânzul, l-a amenințat cu revolverul, l-a legat și l-a închis în locul său în celulă, spunându-i: „Ar trebui să te ucid, dar îți las viața pentrucă ai fost totdeauna bun cu mine".

Bailey s'a îndreptat apoi spre biroul gardianului șef, l-a silit să-i dea bani și haine și l-a legat apoi sdravăn. Amenințând tot timpul cu arma, banditul a intrat în garajul directorului închisoarei și a poruncit șoferului să se așeze la volan și să conducă după indicațiile sale.

La câțiva kilometri de închisoare gangsterul a oprit mașina și a dispărut.

Poliția, alarmată, a reușit să-l prindă după câteva ore; Bailey s'a apărat până în ultima clipă, trăgând necontenit asupra urmăritorilor.

LA CASTELUL ZAMORA

M. S. Regina Maria și Arhiducesa Ileana la castelul Zamora, la recepția dată de d-na Alexandrina Cantacuzino în onoarea d-nei Brunschwig. Dela stânga la dreapta: D-na Al. Cantacuzino, prințesa Waronierka, d-na Ioana Ghica, d-na Eufrosina Ghica, M. S. Regina Maria, Arhiducesa Ileana, d-na Zizi Cantacuzino, marchiza de Belloy, d-na Brunschwig, d-na Ecaterina Cerchez.

Adunarea învățătorilor fără posturi

— CONSTATARI SURPRINZATOARE —

Satu-Mare, 7 Sept.

Învățătorii fără posturi din nordul Ardealului s'au întrunit la școala nr. 1 spre a se constitui în asociație.

A presidat d. Mihai Balaj, care a arătat scopul adunării și a propus alegerea unui comitet care să lucreze de comun acord cu asociația generală din București, pentru învățătorii fără posturi.

Cu această ocazie, s'a prezentat adunării situația învățământului din județul Satu-Mare, Maramureș și Sălaj.

Cu surprindere s'a constatat, că după cele mai autentice date statistice, în aceste 3 județe 38 la sută din elevii în vârstă de școală nu frecventează cursurile din cauza lipsei de învățători. Afară de aceasta, s'a adus la cunoștință, că în cursul anului 1932—33, au fost 15 școli în care unele clase a trebuit să înghesuiască la începutul anului școlar peste 100 copii.

Spre a se da posibilitate întregei populații sătești să aibă copiii la școală, ar mai fi nevoe *în aceste 3 județe de cel puțin* 600 învățători. Deci, afară de cei 300 învățători fără posturi, cari ar fi plasați la școlile existente, mai trebue încă pe atâta spre a completa numărul cerut de necesitatea unui învățământ regulat și rațional.

Au mai luat cuvântul la această întrunire d-nii: Dariu Pop, Paul Chereches, Luca, Giurgea Ion, Ghimeș și Tarța.

———xox———

Max Reinhardt a împlinit 60 de ani

Marele regisor și om de teatru, împlinește astăzi 60 de ani. Notăm aci acest eveniment ca un punct de orientare pentru admiratorii săi care nu sunt puțini nici în țara noastră.

Personalitatea lui Max Reinhardt și opera lui va fi scoasă în evidență astăzi de toți iubitorii de teatru din lumea întreagă. Ne mulțumim să dăm numai câteva date biografice și să subliniem că omul acesta a știut să dea o nouă strălucire unor comori vechi, a știut să mânuiască cu geniu materialul rebel al scenei și să uimească spectatorii timp de mai bine de douăzeci și cinci de ani cu monțări și interpretări nici-odată egalate.

Max Reinhardt e evreu. Numele său adevărat e Max Sachs (după unii Goldmann). Fiu al unui negustor din Boemia, a fost atras de timpuriu de strălucirea scenei. Joacă la Viena și Berlin până când, cu ocazia unui turneu în Scandinavia, face cunoștință cu Ibsen. Entuziasmat de opera marelui nordic, primește dela acesta dreptul de a-i juca dramele și știe să le prezinte într'o concepție atât de nouă și de interesantă, încât publicul e imediat capturat și Reinhardt, al cărui cuvânt devine tot mai ascultat, ajunge unul din cei mai mari regisori ai timpului, cu o influență atât de mare, încât teatrul modern rămâne strâns legat de numele lui.

După succesul obținut cu Ibsen în 1900, joacă pe Gorki, pe Strindberg, într'un mod cu totul aparte.

Succesul crescând, îi îngădue să preia conducerea mai multor teatre germane, între care „Deutsche Theater" și „Kammerspiele" devin „citadele Reinhardt". Cu o putere de muncă extraordinară, creiază succursale în numercase orașe, întreprinde turnee și ia asupra sa conducerea faimoaselor „Festspiele" din Salzburg, regaluri anuale de artă și frumos.

E vrednic de amintit faptul că Max Reinherdt datorează succesul său nu numai inscenărilor de mare artă pe care știe să le înfăptuiască, ci și mânei norocoase pe care o are în descoperirea și promovarea talentelor tinere.

La 60 de ani, în plină vigoare fizică și spirituală, marele regisor poate avea satisfacția de a vedea, privind înapoi, că munca și geniul risipit, n'au fost în zadar; teatrul modern, pretutindeni, rezistă artei mecanice și va rămâne până la urmă „theatrum triumphans", scena vie.

f dm.

——xox——

In jurul violului dela Dumbrăveni

Constanța, 8 Sept.

Am relatat că turcul-tătar Mehmet Ibraim Sali din Dumbrăveni, a violat în pădurea satului pe fetița Aurica Nedelea de 10 ani. Satirul a fost arestat.

ATACUL SATENILOR ASUPRA TATARILOR

Ca răzbunare, sătenii români (vreo 40) în frunte cu Anton Țăranu, toți din Dumbrăveni, s'au înarmat cu clomege, năvălind asupra cartierului în care erau situați tătarii, pe cari i-a atacat și bătut grav, alungându-i din sat.

BOLNAVI citiți astăzi acest anunț în Mica Publicitate coloana „Diverse" certificatul mulțămire bolnavului căut t 5 săptămâni cu medicamente nedormit 96 clasuri, dormit fără întrerupere 10 clasuri numai după căutarea de 10 or. cu știința cerții — lei 120 — geniului vindecător Kuhne, sanatoriului kuhnist medical, primește bolnavi interni, externi, consulta săracii gratis prospecte pro-pect gratis, București, str Principele Unite 80. 89

Doctor I. MITULESCU

Fost colaborator la Institutul de Tuberculoză al prof Koch. Berlin. Medic șef al Preventoriului „Gr Alexandrescu" și Specializat în boale de piept, dă consultațiuni și face examinări cu razele Röntgen, în strada OITUZ nr 19 ET I. între orele 10½—11½ a m. afară de Duminici. Instalație specială pentru Teleradiografie pulmonară Telefon 3.21/25. 646

DOCTOR

Amelia Obogeanu

Medic la Inst. Maternitatea NAȘTERI, BOLI DE FEMEI

Întorcându-se în Capitală, și-a reluat consultațiile. Orele 3—5 Tel. 325/70. Str. Brezoianu 57 bis

Mătasea de cusut și de butoniere

Gütermann

Avantajele mătăsei de cusut se găsesc în calitățile mătăsei naturale.

Mătasea de cusut este mătasea pur toarsă din cea mai bună calitate.
Mătasea de cusut nu se decolorează.
Mătasea de cusut nu reacționează intemperiilor.
Mătasea de cusut are lustrul natural.
Mătasea de cusut se găsește în peste 600 culori
Mătasea de cusut este eftină.
Mătasea de cusut este moale, elastică și se acomodează la cusătura hainei.

La întrebuințarea **Mătăsei de cusut** ochiurile nu se rup.

Cusăturile mătăsurilor și a stofelor de lână fiind cusute cu mătase la vopsire se colorează la fel. Fiți atenți cu ce sunt cusute hainele Dvs. A economisi la ață este o economie greșită.

Mătasea de cusut nu poate fi înlocuită.

Intrebuințați mătăsea de cusut Gütermann, fiind cea mai bună.

Gütermann & Co. S. A. Română, București

La cabinetul medical „SALVATOR", vechi specialiști din 1900 vindecă radical și fără durere **BLENORAGIA** CRONICA, prostatite, metrite, ovarite, prin curenți electrici de diatermie (Dr. Rouenyroi) *Electroliza pen tu stiurite*

Boale de Piele și Sifilis

Controlul diagnosticului prin **ANALIZA SANGELUI** acțiile Wassermann, Hecht, Meinl ULTRAMICROSCOPIE p. cunoașterea șancrului sifilitic Cons. 11—1 și 6—9, tel. 333/81 9. PASAGIUL ROMAN 9 Aproape Palatul Regal București Intrare discretă

Dr. ERACLIE STERIAN

Fost intern și medic cu concurs al Eforiei Spitalelor Civile din București, membru coresp. al Soc. de Urologie din Berlin, Specializat la Paris în boale: Genito-Urinare și Ginecologice. Consultațiuni dela 1-3 și 6-8. Str. Bibescu-Vodă No 24, București I. Intrare și prin Str. Sf-ta Ecaterina No 1. 886

BLENORAGIA
PROSTATA ovarite blen. **VINDECA** Dr. TULIU BLANC Consult 9-12, 2-8 Str. Popa Tatu No. 6 lângă Cișmigiu *Gratuit pentru săraci dela 5—6 p. m.*

LACTOFERMENTUL Dr ROBIN
SPECIFICUL BOLILOR INTESTINALE TOXI - INFECTIOASE

Act de mulțumire

Am suferit timp de 3 ani din cauza *VARICELOR* mari la ambele picioare, și deși am purtat ciorapi speciali de cauciuc, starea mea s'a mai înrăutățit. Cu ajutorul tratamentului prin *INJECTII* speciale făcute de *D-l Dr. G. CUCOS* din București. Cal. Rahovei 36, mă simt complect vindecată pentru care îi aduc viile mele mulțumiri și-l recomand călduros celor suferinzi. Profesoară Kiki Petrovici Școala Normală de fete. Oradea-Mare

Policlinica VIAȚA

București. Calea Griviței 107 se tratează BLENORAGIA. SIFILISUL și BOALELE DE FEMEI DIATERMIE — ULTRAVIOLETE Consult toată ziua 4177

Original sau imitaţiune?

Unele firme încearcă să imite „NIVEA" sub denumiri asemănătoare precum şi imitând culoarea albastră a ambalajelor noastre. Cereţi numai

CREMA-NIVEA

originală şi respingeţi toate imitaţiunile.

Numai CREMA „NIVEA" şi ULEIUL „NIVEA" conţin „EUCERITĂ" înrudită pielei şi recunoscută ca cea mai eficace pentru îngrijirea pielei; de aceia „NIVEA" nu se poate imita şi nici înlocui.

Viaţă nouă...

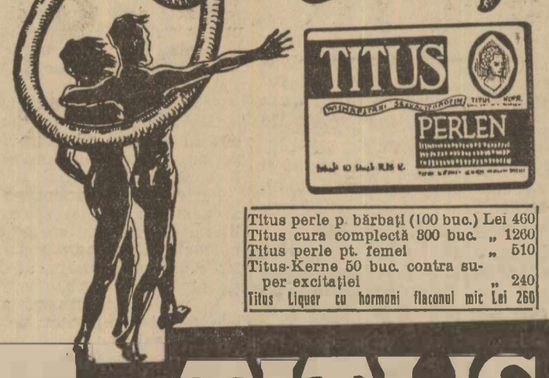

Titus perle p. bărbaţi (100 buc.) Lei 460
Titus cura completă 300 buc. „ 1260
Titus perle pt. femei „ 510
Titus-Kerne 50 buc. contra super excitaţiei „ 240
Titus Liquer cu hormoni flaconul mic Lei 260

„Stabilirea vârstei după numărul anilor este o eroare" declară Prof. Dr. Voronoff, „noi avem vârsta glandelor noastre!". Hormonii sexuali sunt acei ce menţin echilibrul fisiologic normal; scăderea sau dispariţia lor, aduce pe lângă scăderea forţelor virile şi o întreagă destrămare a vieţii organice şi mintale.

Nu lăsaţi ca răul să ajungă până aci... Redaţi corpului Dvs. o viaţă nouă, redaţi-i ce îi lipseşte: hormonii necesari.

Perlele „Titus" sunt rezultatul unui studiu aprofundat clinic şi experimental al Prof. Dr. Magnus Hirschfeld dela Institutul de Sexuologie din Berlin, ele conţinând, după o metodă specială, hormonii vii şi nealterabili, hormonii ce singuri sunt în stare a vă reda alături de forţele virile şi întreg dor de viaţă şi putere de muncă.

Luaţi măsuri cât nu este prea târziu, până ce nu s'a destrămat totul în corpul Dvs.

PERLE TITUS

Cereţi broşura gratuită la orice Farmacie şi Droguerie.

Comenzi provincie livrează exclusiv
„TITUS" Cernăuţi 7
Repr. Bucureşti VI/18
ARTHUR WEISBERG
Schitul Maicelor 8
Telefon 367.67

BON DE COMANDA

Vă rog să ne trimiteţi în mod gratuit o broşură ştiinţifică (discret) o cutie conţinând 100 buc. a lei 460 prin ramburs. O probă pentru lei 20.— (în mărci poştale pentru porto).

Cele ce nu doriţi se va şterge.
Numele Oraşul şi Judeţul

Toamna a sosit!

Odată cu aceasta şi grija unei îmbrăcăminte călduroase şi puţin costisitoare. Pe aceste vremuri de criză, când ori-ce om cumpătat e nevoit să facă economii,

Cehoslovaca

rezolvă uşor această mare problemă. Preţurile eftine, calitatea mărfurilor şi variaţiunea modelelor formează elementele de conducere ale fabricei noastre.

Vizitaţi-ne, veţi putea alege ori-ce pe placul D-v!

LÂNĂ
PENTRU SALTELE şi PLAPUMI
CALITĂŢI SUPERIOARE
FABRICA „TEXO"
Str. SABINELOR 6. 12

Caut spre închiriere

LOCAL pentru birou 4—5 camere spaţioase, confortabile parter, eventual cu subsol pentru mic depozit, sau 8—10 CAMERE spaţioase, confortabile, eventual parter şi etaj, pentru birou şi locuinţă, cartiere: Bul. DOMNITEI, SFT. GHEORGHE, S-TII APOSTOLI
şi
MAGAZII construcţie solidă, 300—400 metri patrati, apropiere Halele Centrale.

Oferte sub „A. 2147" transmite Rudolf Mosse, S. A. Bucuresti, Bulev. Brătianu 22. 2810

STOFE, PALTOANE
dela Lei **350** metru
găsiţi la **Postăvăria BOSTON**
Strada Lipscani No. 19

Până la 15 SEPTEMBRIE
„DRAJNA"
vinde cu
550 LEI
mia kilograme
lemne de foc bucătărie, tăete şi transportate la domiciliu.

Şoseaua Gara Obor nr. 16, Telefon 245/66.

Comenzile se primesc şi la sediul său Palatul Universul.

La 15 Septembrie intră în vigoare tariful majorat.

De închiriat

imediat casă **boerească**, şease camere, stăpân, baie, atenanse, curte **B-dul Independenţei 45, colţ Carol Davila** — vizitarea orele 3-8 telef. 369/23. 16

SPITALUL OFTALMOLOGIC DE STAT DIN BRAŞOV

Publicaţiune

Nr. 445/1933

Spitalul Oftalmologic (de ochi) din Braşov, aduce la cunoştinţa celor interesaţi că, în ziua de 25 Septembrie 1933, ora 9 a. m., se va ţine în cancelaria spitalului Str. Ecaterinei nr. 4, licitaţie publică *pentru aprovizionarea cu: pâine, făină, carne cu derivate (grăsime, mezel, slănină afumată) şi coloniale necesare hranei bolnavilor pe 1933/1934.*

Licitaţia se va ţine în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilităţii publice, regulamentul O. C. L. şi normele publicate în „Monitorul Oficial" nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitaţie vor depune pe lângă ofertă şi o garanţie de 5 la sută din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetul de sarcini, care dinpreună cu tabloul de cantităţile alimentare necesare, pot fi văzute în fiecare zi de lucru în cancelaria spitalului.

Braşov, la 5 Septembrie 1933.
Medic primar, director,
Nedescifrabil
Ad-tor, *Nedescifrabil.*
6973

Doctor H. MARTIN
asistent colaborator al Instit. Psiho-Fisic (Paris)
Vindecă: **(IMPOTENŢA**
PSIHONEVROSELE: NEURASTENIA, FOBIA (frica), Timiditatea, Histeria, Melancolia (gânduri negre) Nevrosa inimei şi a Stomacului: palpitaţie, sughiţ, noduri, vârsături, aerofagie) Nevralgie, migrenă, paralisie, reumatism, tremurături, insomnie. Reeducaţia copiilor impulsivi, vicioşi Ticuri, gângăviala, Incontinenţa urinei (onania). Neuro-Sifilis, Hipnotism autosugestie Inaltă frecvenţă (fulguraţie). Diatermie). Str. Câmpineanu 4. Tel. 374-91 consult: 8-11—2-7, deasupra berăriei Gambrinus.

ODEON
Lipscani 94
Secţia încălţăminte expune splendide modele de toamnă, la preţul unitar de
lei 450 perechea

Modele originale executate în ateliere proprii din **cel mai bun material**
SANDALE ROMANE
(cu bon de garanţie)
începând de la: **Lei 75 perechea**

Pentru STUDENŢI şi ŞCOLARI!
Servlete, Mape, Ghiozdane
toate din **piele**
Incălţăminte garantată
cumpăraţi **ieftin** dela depozitele fabricilor
D. MOCIORNIŢA
Bucureşti: Str. Carol 29, Cal. Griviţei 196, Şos. Mihai-Bravu 12.
Provincie: Cluj, Braşov, Craiova, Ploeşti, Buzău, Roman, Tecuci, Câmpulung, Târgovişte.

Noul HOTEL MARNA Strada Buzeşti 3 lângă Gara de Nord Bucureşti
CAMERE cu 1 pat Lei 70-80; cu 2 Paturi Lei 110-120; Baia Lei 50
Noul HOTEL NEW-YORK Calea Griviţei 143 tot lângă Gara de Nord
CAMERE cu 1 pat Lei 60-70; cu 2 Paturi Lei 90-100; Baia Lei 40
ambele Hoteluri au instalaţiuni cu apă curgătoare în toate camerele.
Telefon, ascensor, calorifer, parchet.
Curăţenie şi serviciul ireproşabil. 10

DIRECŢIUNEA SERVICIULUI PORTURILOR MARITIME CONSTANŢA

Publicaţiune

La 19 Septembrie 1933, orele 10 a. m., se va ţine, *în localul Direcţiunii Serviciului Porturilor Maritime, din Constanţa-Port*, a doua licitaţie publică, pentru:

38.000 kgr. tablă de oţel moale, de 5—8 mm.

4.000 kgr. diverse fiare profilate.

Licitaţia se va ţine pe baza caetelor de sarcini, cari pot fi văzute zilnic, dela 8—12 şi 3—6, în localul acestei Direcţiuni.

Direcţiunea

Nr. 6933, din 31 August 1933.

CITIŢI
„Ziarul Ştiinţelor şi al Călătoriilor"

PUBLICAŢIE

Se publică spre cunoştinţa generală că d. jude ocol 5 Bucureşti, prin adresa nr. 37177/933, a fixat ziua de 15 Septembrie 1933, pentru vânzarea averea mobilă a deb. Moise Goldstein, din str. Mirăslău nr. 17, sechestrată prin procesul-verbal cu data de 24 Aprilie 1933, în baza cărţii de judecată nr. 195 anul 1933, pentru despăgubirea d-lui Florian Guşiu de sumele de bani ce are de primit în baza cărţii de judecată sus menţionată.

Vânzarea se va efectua pe piaţa Halei de Vechituri, la ora 9 dim.

Comisar aj., Indescifrabil

EUROPA ÎN SBOR
de M. NEGRU

Cel dintâi sbor important făcut de un avion român, cu un echipaj românesc, în jurul Europei, este descris de iniţiator cu verva pe care i-o cunoaştem, alcătuind cea mai interesantă descriere în acest gen.

De vânzare la librării şi la librăria ziarului „Universul" cu preţul de lei 30.

Procesul contra unui ziar revizionist aduce surprize

— Autorul articolului este un ostaş român —

Satu Mare, 7 Sept.

Ziarul „Szatmari Ujsag" a dus luni întregi o aprigă campanie pentru revizuirea tratatelor. Ziarul „Universul" a fost cel dintâiu care a atras atenţia autorităţilor asupra acestui fapt. Era acuzat conducătorul ziarului maghiar, d. Iosef Maniak, că tolerează în ziarul său cea mai deşanţată campanie subversivă.

Autorităţile s'au sesizat şi un proces lung şi complicat a început. Opt luni de zile nimeni nu a ştiut însă că autorul articolelor revizioniste nu era nici ungur, nici evreu maghiarizat, cum de obicei se întâmplă.

Era chiar un român, Cora, fiul unui pensionar român, soldat în reg. 87 inf. Soldatul cu termen redus, Cora, susţinea în ziarul maghiar teza revizionistă.

CINE AR FI CREZUT?...

Tras la răspundere, directorul ziarului maghiar, a indicat pe autor, ba a prezentat în instanţă manuscrisul. Faptul s'a dovedit şi soldatul t.t.r. Cora a recunoscut.

Aşa stând lucrurile, generalul de brigadă d. Colomiciuc a scos la raport pe soldatul român revizonist, anulând în acelaş timp ordinul de concediu.

Faţă de aceasta, părintele acestui soldat, pensionarul Cora, a făcut o plângere comandamentului corpului de armată, plină de insinuări mincinoase contra comandantului, general. Faptul a fost anchetat şi, dovedindu-se calomnii toate cele înşirate, d. general Colomiciuc a dat în judecată pe bătrânul Cora.

Ieri s'a judecat procesul la judecătoria de ocol.

Din partea d-lui general a pus concluziuni d. avocat Petruşca, din partea d-lui Cora, avocatul Cora Iosif, judecătoria a adus sentinţă condamnatoare.

Cora a fost candamanat la 6 zile închisoare şi 2000 lei amendă. Ambele părţi au făcut apel.

Procesul a atras sute de curioşi. Era la mijloc numele unui român dovedit mai mult maghiar decât român..

Partidul maghiar şi teatrele municipale din Ardeal

— O uzurare în contra căreia primăriile noastre n'au nici o obiecţie —

Arad, 9 Sept.

Am mai arătat că partidul maghiar face sforţări ca să pună sub dictatura sa teatrele municipale din oraşele ardelene, şi că primăriile acestor oraşe nu fac nicio obiecţie faţă de această uzurpare.

Şiretlicul la care s'a recurs în scopul acestei monopolizări a teatrelor, este cel experimentat la Arad acum câţiva ani: înfiinţarea în fiecare oraş a câte unei Ligi de cetăţeni amatori de teatru unguresc, care să aleagă director pe cine-i place, să ţină teatrul sub controlul său, şi să şantajeze primăriile urbane, în numele cetăţenilor, ca să dea subvenţii cât mai groase teatrului ajuns astfel integral sub influenţa partidului maghiar.

Că aceste ligi de cetăţeni nu reprezintă pe cetăţenii oraşelor respective ci câte o clică a partidului maghiar, e de sine înţeles.

Cum pot reprezenta cei câteva zeci de membri ai Ligii de amatori de teatru unguresc a partidului maghiar, populaţia Aradului bunăoară, care, după cum se ştie, se împarte după statistica dela 1 Dec. 1930 astfel: 34 mii români, 27 mii unguri şi ungurizaţi, din totalul de 77 de mii?

Cât despre partea morală a unui asemenea control al ligii partidului maghiar, e destul să reamintim ceeace am arătat despre liga de cetăţeni amatori de teatru unguresc de-acum câţiva ani: Liga de atunci, acuzată de însăşi ziarele maghiare că a strecurat în buzunarul propriu subvenţiile luate dela primărie, n'a obţinut nici până astăzi vreo descărcare. Atunci, ce mai vor cu noua ligă?

Şi ce vor iarăşi cu d. Szendrey, directorul de teatru, pentru salvarea căruia, prin subvenţii stoarse dela primărie prin şantaj, s'a înfiinţat Liga de atunci? Căci adunarea noului Ligi de amatori de teatru unguresc, convocată ieri de faimosul preşedinte al organizaţiei arădene a partidului maghiar Bela Barabaş, a căzut de acord, prin vot în regulă, să impună iarăşi pe faimosul Szendrey la direcţia teatrului municipal.

Primăria n'a spus deocamdată nicium cuvânt, privitor la aceste maşinaţiuni ale partidului maghiar. De vreme ce însă alte primării s'au făcut în chipul cel mai inconştient uneltele acestui partid, şi de vreme ce e indeobşte ştiută influenţa ce-o are partidul maghiar la politicianizata primărie a Aradului, nu ne putem aştepta decât la ceea ce s'a întâmplat şi în alte părţi: primăria nu va avea nimic de obiectat, că partidul maghiar şi-a însuşit un drept care era al ei, dreptul de-a trata ea, direct, cu acei candidaţi la teatrul său, pe cari ministerul i-a găsit cu destulă garanţie morală, materială şi patriotică.

Nostimada este că se lasă însuşi ministerul uzurpat, tras pe sfoară.

Până acum, candidaţii maghiari la direcţia teatrelor municipale din Ardeal îşi prezintau petiţia la ministerul de culte, care decide, trimiţând apoi pe cei aleşi să cadă de acord cu primăria asupra predării sălii, rechizitei, garderobei, etc.

De astă dată, candidaţii nu se mai adresează decât tocmai la sfârşit ministerului, după ce i-a cernut prin sita condiţiilor sale partidul maghiar, adică Ligile de cetăţeni amatori de teatru unguresc ale acestui partid.

Partidul maghiar face alegerea, prin vot, ca acum, la Arad, ca deunăzi la Oradea sau aiurea, pune apoi primăria în faţa faptului împlinit, îi stoarce prin puterea ce-o are la primărie aprobarea şi subvenţiile respective, şi abia la sfârşit noul director de teatru, investit gata şi subvenţionat, va binevoi să se prezinte şi la minister, şi ministerul fireşte nu va mai putea avea nimic de zis, pentrucă domnul candidat vine cu girul „cetăţenilor" şi-al primăriei...

In cele mai multe oraşe ardelene, uzurparea aceasta e fapt împlinit. Au mai rămas abia câteva oraşe, Aradul, Timişoara, etc., unde maşinaţiunea partidului maghiar nu e încă sfârşită.

Primăriile oraşelor noastre tolerează această uzurpare fără să crâcnească.

Va adopta aceeaşi atitudine de ruşinoasă abdicare şi ministerul cultelor şi artelor?

Intrunirea licenţiaţilor universitari

Vineri dimineaţă urma să se ţină la Fundaţia Carol, congresul convocat de Asociaţia licenţiaţilor universitari.

Ministerul de interne a anunţat din ajun pe conducătorii asociaţiei că nu va îngădui ţinerea congresului. In urma acestei hotărîri licenţiaţii s'au adunat, eri dimineaţă, în sala de festivităţi a căminului studenţesc din str. Gogu Cantacuzino nr. 21.

Adunarea a fost prezidată de d. D. BODIN.

D-sa a arătat că şomajul intelectual a luat în ţara noastră proporţii îngrijitoare, nu numai din cauza vicioasei organizări a învăţământului, ci şi din cauză că guvernanţii nu iau măsurile necesare spre a împiedica reaua distribuţie a posturilor în stat.

D-sa a evidenţiat că la numeroase instituţii industriale există numai personal titrat străin. Societăţile petrolifere, fabricile, etc., au numai ingineri străini, românii făcând numai salahoria, când nu şomează.

Cu toate promisiunile date cumulul de funcţii n'a fost desfiinţat. Există familii cari au câte zece membri salariaţi de stat.

A preconizat o serioasă selecţionare în învăţământ spre a preîntâmpina şomajul intelectual.

Au mai vorbit apoi d-nii: VICTOR IONESCU preşedintele Asociaţiei licenţiaţilor în Academia comercială, GR. MIRCIOIU din partea licenţiaţilor învăţători, MOCIULSKI, STOENESCU, GHEORGHIU, VALENTIN POPESCU, M. PANAIT şi un delegat al învăţătorilor fără posturi.

Toţi vorbitorii au adus adeziunea organizaţiilor respective şi au evidenţiat necesitatea celei mai depline solidarităţi.

La sfârşit s'a votat o moţiune, care va fi înaintată forurilor competinte.

———oxx×O×xxo———

Contra durerilor hemoroidale supozitoarele „Anusol-GOEDECKE" au întotdeauna un efect minunat de binefăcător. De mai bine de 30 ani „Anusol-ul" este recomandat de numeroşi medici din toate ţările şi nenumărate sunt cazurile în cari acest remediu a salvat pacienţii desnădăjduiţi.

Supozitoarele „Anusol" aduc imediat uşurare atât de dorită şi înlătură foarte curând durerile hemoroidale deseori îngrozitoare. Intrebuinţarea este simplă, curată, nu este costisitoare şi nu întrerupe dela ocupaţia zilnică. A se cere la farmacii textual: „Supozitoare Anusol-Goedecke", în cutia originală roşie, plombată de fabrică. 1615

———xox———

Granatele din str. Vaselor

ANCHETA N'A STABILIT NIMIC PRECIS

Cercetările cu privire la granatele găsite în podul imobilului din str. Vaselor 42, au fost continuate eri de către d. inspector Parizianu.

Până în prezent nu s'a putut stabili nimic precis, întrucât cei arestaţi susţin că granatele nu sunt ale lor, ci ar fi fost ascunse în pod de un şofer Nicu, plecat chiar în ziua percheziţiei, cu automobilul în provincie.

Poliţia a pus casa sub pază, aşteptându-se înapoierea şoferului.

———xox———

Disparitia unui cerealist din T.-Severin

T.-Severin, 7 Sept.

Comerciantul de cereale Isac Niego, din localitate, a dispărut acum câteva zile lăsând datorii pe piaţa oraşului nostru.

———xxx✱xxx———

O nouă şedinţă extraordinară a delegaţiei municipiului Oradea

— Se urmăreşte desfiinţarea a două şcoli de mare importanţă pentru Bihor. —

Oradea, 7 Septembrie

Delegaţia consiliului municipal a ţinut eri o nouă şedinţă extraordinară spre a decide în chestiunea mutării celor două şcoli: de comerţ şi de arte şi meserii. In vara aceasta, conducerea municipiului nostru s'a învârtit aproape zilnic în jurul acestei probleme. Pertractări nesfârşite Ceeace se hotăra astăzi în şedinţa delegaţiei sau a consiliului, mâine se anula. In fiecare şedinţă planuri peste planuri, promisiuni frumoase, însă în şedinţa viitoare toate cădeau, şi noui planuri şi combinaţii mai frumoase ieşeau din capetele consilierilor noştri. Astfel, a trecutt toată vara şi astăzi, în pragul deschiderii cursurilor şcolare, ne aflăm din nou în preajma unor noui hotăriri. Stai şi te crucesti. Cum pot oameni aceştia să ia aşa de neserios o problemă atât de serioasă?!

ROSTUL ŞI TRECUTUL CELOR DOUA ŞCOLI

Nu se poate tăgădui, că în Ardeal, industria mare, industria mică şi comerţul sunt în mâinile minoritarilor. Toţi strigăm şi suntem îngrijorati de această situaţie însă când e vorba de fapte, toţi stăm cu mâinile încrucişate.

In Oradea, încă din timpul stăpânirii de dureroasă amintire, există o şcoală de arte şi meserii bine organizată. Am avut norocul ca această şcoală să fie încredinţată în anul 1920 unui bun organizator. Dacă astăzi au început să se infiltreze în massa compactă a meseriaşilor din Oradea şi elemente româneşti, se datoreşte acestei şcoli. Cine nu cunoaşte şcoala de arte şi meserii din frumoasele expoziţii de sfârşit de an? In aceste împrejurări s'a dovedit necesitatea imperioasă a scoalei în oraşul nostru de frontieră. Şcoala are însă un local necorespunzător împrejurărilor de astăzi. Directorul ei, d. V. Dragomir, a făcut sforţări uriaşe pentru construirea unui local corespunzător şcoalei. Totdeauna însă s'a lovit de indolenţa conducătorilor municipiului.

Şcoala comercială de băeţi a fost înfiinţată acum câţiva ani. Până atunci exista în Oradea numai o şcoală comercială societară, în care elementele româneşti nu puteau pătrunde, decât cu mare greutate.

Şcoala comercială nou înfiinţată a fost instalată într'un local particular. In Iunie trecut, şcoala a fost evacuată şi astfel e aproape sigur că ea nu-şi va putea deschide cursurile în toamna aceasta.

CUM INŢELEGE CONSILIUL COMUNAL SA SOLUŢIONEZE ACEASTA PROBLEMA NAŢIONALA?

Intr'una din şedinţele trecute ale consiliului comunal, s'a hotărît soluţionarea problemei în modul următor:

In localul actual al şcoalei de arte şi meserii va fi instalată şcoala comercială, după ce i se vor face reparaţiile necesare. Şcoala de arte şi meserii urma să fie mutată în localul fabricii de piepteni Rippner, transformându-se şi localul fabricii spre a fi potrivit şcoalei de meserii. După socotelile făcute, ambele transformări aveau să coste 5—600.000 lei. S'a format o comisie de experţi, compusă din d-nii dr. Ştefan Soos, dr. Iosif Pogan, dr. Ignatz Marcovici şi inginer Savu. Eşind zilele trecute la faţa locului, comisia a constatat că fabrica de piepteni Rippner nu corespunde de loc scopului urmărit şi că transformările necesare ar costa 1.200.000 lei, iar nu 300.000 lei, cum se afirmase la început.

In şedinţa de eri a delegaţiei, după lungi discuţii, tot ce se hotărise în şedinţele anterioare a căzut şi s'a luat o nouă hotărire şi anume:

Şcoala de comerţ să fie mutată provizoriu în localul şcoalei normale de băeţi sau la liceul evreesc. In ce priveşte şcoala de arte şi meserii, ea va rămâne provizoriu în actualul local. Primăria va începe imediat să construiască un palat pentru aceste şcoli fără adăpost. Palatul acesta să nu coste mai mult de 2 milioane lei.

Soluţia însă cade dela început pentru că şcolile amintite mai sus n'au loc pentru găzduirea şcoalelor comreciale, iar noul palat, ca să fie corespunzător, nu poate fi construit cu două milioane lei.

Ce reese din toate aceste planuri? Că şcoala de arte şi meserii se va chinui mai departe în actualul local, iar şcoala comercială nu va putea să funcţioneze în acest an. Neputând funcţiona, rezultă că se va desfiinţa! Astfel se interesează conducerea municipiului Oradea de marile probleme ale românismului de aci!

———xxx✱xxx———

Meetingul aviatic dela Arad

Arad, 9 Sept.

Duminica viitoare, la 17 Sept., se va ţine la aerodromul de aici un mare meeting de aviaţie, la care şi-au anunţat participarea peste zece avioane, toate de construcţie românească.

Va lua parte la demonstraţie şi avionul „Aradul", cumpărat de secţia arădană a „Arpei".

Punctul de senzaţie al meetingului va fi participarea paraşutistei mondiale Edith Clark. Până astăzi nu s'au văzut încă la Arad lansări cu paraşuta.

Pentru organizarea meetingului, „Arpa" ţine mereu consfătuiri la prefectura de judeţ.

In fruntea secţiei arădane a „Arpei" a fost ales noul comandant al garnizoanei, d. general Argeşanu.

Citiţi „Biblioteca agricolă a ziarului Universul"

Frământările şomerilor intelectuali din Banat

— Un memoriu. — Triste constatări. — Concluzii —

Lugoj, 8 Sept.

Somerii inteletuali, toţi tineri români, din Ardal şi Banat au început să se agite.

In Lugoj — oraş cu 30.000 locuitori — tineri absolvenţi de licee, comerţ şi licenţiaţi s'au atasat grupului de şomeri manuali din gura pieţii, formând o singură tabără.

Ei au întocmit un memoriu documentat ce inspiră milă, cerând autorităţilor să-i albă în vedere acum în pragul iernei.

Nu mai vorbim de avocaţi, medici, ingineri, cu firme agăţate pe pereţi, care o duc tot aşa de greu.

Şomerii în haine negre şi-au mobilizat forţele cerându-şi dreptul la viaţă.

TRISTE CONSTATARI

Pe marginea celor relatate mai sus se pot face o serie de triste constatări. In primul rând este numărul cel mare de funcţionari minoritari — în special femei — care au împânzit instituţiile statului. Apoi bătrânii cu 30—35 ani de serviciu, care, în ciuda tuturor ordinelor, continuă să fie menţinuţi în serviciu. In schimb, s'a format asa zisul cadru disponibil care măreşte şi mai mult numărul tinerilor fără posturi.

Mişcarea tinerilor intelectuali, fără posturi, e cu atât mai justificată, cu cât în vreme ce ei şomează, colegii lor minoritari sunt cu uşurinţă plasaţi.

Totuşi purtarea şovinistă şi sentimentul duşmănos al funcţionarilor minoritari faţă de statul şi poporul român a întrecut orice limită. Vorbesc numai ungureşte, boicotează serviciul, se poartă rău cu publicul.

Pentru a ilustra până unde merge toleranţa noastră vom relata câteva cazuri care au umplut de revoltă întreaga opinie publică.

Există un perceptor aci în Lugoj, care răspunde la numele de Ianoş Gal, despre care am pomenit şi altădată. Ei bine, acest minoritar fiind invitat să se mute din biuroul în care se instalase cu dela sine putere, a sgâriat pereţi de zugrăveală, a dat jos tencuială, svârlind 2 kg. cerneală. S'a raportat ministerului de finanţe, cerându-se suspendarea perceptorului, dar Gal a fugit la Bucureşti, a dat 20.000 lei — o spune el — şi e menţinut în serviciu.

O casieriţă din gara locală cu numele Maria Trampits, nu scoate un cuvânt româneşte, fiind întrebată a avut cutezanţa să spună că fiind ziua Sf. Ştefan, nu vorbeşte decât ungureşte.

La Mânăştur, notarul comunal Sidmik, insultă preotul, medicul, învăţătoarea şi îndeamnă populaţia să nu lucreze în fabrica de cherestea de acolo, că e a statului şi e condusă de un regăţean.

Iată numai câteva cazuri destul de sugestive, pe care le-am putea mări cu sute de exemple, care umple de ciudă populaţia românească. Foarte puţini la număr sunt funcţionarii minoritari conştiincioşi cu dragoste de ţară.

Apoi ardelenii privesc pe regăţeni cu antipatie. Dela unire încoace problema aceasta a dat de furcă guvernanţilor, iar naţional-ţăraniştii, crezând că au descoperit piatra filozofală, au dat afară din slujbe toţi regăţenii înlocuindu-i cu minoritari.

CONCLUZII

Că din aceste mişcări ale tineretului intelectual român vor ţâşni curente sănătoase naţionale e fără îndoială. D. dr. Birescu, primarul oraşului, un mare patriot a şi dat ordin ca în biurouri să nu se vorbească altă limbă decât cea oficială. Apoi, intervenţia unui grup de intelectuali români pe lângă şeful spitalului d-rul *Andrei*, de a înlocui călugăriţele cetăţene străine, de care nu vrea să se despartă, cu orfane de război, absolvente de şcoli, iarăş înseamnă ceva.

In concluzie putem spune, că deşi această mişcare nu va da roade imediat, totuşi cei chemaţi vor căuta să domolească spiritele prin înlăturarea funcţionarilor neloiali, prin numirea unui număr cât mai mare de români, prin pensionarea celor cu anii serviţi.

Telegrame din străinătate

Demisia guvernului spaniol

Madrid, 8 (Rador). — *Eri d. Azana a avut o întrevedere cu d. Zamora, preşedintele republicei, care i-ar fi menţinut încrederea dacă va avea sprijinul majorităţii Camerei.*

D. Lerroux, şeful radicalilor, vorbind despre întrevederea dintre d-nii Azana şi Zamora, a declarat că, dacă d. Zamora ar fi acordat o nouă încredere d-lui Azana, miniştrii din guvern ar fi răspândit această ştire în toate cercurile, lucru care nu s'a produs.

*

Madrid, 8 (Rador). — **Guvernul Azana a demisionat.**

D. Zamora, preşedintele republicii, a început imediat consultările în vederea formării noului guvern.

CAUZELE DEMISIEI

Madrid, 8 (Rador). — **Demisia guvernului s'a produs din cauză că preşedintele Republicii nu a acordat şefului guvernului decât o încredere condiţionată.**

D. Azana, socotind că nu poate accepta această situaţie, a prezentat preşedintelui demisia guvernului, care a fost primită.

D. Boşteiro, preşedintele Cortesurilor, a fost consultat cel dintâiu de şeful statului asupra soluţionării crizei. D-sa a recomandat d-lui Zamora formarea unui guvern de vastă concentrare republicano-socialistă, care ar pregăti alegerile în perspectivă şi ar uşura opera legislativă ce trebuie să fie încă realizată de actualul Parlament.

Ieşind dela audienţă d. Boşteiro a declarat ziariştilor că speră într'o promptă rezolvare a crizei.

Au fost consultaţi apoi reprezentanţii diferitelor partide politice, care au recomandat cu toţii formarea unui guvern de stânga.

Consultările vor continua mâine.

Lucrările conferinţei internaţionale evreeşti la Geneva

Geneva, 8 (Rador). — Conferinţa internaţională evreească şi-a continuat eri lucrările, discutându-se situaţia evreilor din Germania.

Toţi delegaţii au fost de acord pentru redactarea unui protest violent împotriva persecuţiilor la care sunt supuşi evreii din Germania din partea guvernului hitlerist.

Mai mulţi oratori au arătat că un mare număr de evrei, în special din Polonia, practică boicotul oficial împotriva tuturor mărfurilor germane.

D. Mottquin, preşedintele comitetului delegaţiilor evreeşti din Paris, a declarat că conducătorii poporului evreesc sunt ferm hotărâţi să lupte până la capăt împotriva lui Hitler, precum şi să facă uz în defensivă de toate mijloacele care le stă la dispoziţie.

Oratorul a semnalat că în urma victoriei partidului naţional-socialist se simte acum o mişcare antisemită în special în Balcani, Olanda şi ţările scandinave.

In concluzie, d. Mottquin a afirmat că Germania de azi este complet izolată în omenire şi că evreii vor căuta să lămurească opinia publică mondială asupra imoralităţii şi injustiţiei politicei germane.

D-na Aberson (Geneva), preşedinta Ligii femeilor evreice, a atras atenţia conferinţei asupra tristei situaţii a copiilor evrei din Germania, propunând să se înceapă o acţiune internaţională în favoarea lor.

In şedinţa de noapte, comisiunea conferinţei a adoptat o rezoluţie prin care se declară că boicotul mărfurilor germane este un mijloc legitim de apărare al evreilor. Se preconizează totodată înfiinţarea unui organism internaţional pentru coordonarea boicotului.

REZOLUŢIA CONFERINŢEI

Geneva, 8 (Rador). — Conferinţa evreiască internaţională şi-a terminat lucrările, votând o rezoluţie prin care se convoacă congresul mondial pentru luna Martie 1934.

Anterior, conferinţa a adoptat o altă rezoluţie în favoarea boicotului geneeral al mărfurilor germane. Această rezoluţie declară: „Antisemitismul german impune poporului evreesc lupta pe viaţă şi pe moarte". Rezoluţia face apel la unirea tuturor evreilor.

In sfârşit, conferinţa a mai votat o a treia rezoluţie prin care roagă Societatea Naţiunilor să favorizeze emigrarea evreilor în Palestina.

Cuponul obligaţiunilor „Steg"

Praga, 8 (Ullstein). — *„Caisse comune" a anunţat că cuponul de 3 la sută al obligaţiunilor „Steg", care a scăzut la 1 Septembrie, n'a fost achitat decât de Austria şi Cehoslovacia.*

Guvernul român a anunţat achitarea lui, dar până acum sumele scăzute n'au sosit.

„Caisse comune" a cerut guvernului român urgentarea acestei plăţi.

Cuponul n'a fost plătit de Ungaria şi Iugoslavia, cari n'au ridicat încă moratoriul lor de transfer.

„Caisse comune" va da curând informaţiuni exacte asupra situaţiei obligaţiunilor „Steg" şi asupra tratativelor duse cu statele debitoare.

Noul rege al Irakului

Bagdad, 8 (Raodr). — **Prinţul Gazi, fiul defunctului rege Faycal, în vârstă de 21 ani, a fost încoronat, azi dimineaţă, rege al Irakului.**

CORPUL DEFUNCTULUI REGE VA FI TRANSPORTAT IN IRAK

Berna, 8 (Rador). — *Regele Faycal al Irakului, sosise aci acum câteva zile pentru a urma o cură. El descinsese într'unul din marile hoteluri din oraş.*

Criza cardiacă în urma căreia a sucombat, a fost extrem de violentă, nelăsând timp intervenţiei medicilor.

Corpul regelui Faycal va fi transportat în Irak pe bordul unui vas de război britanic.

Cu ocazia morţii regelui Faycal al Irakului, guvernul elveţian a arborat drapelul îndoliat pe frontispiciul palatului guvernamental.

Regele Faycal a fost îmbălsămat. El va fi transportat pe bordul unui vas de război englez dintr'un port italian până la Haifa, de unde apoi va fi dus cu avionul la Bagdad.

Regele Angliei a însărcinat pe reprezentantul Angliei în Irak, să-l reprezinte la funerariile defunctului.

CONDOLEANŢE

Berlin, 8 (Rador). — Preşedintele Hindenburg a adresat o telegramă de condoleanţe noului rege al Irakului, cu ocazia morţii fostului rege Faycal.

*

Bruxelles, 8 (Rador). — Regele şi guvernul belgian au rugat pe consulul general al Belgiei la Beyrouth, să prezinte condoleanţe familiei defunctului rege Faycal al Irakului.

Descoperirea autorului a numeroase asasinate la Niş

— Reeditarea crimelor sadice ale vampirului din Düsseldorf —

Belgrad, 8 (Ullstein). — **Produce imensă senaţie la Niş descoperirea autorului a numeroase asasinate, care amintesc în totul crimele sadice comise de Peter Kürten, supranumit vampirul din Düsseldorf.**

Acum câteva zile, au dispărut din Niş două servitoare, despre care s'a stabilit, după amănunţite cercetări, că au fost asasinate.

Cadavrele lor, care au fost găsite, prezentau numeroase răni provocate cu cuţitul.

Deoarece una din victime fusese văzută într'o seară cu un lucrător de cale ferată anume Bogdan Vidakovici, om însurat şi tată a trei copii, poliţia a procedat la arestarea lui.

La început, Vidakovici a negat că el ar fi omorît pe cele două servitoare, dar în cele din urmă a mărturisit că a comis ambele crime în momente de excitare sexuală.

Deoarece în cursul anului trecut, au mai dispărut din Niş, câteva femei, în împrejurări cu totul misterioase, s'a continuat interogarea lui Vidakovici în această direcţie, spre a se stabili dacă nu tot el ar fi provocat dispariţia acestor femei.

Azi dimineaţă, Vidakovici a mărturisit că a mai omorît alte trei femei în împrejurări identice cu cele în care a suprimat pe cele două servitoare recent dispărute.

Printre aceste trei victime este şi o fată, anume Zana Nicolici, fostă lucrătoare la o fabrică de încălţăminte din Niş.

Ca autor al crimei împotriva acestela a fost bănuit directorul fabricii, vienezul Telschev, care a şi fost dat de două ori în judecată, dar a trebuit să fie achitat de ambele dăţi, din lipsă de dovezi împotriva lui.

Acum s'a stabilit că tot Vidakovici o omorît pe această fată.

Pornit pe calea mărturisirilor, criminalul a arătat azi la prânz, că a mai omorît în Mai, anul trecut, în apropiere de gara Niş, pe o femee bătrână şi pe fata acesteia în vârstă de 18 ani.

Cazurile acestea, unice în analele criminalistice iugoslave, au produs o enormă senzaţie.

Se crede că asasinul va mai mărturisi şi alte crime rămase nedescoperite până acum.

—xox—

Congresul Fidacului la Casablanca

Belgrad, 8 (Rador). — Eri seară a plecat dela Belgrad la Casablanca, delegaţia secţiunii iugoslave a Fidacului care va asista la congresul internaţional al acestei organizaţii.

—xox—

Plante tropicale aduse la Dresda cu Zeppelinul

Berlin, 8 (Rador). — Grădina botanică din Dresda a primit în foarte bune condiţiuni o preţioasă colecţie de plante tropicale. Plantele au fost aduse cu avionul din interiorul Braziliei până la Pernambuco, de unde au fost transportate până la Friedrichshafen cu Zeppelinul şi de aci până la Dresda cu avionul. Transportul a durat mai puţin de 200 ore.

—oxx✱xxo—

Nu se dizolvă partidul centrului in Danzig

Varşovia, 8 (Rador). — Partidul centrului din Danzig a publicat o declaraţie prin care se anunţă că partidul nu are intenţia să se dizolve, el înţelegând să albă şi de aci înainte o politică independentă.

—oxx✱xxo—

O nouă metodă pentru discutarea dezarmării

Milano, 8 (Ullstein). — „Stampo" face o propunere, inspirată probabil de guvern, prin care chestiunea dezarmării să nu mai fie tratată după metodele de până acum ci în afara conferinţei dezarmării.

Puterile semnatare ale pactului în patru să discute chestia între ele, dificultăţile rezolvându-se în modul acesta mult mai uşor. Este fără nici un rost să se dea o rezoluţie în afara cadrului egalităţii.

S'ar ajunge la o înţelegere deplină, dacă nu s'ar face marea greşală de a se îngreuia desbaterile conferinţei dezarmării cu chestiuni de prestigiu şi interese particulare.

—ooxx✱xxoo—

Concurs de foot-ball intre echipele militare ale Micii Inţelegeri şi Poloniei

Praga, 8 (Ullstein). — *Intre 25 Septembrie şi 3 Octombrie va fi la Bucureşti un concurs de foot-ball între echipele reprezentative militare ale României, Cehoslovaciei, Iugoslaviei şi Poloniei.*

—xox—

Concursul de baloane pentru cupa Gordon Bennett

New-York, 8 (Rador). — Din Ontario se anunţă că în acea regiune a fost observat un balon sferic care se crede că ar fi unul dintre baloanele care concurează la cupa Gordon Bennett.

Balonul a trecut deasupra regiunei Plumer, dispărând spre nord-est.

DOUA BALOANE AU DISPARUT

Boston, 8 (Rador). — **Şapte avioane militare participă la căutarea unui balon american şi unui balon polonez, participante la cupa Gordon Bennet, despre cari nu se mai ştie nimic de Sâmbătă, când s'au înălţat în văzduh.**

CAŞTIGATORUL CUPEI

New-York, 8 (Ullstein). — *Câştigătorul cupei „Gordon Bennett" este locotenentul de marină Settle, care a parcurs cu balonul 705 mile dela Chicago până în apropiere de New-York.*

—xox—

PROCESUL INCENDIERII REICHSTAGULUI

— CORESPONDENŢA DINTRE AVOCATUL BRANTING ŞI PROCURORUL REICHULUI —

Lipsca, 8 (Rador). — Avocatul suedez Branting a răspuns scrisorii pe care i-o adresase procurorul general al Reichului în afacerea incendierii Reichstagului. D. Branting lasă să se înţeleagă că nu are intenţia să comunice documentele pe care pretinde că le-ar avea, nici tribunalului suprem, nici apărătorilor germani ai acuzaţilor.

Faţă de această atitudine, procurorul general i-a adresat o nouă scrisoare, spunându-i că în aceste condiţiuni i se pare inutilă continuarea corespondenţei.

—ooxx✱xxoo—

PROFESORUL EINSTEIN SE TEME DE UN ATENTAT

Bruxelles, 8. (Rador). — Ziarul „Derniere Heure" afirmă că profesorul Einstein, temându-se de vreun atentat naţional socialist, se deplasează într'una, schimbându-şi în fiecare zi domiciliul.

Ziarul adaugă că Einstein va pleca curând într'o lungă călătorie pe mare, cu yachtul unui prieten.

—xox—

O statue uriaşă lui Mussolini

Roma, 8 (Rador). — Ziarele anunţă că municipalitatea Romei ar fi hotărît să ridice în cursul acestui an o statue uriaşă d-lui Mussolini.

Statula va avea 70 metri înălţime, urmând să fie ridicată pe munţele Mario, care domină Forumul Mussolini, numit şi Forumul Marmorelor. Statuia ar fi goală în interior, spre a da posibilitate vizitatorilor să pătrundă în interior până în vârful statuii, de unde ar putea să aibă o vedere asupra întregei Rome.

Agitaţia continuă în Cuba

— Teama de intervenţia Statelor-Unite —

Havana, 8 (Rador). — *Conferinţa delegaţilor tutror partidelor avută cu membrii comisiunii guvernului provizoriu, s'a terminat la miezul nopţii, după o discuţie în cursul căreia fiecare şi-a expus punctul său de vedere.*

S'a discutat chestiunea instituirii unui guvern pe baze solide, toţi cei prezenţi declarându-se favorabili unei concilieri.

Se pare că teama inspirată de intervenţia Statelor Unite, a determinat unanimitatea hotăririi de a se reveni la un regim normal. Unii dintre delegaţi au subliniat faptul că orice guvern care nu ar fi recunoscut de Statele Unite, nu ar avea stabilitate şi că ordinea trebue să fie restabilită imediat, întrucât intervenţia Statelor Unite este iminentă.

30 vase americane in apele Cubei

Washington, 8 (Rador). — **Ambasadorul Braziliei a vizitat pe d. Hull, secretarul departamentului de stat, căruia i-a comunicat că până acum nu a primit nici o informaţie oficială din partea guvernului său în privinţa demersului făcut de d. Roosevelt.**

D-sa a asigurat însă pe d. Hull că diplomaţii statelor Americei latine vor primi cu siguranţă, în mod foarte favorabil, demersul d-lui Roosevelt.

Preşedintele Statelor Unite, scriu ziarele, speră că guvernele ţărilor latine şi anume ale Argentinei, Braziliei şi Mexicului, vor face demersuri pe lângă revoluţionarii din Cuba, spre a se ajunge la stabilitatea politică în Cuba.

Din sursă autorizată se declară că Statele Unite vor debarca trupe în Cuba numai pentru apărarea bunurilor şi vieţei cetăţenilor americani şi că trupele nu se vor amesteca în afacerile interne cubane.

Numărul vaselor americane în apele Cubei se ridică acum la 30. Prezenţa torpilorului american „Sturtevant" în portul Santiago, pare a fi restaurat pacea în oraş.

*

New-York, 8 (Ullstein). — Partidele politice au discutat tot timpul nopţii în palatul preşedinţial. S'a stabilit existenţa a două mari pericole:

1) O revoluţie a partizanilor lui Machado.

Pentru combaterea acestui pericol, junta a trimis arme din depozitele armatei, pe care le-a pus la dispoziţia membrilor organizaţie A. B. C.

2) Pericolul ataţării de către comuniştii a mulţimii împotriva vaselor americane ancorate în porturile cubane.

La Washington, chestia cubană e tratată cu cea mai mare precauţiune.

Preşedintele Roosevelt duce în permanenţă tratative cu reprezentanţii diplomatici ai statelor Americii latine şi e dispus să trateze, în acelaş timp cu oricare din reprezentanţii partidelor cubane.

La Washington, se precizează că junta cubană nu vrea să realizeze numai reforma constituţiei, dar să anuleze şi tratatul încheiat acum 20 ani între Cuba şi Statele Unite şi prin care acestea din urmă îşi rezervă dreptul de intervenţie în afacerile Cubei.

Roosevelt e dispus să accepte în această chestie o soluţie intermediară: să nu se anuleze imediat tratatul şi el să fie prelungit pe un anumit timp.

*

Din Cuba se anunţă, că spre a preveni orice eventualitate, junta a instituit cea mai severă pază în jurul instituţiilor publice, cari sunt înconjurate cu puternice cordoane militare.

Armata are ordin să tragă la cea dintâi încercare agresivă.

NOUI AGITAŢII IN IRLANDA

— INCĂERARE LA DUBLIN —

Dublin, 8 (Rador). — Pe străzile Dublinului s'au produs, astăzi, încăerări serioase între poliţie şi republicanii extremişti.

Vreo 60 de manifestanţi, purtând placarde, care indemnau la boicotarea produselor englezeşti, au încercat să rupă cordonul de poliţişti, care îi ţinea în respect. Poliţia a şarjat atunci cu bastoanele, punând astfel pe fugă pe manifestanţi.

Indată după aceasta a venit însă un alt grup de extremişti care a rupt cordonul de poliţişti în faţa palatului justiţiei, strigând: „trăiască republica".

Poliţia a şarjat din nou cu bastoanele şi a restabilit ordinea cu multă greutate.

CONSTITUIREA NOULUI PARTID DE OPOZIŢIE

Dublin, 8 (Rador). — Partidul centrului, de sub conducerea d-lui Mac Dermot a acceptat fuziunea cu partidul d-lui Cosgrave. Prin această acceptare, marele partid unificat de opoziţie al Irlandei este constituit.

Noul partid are drept program opoziţia înverşunată contra guvernului d-lui De Valera şi lolalismul faţă de Coroana britanică.

CONGRESUL PARTIDULUI UNIFICAT

Dublin, 8 (Rador). — După cum era de prevăzut congresele celor două partide conduse de Cosgravo şi Mac Dormott au avut ca rezultat fuzionarea lor şi creiarea unui „partid irlandez unificat" sub preşedinţia lui O'Duffy. Şefii de până acum ai celor două partide fuzionate vor fi vicepreşedinţi ai noului partid.

Intrarea în sala congresului comun a d-lor Cosgrave şi O'Duffy a fost salutată cu salutul fascist şi cu strigătul unanim: „trăiască cămăşile albastre".

D. Cosgrave a rostit un discurs, în care a declarat că guvernul actual este tot ce poate fi mai rău pentru Irlanda. Irlanda este, a continuat oratorul, într'o criză din cele mai grave, şi în aceste momente critice toate interesele personale trebuie să se dea la o parte în faţa interesului general.

Nu este momentul — adaugă d. Cosgrave — să ne împărţim în tabere adverse: scopul nostru unic trebuie să fie prosperitatea şi unitatea ţării.

SITUAŢIA LUI DE VALLERA

Dublin, 8 (Rador). — **In urma formării noului partid irlandez unificat, d. De Valera nu mai poate avea majoritate în Parlament decât cu concursul grupului laburist. Partidul său posedă numai un loc mai mult decât toate celelalte partide la un loc, şi chiar acest avantaj este anulat când e vorba de scrutin, deoarece preşedintele Adunării, care face parte din partidul d-lui de Valera, nu are drept de vot.**

Şi Irlanda renunţă la armistiţiul vamal

Geneva, 8 (Rador). — *Urmând exemplul guvernului olandez, guvernul Irlandei a declarat că va înceta şi el să participe la armistiţiul vamal, cu începere dela 24 Septembrie. Guvernul irlandez n'a motivat în niciun fel această hotărire a sa.*

—xox—

O nouă expediţie a lui Byrd la polul Sud

Washington, 8 (Ullstein). — Contra amiralul Byrd a avut cu preşedintele Roosevelt o lungă întrevedere, după terminarea căreia a comunicat ziariştilor că va întreprinde la 25 Septembrie o nouă expediţie la Polul Sud. Va avea 70 însoţitori şi crede că expediţia va dura vre-o 2 ani.

Byrd va lua, între altele, două avioane, numeroase autobuze, 15 sănii, etc. Cartierul general al expediţiei va fi la Little America.

—xox—

Studenţii ruşi se refugiază în Polonia

Varşovia, 8 (Rador). — **Un grup de studenţi ruşi, dela universitatea din Minsk, a încercat noaptea tercută să treacă frontiera în Polonia.**

Surprinşi de grănicerii sovietici, au fost urmăriţi cu focuri de armă. Patru studenţi au fost omoriţi. Doi au isbutit însă să se refugieze pe teritoriul polonez.

—xxxxx—

Parlamentarii polonezi în Iugoslavia

Belgrad, 8 (Rador). — La 10 Septembrie vor sosi aci parlamentarii polonezi cari înapoiază vizita făcută în Polonia de parlamentarii iugoslavi.

După ce vor sta la Belgrad două zile, parlamentarii poloni vor vizita diferite regiuni ale ţării.

Ziarele publică lungi articole, subliniind importanţa vizitei parlamentarilor poloni, vizită care este o manifestaţie de solidaritate şi cooperare între cele două state, care zi de zi continuă să câştige o mai mare însemnătate în Europa.

—xox—

Presa polonă şi pactul italo-rus

Varşovia, 8 (Rador). — *Presa polonă manifestă satisfacţia sa pentru semnarea pactului italo-rus.*

„Gazeta Warszawsa", oficiosul opoziţiei de dreapta, subliniază că prin semnarea pactului cu Italia precum şi prin ultimele manifestări în politica externă, Sovietele redevin un factor principal în politica internaţională.

—xox—

Sporesc salariile funcţionarilor in America

Washington, 8. (Rador). — *Biroul bugetului, socotind situaţia financiară satisfăcătoare, a cerut să se abroge reducerea de 15 la sută aplicată la salariile funcţionarilor.*

Se crede că d. Roosevelt va acorda o sporire parţială a salariilor funcţionarilor statului.

A sosit la

LEONIDA & Co.

B-dul Take Ionescu 30-32

Telefon 218/81

un nou transport de automobile

CHEVROLET

şi

BUICK

ULTIMELE MODELE

Şedinţa societăţii de istoria medicinii

- Comunicările d-lor prof. d-ri Lavastine şi Capparoni -

Cu un deosebit fast „Societatea Regală română de istoria medicinei", a sărbătorit Vineri printr'o şedinţă festivă pe cei d-ri M. Laignel-Lavastine dela Paris şi petro Capparoni dela Roma.

Solemnitatea s'a ţinut în aula „Aşezămintelor Brâncoveneşti", la orele 6 jum.

In numeroasa şi distinsa asistenţă am remarcat: d-nii ministru Lahovary, Basarab Brâncoveanu, d-na şi d. prof. dr. Capparoni, prof. dr. Lavastine, d-na şi d. dr. Gomoiu, d-nii prof. d-ri: Manicatide, Iacobovici, Deleanu, Dem. Paulian, general d-ri Vicol şi Mihăilescu, prof. d-ri Riegler, Alexandrescu-Dersca, I. T. Niculescu, Dumitrescu-Manţé, d-nele d-re: Margareta Bobancu, Evira Iliescu, d-rele d-re Săndulescu, Alexandra Vasilescu, d-ra prof. Lia Dumitrescu, d-na dr. Leontina Dobrescu, d-ra dr. Olga Iliescu, d-na dr. Tanţi Ciochina, d-nii dri: Vaian, Horia Slobozianu, Cornel Pop, colonel dr. Popescu, Pojogeanu, Isvoranu, Avramovici, dr. Plătăreanu, dr. Popescu Craina, dr. Pandelescu C., dr. Andreoiu, dr. Panaitescu Gh. Banu N. dr. Z. Boldeanu, etc., etc.

D. **Basarab Brâncoveanu**, salută prezenţa celor două somităţi ştiinţifice ale Franţei şi Italiei şi reliefează sentimentele lor de prietenie pentru ţara şi poporul român, pe care au ţinut să-i cunoască de aproape, cu trecutul, viaţa şi arta populară şi religioasă.

COMUNICAREA D-LUI PROF. DR. LAIGNEL-LAVASTINE

Ilustrul neurolog arată dela început că ţine să rămână prin comunicarea d-sale în cadrul general al istoriei medicinei. De aceea va vorbi despre rolul misionarilor religioşi, în slujba medicinei în secolul al 16-lea.

Bine pregătiţi sub raportul ştiinţelor medicinale şi în deosebi al farmaceuticei, aceşti misionari religioşi au lăsat o seamă de documente de o inestimabilă valoare pentru istoria medicinei şi totodată pentru cercetările literare. Colindând cele mai îndepărtate şi exotice ţări şi ţinuturi ei au putut culege preţioase date ştiinţifice care au îmbogăţit medicina şi farmacia şi botanica şi constituie pagini de o reală valoare literară, dintre care conferenţiarul a citit o parte din ele mai caracteristice.

D. prof. dr. Laiguel Lavastine a amintit apoi pe cei mai de seamă dintre aceşti misionari ai ştiinţei insistând asupra meritelor şi lucrărilor prin care s'au impus în cultul posterităţii şi al oamenilor de ştiinţă.

Comunicarea distinsului savant de o remarcabilă elocinţă şi formă literară, a fost viu aplaudată.

COMUNICAREA D-LUI PROF. DR. CAPPARONI

A doua comunicare, tot atât de interesantă, a fost a d-lui prof. dr. Pietro Capparoni despre băile greco romane din vechime. Făcând o incursiune în antichitate şi amintind caracterul sacru al abluţiunilor rituale, la egipteni, asirieni şi evrei, conferenţiarul relevă prin contrast caracterul cu totul medicinal şi social al băilor greceşti şi romane. Prin concepţia şi nevoile cărora răspundeau termele greco-romane erau de fapt centrul întregei vieţi antice.

Ele grupau în jurul lor toate manifestările vieţii fizice şi ale spiritului: gimnazii, biblioteci, manifestări sportive. Aşa se explică luxul şi splendoarea în marmoră a termelor lui Coracalla şi a celorlaţi împăraţi din epocile de splendoare ale Romei, Traian, Diocleţian etc.

Creştinismul, cu viaţa lui austeră nu putea decât să atingă luxul şi viaţa de strălucire a băilor imperiale, înlocuindu-le cu umile instalaţiuni pentru nevoile stricte ale vieţii care-şi făcea un principiu primordial din simplitate.

Amintind de cele mai celebre băi ale antichităţii, d. prof. dr. Capparoni, subliniază deasemeni şi însemnătatea băilor Herculane, învăluite încă din adâncul vremurilor într'o atmosferă de legendă pentru puterea lor miraculoasă de vindecare.

La sfârşit, fiind ora înaintată s'a renunţat la citirea comunicărei trimisă special de d. prof. dr. Süheyl din Istanbul.

D. Basarab-Brâncoveanu, a mulţumit distinşilor membri onorari pentru comunicările deosebit de valoroase, privind într'o măsură şi ţara noastră.

Şedinţa s'a ridicat la ora 9.

—xox—

CONCORDATE ŞI FALIMENTE LA IAŞI

Iaşi, 8 Sept.

Tribunalul, secţia III, a judecat procesele de declarare în faliment din oficiu a soc. „Comerţul Forestier" şi al băncii „Româno-Franceze" din Iaşi.

Avocaţii apărării au susţinut că ambele instituţii nu pot fi declarate deoarece au proces de lichidare pendinte de Curtea de apel secţia I.

Tribunalul, după o lungă deliberare, a amânat procesul pentru 9 Octombrie, când se va cunoaşte decizia Curţii de apel în aceste afaceri.

Creditorii au cerut declararea în faliment a cunoscutului comerciant ieşan Carol Abramovici. Tribunalul a fixat termen de judecată la 9 Octombrie.

Comerciantul Şulim Raud din str. Socola a cerut concordat preventiv.

Instanţele judiciare însă, având indicii că acest comerciant trebule să fie declarat din oficiu, în stare de faliment, au fixat termen la 12 Octombrie pentru a verifica creanţele acestuia.

S'A REDESCHIS CONSUM FUNCŢIONARILOR

COLONIALE, Bdul Maria 15 (lângă Hala de peşte) La Piaţă

După renovarea şi organizarea-radicală cu PREŢURI EXTREM de REDUSE şi serviciu prompt-conştincios.

UNTDELEMN	SALATA Maslinei Ltr.	26	LEI
„ de Gătit	„	24	„
„ SASSO	„	92	„
„ PUGET	„	94	„
„ MORO	„	86	„
„ SHEMEN	„	86	„
OŢET cocoşi	St.	6	„
OREZ Glacé	Kgr.	13	„
„ turcesc	„	10	„
MACAROANE	„	18	„
FAINA Patiserie 000	„	8	„
GRIŞ alb şi mare	„	10	„
MASLINE Uzo volo	„	32	„
„ trile	„	22	„
CEAI Mandarin 100 gr.		16	„
RAHAT delicios 1/4		8	„
SODA de rufe	Kgr.	4	„

UNTDELEMN Grecesc 65"

pur de măline garantat Ltr.

Comenzile se expediază prompt la domiciliu. 4

SE INLATURA CU DEPILATOR RADICAL

Numiri de suplinitori în învățământul secundar și normal

Regiunea Cluj (școli de băeți)

ABRUD : gimnaziu, româna, Clujan Grigore ; ore latină-franc. Hâmbășianu Ortensia ; ore religie, Gavra Nicolae ; muzica cu complet. la fete, Hagea Cornol ; desemn, caligrafie cu complet. fete, Suflarsky Matei.

AIUD : liceu, religie ort. Bărăuțiu Vasile ; franceza, Hânganu Gh.; matematica, Miron G. Emil; șt.-naturale, Moldovan Gh.

ALBA IULIA : liceu, religie ort., Demetrescu Const.; româno-latina, Cioancă Nicolae.

BAIA DE ARIEȘ : gimnaziu, franceza, Alexandrescu Gh.,; dexterități (ore), Ivășeanu Aurel ; religie (ore) 8, Nicheloiuc Mihail ; religie gr. cat. 8 ore, Manea Petru ; româna, Tesea Maria (condiționat de detașarea titularului).

BAIA MARE : liceu, româna, Cotuțiu Ioan ; istoria, Tănase Traian ; geografia, Precup Victor ; educație fizică, Latiș Augustin; muzica, Mocanu Vasile.

BISTRIȚA: liceu, franceza, Simu Cornel.

BRAȘOV: liceu. „A. Șaguna", religie ort., Brânzea Ioan.

CAREI : liceu, secția română, româna, Floca Alexe ; franceza, Simionescu Simion; secția germană, franceza. Fărșaș Viorica ; șt. naturale, Paziuc Gh.; germană (ore), Barth Ștefan.

CLUJ : liceu, româna, Șireagu Octavian.

CLUJ: gimnaziu, religia ort., Tudoran Isidor.

DEJ: liceu, româna, Orsa Cornelia ; istoria, Bezeriță Gh..

DEVA : liceu, religia, Chifa Teofil.

DICIOSANMARTIN : gimnaziu, muzică (ore), Molnar Mihail ; româna, Al. Munteanu.

DUMBRAVENI : liceu, româna, Munteanu Nicolae ; franceza, Coca Dumitru ; desemn, caligrafie, Moldovanu Laurențiu ; muzica, Popa Virgil ; ore religie gr. cat., Simu Gh.

FAGARAȘ : liceu, franceza, Pretorian Eustațiu ; religie ort. (ore), Ciocănelea Traian.

GHEORGHENI : liceu, religia ort., Beju Ioan ; româna-latina, Anastasiu Teodor ; româna, Niculescu Gh. Ioan ; franceza, Procopiu Virginia ; fizico-chimice, Maerca Nicolae ; șt. naturale, Pauliuc Ilie ; muzica, Poenaru Gh. ; desemn, caligrafie, Tătar Avram.

GHERLA : liceu, franceza, Pop Gheorghe ; desemn, caligrafie, Dumitru Nicolae ; educație fizică, Bănea Andrei.

HAȚEG : gimnaziu mixt, româna, T. Necșea ; franceza, Marcu Elena ; religie ort. (ore), Perlam Tiberiu ; istorie (ore), Dumitru Suciu Viorica; dexterități (ore), Baia Tiberiu ; fizică (ore), Bora Marin.

HUNEDOARA : gim. extrabugetar, istorie, geografie, Larar Maria ; matematică, fiz., ist., Horea Augustin.

LUPENI : gim. mixt. extrabug, mat. fiz. nat., Mașca Gh. ; dexterități (muzică), Boga Ubald ; lucru, gospodărie, Cristea Elvira.

MIERCUREA CIUC : gim. mixt., istorie, geografie, Laura Platon; șt. naturale (ore), Țețu Silvia ; muzică (ore), Ionescu Elena ; lucru-dexterități (ore), Otilia Ivașcu; franceză, Dobrescu Lucreția.

NASAUD : liceu, franceza, Frățilă Laurențiu ; istoria. Olaru Viorel ; fizico-chimice, Moșneag Ion ; educație fizică, Salvan Octavian.

ODORHEI : liceu, religia ort., Preot Rușan ; muzica, Hacic Ponichian ; desemn caligrafie, Strotinscky Iuliu ; educație fizică, Trifu Teodor.

ORAȘTIE : liceu, franceză. Stine Aurel ; șt. naturale, Iacob Dumitru.

PETROȘANI : liceu, religia (ort.), Fan Petru ; româna, Dommariu Ioan ; germana, Lichtfucz Toma ; fizico-chimice, Chirca Avram ; muzica, Miha Gh. ; desemn caligrafie, Matei Gheorghe.

REGHIN : gim. mixt. secția fete, extrabugetară. franceza, Ghețe Viorica ; istorie, geografie. ore extrabugetare, Olteanu Felicia ; muzică, ad. fizică, Șuteu Ioan.

SALIȘTE : gimnaziu, muzică (ore), Dumitru Eremia.

SATULUNG: gim. extrabugetar, dexterități (ore) Mironescu Ștefan; șt. nat. (ort), Vinca Aneta.

SATU MARE : liceu (cl. V—VI (extrabugetară), religia (rom. cat.), Lorcinczi Ioan ; filosofie, Lungu Șerban ; franceza, Podariu Teodor ; șt. naturale, Dabija Alexandru.

SEBEȘ : gim. mixt. extrabug. franceza, Lăzărescu Natalia; istorie, geografie, d-na Danjil născută Rendelean, Nicoală Ana. mat. fizică (ore) Stavariu Simion; română (ore), Coca Elisabeta.

SFT. GHEORGHE: gimnaziu, religie ort. (ore), Nistor Sorin.

Sibiu : liceu. matematici, Frâncu Dumitru; șt. naturale, Ivașiuc Leon; educație fizică, Popa Dionisie.

SIGHET: liceu, română, Iosivay Mihail; franceză, Radu Andrei; religia ort. (ore), Munteanu Mihai ; muzică (ore), Stan Dumitru ; șt. naturale (ore), Dobosi Cornel.

SIGHIȘOARA : liceu, latinăelină, Holec Iuliu; desem, Liuba Octavian.

SIMLEU: liceu, religia gr. cat., Erdeleyi Romulus; română-filosofie, Pop Nicolae; franceză, Valvarie Const.; matematici, Orășan Gheorghe; fizico-chimice, Crețu Alexandru; șt. naturale, Bera Alexandru, 130658/933.

TG.-MUREȘ : liceu, p. literar (ore), Muscă Teodor.

TURDA: liceu (cl. I. B și II B, extrabugetar), geografie, Ostrovăț Gheorghe.

ZALAU: gimnaziu mixt, franceza, Caius Jiga; muzică, educ. fizică (ore), Oroson Andrei.

OC. MUREȘULUI: gim. extrabug., română, religie, Tulsi Ioan; franceză, Lebedev Alexandrina; istorie, geografie, Tului Maria; mat. fizic. nat., Blasian Vionila; dexterități, Axente Alexe.

Regiunea Cluj (școli de fete)

ABRUD : gimnaziu, lucru, gospodărie, Istrate Ana.

AIUD. gimnaziu, româna, Suteu Maria ; franceza, Ionescu Maria; istorie, geografie, Păcuraru Letiția; gospodăria, Jidav Valeria ; fizico-chimice (ore), Groze Margareta.

ALBA IULIA : liceu, religia ort., Bulz Sofroniu; religia gr. cat. (ore), Belu Ioan; latinăelină, Spătaru Elena; matematici, Chișiu Aurelia ; muzică. Giurgiu Elena.

BAIA MARE : gimnaziu, latină, drept (ore), Iepure Ana ; șt. naturale (ore), Stopeiu Margareta.

BISTRIȚA : gimnaziu, istorie, latină (ore), Ceuca Maria ; desemn, caligrafie (ore), Ungureanu Viorica; educație fizică, Erna Precup.

BRAȘOV : liceu, geografie, Bogdan Iuliana; fizico-chimice Lucia Băgălanu; șt. naturale, Vătășan Ana.

CAREI: gimnaziu, șt. natur. fiz. chim. (ore), Gherghel Maria.

CLUJ : lic. „Regina Maria", matematici, Manta Sofia; franceză (ore), Prie Paulina.

CLUJ : lic. „Pr. Ileana", latină-elină, Râureanu Eugenia; mat. fizică, Urzică Victoria; educație fizică, Dicea Maria ; muzică (ore), Harțeg Magdalina; franc. cat. Roată, Paraschivescu Irina ; geografie (ore) Gherman Steluța.

DEJ : gimnaziu, desemn, Dan Minerva; ore libere, Șanta Livia.

DEVA : gimnaziu, istorie, geografie, Gael Paula; matematici, Antoniu Eleonora; lucru (ore), Oana Silvia.

NASAUD: gimnaziu, franceză, Mureșan Maria; istorie, geografie, Pop Livia; religie ort. (ore), Bunea Ioan; lucru, Paulina Pavelea.

ODORHEIU : gimnaziu, șt. nat. fiz. chim. (ore), Peptea Letiția; educație fizică, Areta Rădășanu.

ORAȘTIE : gimnaziu, istorie, geografie, Lupan Olimpia; șt. naturale (ore), Necșa Lucreția; româna-latină, cat. Lepși, Elena Tition.

PETROȘANI : gimnaziu, română, Toderaș Octavia ; franceza, Ghiță Viorica; lucru, gospodărie, Eugenia Tecău.

SATU MARE : liceu, curs superior extrabug., religia ort., Rușdea Ion; latina, Salustia Mihalco; istoria, Fași Bogdan Maria; matem. fizică. Nicoară Silvia ; muzica, Naghi Irina ; desemn, caligrafie, Dimitriu Ecaterina ; educați fizică, Ilie Maria.

SFT. GHEORGHE: gimnaziu, franceză, Tomulescu Maria; ore litere, Suciu Virginia Ioan.

SIBIU: lic., gospodărie. Sârbu Isaicu Angela; vor fi libere (ore), Odor Lucia; șt. naturale (ore), Petrașcu Minerva; franceza, Silvia Comșa.

SIGHET : liceu, curs sup. extrabugetar, germană (ore), Jurcă Olimpia; desemn (ore), Letiția Munteanu ; educație fizică, Tetu Silvia română, Anina Pop.

TG. MUREȘ : liceu, desemn, caligrafie, Bersan Elvira; lucru Rusu Elvira.

TG. SECUESC : gim. mixt, franceza, Stoianovici Eugenia ; l. maghiară (ore), Molnar Jojiaș.

TURDA : liceu (curs sup. extrabugetar), religia ort. (ore), Anca Traian; matematici, Popovici Maria franceza, David Ana; șt. naturale (ore), Gențiu Maria; istoria (ore), Pop Angela; educație fizică, Micșa Elena.

Regiunea Cluj. — În învățământul normal

ȘCOLI DE FETE

CLUJ : matematici, Tudoran Ileana; țesut, Bonca Maria.

GHERLA CONFESIONALA : pedagogie, Pop Eugenia; româna, Petruțiu Eugenia, franceza, Margareta de Suya; muzica, Laslo Maria; țesut, Pioraș Maria.

SFT. GHEORGHE : șc. f., religia ort., Bozocea Iacob; geografie, Ecaterina Călugăru ; matematici, Ciura Zoe; șt. naturale, Suciu Simina; muzica, Beneche Adela; educația fizică, Maria Bera; ore violină, Bodarian.

SIMLEU : sc. f. istoria, Petreșiu Cornelia; geografia, Galu Eugenia ; fizico-chimice, Barbolovici Valeria; desemn, Rișa Elisabeta; muzica, Bondu Eugenia; l. română, Ille Emilia; țesut, Țuțurea Maria; religia ort., Bălețan Alexandru.

ȘCOLI DE BAEȚI

CLUJ : pedagogie, Mateescu Constantin.

CRISTUR : religie ort., Radu Simion ; pedagogie, Sever Stănilă; istoria, Ghibedea Vasile; desemn, caligrafie, Bene Iosif; muzică, Agen Sever; educație fizică, Radu Andrei; lucru, Jurebița Nicolae.

DEVA : franceza, Steidi Carol; educație fizică, Vasilescu Teodor.

GHERLA CONFESIONAL : pedagogie, Talcș Augustin; educație fizică, Moraru Vasile.

NASAUD : cu curs sup. extrabugetar, română-latină, Vasu Ovidiu; istoria, Candali Anchidin; franceza, Poia Aurel; matematici, Turcu Victor ; fizico-chimice, Cozonac Samson, muzică, Stratiga Marin.

SIGHET : religie (ort.), Rusu Teodor ; muzica, Simu Coriolan; educație fizică, Comanariuc Gheorghe; ore violină, Stan Dumitru.

Congresul asoc. g-rale a învățătorilor

Cluj, 9 Sept.

Sâmbătă, la ora 11 s'a deschis în sala teatrului Național din Cluj congresul Asociației g-rale a învățătorilor din România.

Au participat peste 1500 de învățători din toate părțile țării.

Pe scena teatrului, unde se găsea biroul congresului, au luat loc reprezentanții autorităților locale, între care episcopul Ivan, episcopul I. Hosu, prof. univ. N. Bănescu, reprezentând asociația profesorilor universitari, d. N. Drăgan, reprezentând universitatea; V. Ghidionescu, reprezentând Liga Culturală; prof. Gh. Popa, preș. prof. secundari; Stoica, președ. notarilor din Ardeal; prof. Curea, reprezentând primăria ; subprefectul Fetche M. Ogreanu, președ. soc. învățătorilor din Ardeal, apoi d-nii: Stancu Brădișteanu, președ. federației funcționarilor publici din România ; Țoni, președ. asoc. g-rale a învățătorilor din România ; inspectori școlari ; C. Jencica, Gherman, Suteu, Pora; S. Bochis, președinte de onoare al asoc. învățătorilor din Transilvania, prof. dr Matei, prof. Haneș. Ministerul instrucțiunei a fost reprezentat prin d. director general Caliani.

La biroul congresului se găseau d-nii: Țoni, episcopii Nicolae Ivan și Hossu, d-na Bogdan Duică, prof. univ.: Drăgan, Bănescu, Ghidionescu și Stancu Brădișteanu.

DESCHIDEREA CONGRESULUI

Congresul a fost deschis de d. Țoni, președ. asoc. gen. a învățătorilor din România.

D-sa a salutat pe reprezentanții autorităților asociațiilor și publicul, spunând :

CUVANTAREA D-LUI ȚONI

„Învățătorimea română e fericită de a putea ține congresul ei pentru prima dată în Capitala Ardealului liber.

Congresele învățătorilor români au fost totdeauna mari adunări naționale, iar adunarea aceasta are un rol și mai important.

Congresul salută pe M. S. Regele și se hotărește a se trimite suveranului o telegramă omagială. Telegrama aceasta se încheie cu cuvintele: *„nu va fi jertfă pe care învățătorii să nu o facă atunci când va cere țara și o va cere Majestatea Voastră"* Relevă apoi situația tristă a învățământului primar din România unde sunt mii de învățători fără posturi și mii de copii care nu au posibilitate de-a învăța carte, iar școalele se dărăpănează.

Să nu se spună că nu sânt mijloace, căci pentru cultura națională trebuie să se găsească bani. Învățătorimea e nevoită de a rosti un cuvânt de critică la adresa acelor cârmuitori cari au provocat situația grea de azi.

Sufletul neamului e azi în pericol. Să se ia măsuri, nu mâine, ci chiar azi. Învățătorimea a dat totdeauna dovadă de dragoste de neam susținând patria lor cu sacrificii eroice, totuși trebuie să-o spunem în acest congres că învățătorimea e cea mai năpăstuită categorie de slujbași de stat.

Impotriva legii din 1927 s'a răpit de stat un drept material cuvenit învățătorilor, iar de doi ani li s'a răpit și dreptul la gradații.

Nu e mult de când învățătorii mureau de foame și cerșeau, căci nu li s'au plătit salariile pe 5—6 luni. Dar și drepturile morale ale învățătorilor au fost nesocotite. A fost o greșeală a se excepta două categorii de slujbași de stat, dintre funcționarii publici cărora li s'au făcut noile reduceri de salarii, deși nu se putea admite ca învățătorimea și biserica să fie puse în inferioritate, față de armată și justiție, făcându-li-se prin aceasta o nedreptate și aducându-li-se o jignire pe care învățătorimea o respinge.

Pentruca învățătorimea să poată intra în drepturile ei, e necesară să se prezinte solidară ca un bloc puternic.

D. ȚONI a vorbit apoi despre rolul important al asociațiilor învățătorilor din țară. Azi asociația generală a învățătorilor din România a devenit o unitate morală puternică, pe care țara se poate bizui. Vom mentine această asociație care e cetatea noastră, de zidurile căreia nimeni nu se poate atinge".

Ultimele cuvinte ale d-lui Țoni au fost primite cu aplauze entuziaste.

O învățătoare a predat d-lui Țoni un frumos buchet de flori. S'au citit apoi telegramele primite, între care telegrama d-lui ministru Gusti.

CUVANTAREA D-LUI DIRECTOR GEN. CALIANI

D. CALIANI, director g-ral al învățământului primar, a vorbit în numele ministerului instrucțiunii.

D-sa a relevat rolul învățătorimei în frământările de azi, arătând că, pentru opera de regenerare morală a țării, se impune colaborarea învățătorimii. Salută apoi congresul în numele ministerului instrucțiunii, și citește scrisoarea d-lui ministru Gusti, adresată congresului.

CUVANTAREA D-LUI STANCU BRADISTEANU

D. STANCU BRADIȘTEANU, președintele Asoc. generale a salariaților publici din România, a spus :

In numele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici, aduc Asoc. generale învățătorilor din România, astăzi convocată în congres, cuvânt de solidaritate desăvârșită și sentimente de admirație pentru munca luminată și devotată ce depune în folosul obștesc și pentru binele patriei.

Dintre toate categoriile de salariați publici și chiar din toate categorile de cetățeni, învățătorii sunt categoria cea mai simpatică și cea mai utilă tuturor.

Fără devotamentul învățătorilor nu se poate face nimic temeinic pe terenul cultural și cel național.

Pentru ca învățătorii să-și poată indeplini misiunea și apostolatul lor în tot complet. tul acestora. trebuie să li se dea o înaltă considerație morală în stat și suficientă răsplată materială. Fără asigurarea existenței materiale a învățătorilor și a familiilor lor, luminătorii și îndrumătorii poporului nu au posibilitatea să se dedice întru totul marilor probleme culturale și naționale. De aceia, în numele Federației gen. a asociațiilor profesionale de salariați publici, rog pe conducătorii statului să facă dreptate colegilor și fraților învățători, atât de amărâți și chinuiți din cauza insuficienței salariilor și a neachitării lor la timp ; rog în același timp pe toți învățătorii României ca și ei la rândul lor să fie absolut uniți și solidari între ei și deasemenea uniți și solidari cu toate celelalte categorii de salariați publici, pentru apărarea, înflorirea și rodirea bogată a intereselor supreme ale statului nostru.

D. Țoni a citit răspunsul pe care îl dă congresul la telegramă cât și la adresa d-lui ministru Gusti.

CUVANTAREA EPISCOPULUI NICOLAE IVAN

I. P. S. S. Episcopul Nicolae Ivan, primit cu vii aplauze, a luat cuvântul accentuând rolul școalei și al bisericii în viața neamului.

I. P. S. S. arată că a fost odinioară învățător confesional român.

Relevă cu satisfacție o amintire din tinerețe când în calitate de reprezentant al învățătorilor români confesionali, din Ardeal, a ridicat un aspru protest împotriva politicii de maghiarizare forțată a ungurilor.

Face un călduros apel la învățătorime să continue opera de luminare culturală și morală a poporului.

CUVANTAREA I. P. S. S. EPISCOP HOSU

I.P.S.S. episcopul Hossu a vorbit apoi aducând salutul bisericii unite. I.P.S.S. a relevat lupta comună dintre biserică și școală în cursul stăpânirei străine, pentru păstrarea patrimoniului național.

Intr'o cuvântare însuflețită a relevat apoi colaborarea din trecut și de azi dintre cele două biserici naționale : gr. ortodoxă și unită, cari vor continua a fi strâns unite în toate problemele românești. Urează spor la munca congresului.

Cuvântarea înaltului ierarh a fost primită cu vii aplauze.

D. dr. FETCHE, subprefectul județului, a vorbit în numele pref. județului, aducând salutul acestuia.

D. prof. CUREA, membru în delegația permanentă a orașului Cluj, aduce salutul primăriei municipiului. Arată că de unde acum 15 ani la Cluj nu erau decât două școli românești cu 2 învățători, azi sunt 26 clădiri școlare românești, cu 100 de învățători.

D. prof. univ. N. DRAGAN a vorbit în numele universității din Cluj, și al Astrei, aducând salutul acestora.

D. prof. univ N. BORCESCU a adus salutul asociației prof. universitari.

D. prof. GH. POPA a adus salutul asociației profesorilor secundari din Cluj.

D-sa a spus : Situația gravă a învățătorimii învățământului primar, care pentru noi inseamnă cea mai importantă din realitățile acestui învățământ, este cunoscută de toți cari mărturisesc un interes pentru cultura satelor. Veți pierde zadarnic vremea dacă cu o ordine de zi atât de bogată veți stărui prea mult asupra expunerii acestei situații.

Importante vor fi soluțiile pe cari d-voastră le veți hotări, asupra problemelor puse.

In numele colegilor mei de învățământ secundar eu vă salut încă odată și vă urez să aveți curajul de a aduce soluții cari atât în situația de azi cât și în perspectiva viitorului să fie soluțiile mântuitoare.

D. inspector școlar SUTEU a vorbit în numele autorităților școlare din Cluj, relevând sacrificiile nenumărate pe cari învățătorimea română din Ardeal le-a făcut pentru cauza națională românească.

D. prof. HANEȘ a luat apoi cuvântul făcând o expunere în legătură cu alcătuirea bugetului în ce privește școlile primare și pe învățători, arătând lupta crâncenă care a trebuit să se dea pentru a nu se tăia 1500 de posturi din învățământul primar, cum se amenința din cauză de lipsuri bugetare. Totuș sunt bune nădejdi că problema salarizării învățătorilor din țară în viitorul buget, va putea fi soluționată. Oamenii de stat cari se gândesc la legiferări noui cu privire la soarta învățământului primar, trebue să știe că întărind învățătorimea și având un corp didactic puternic, problema se va putea duce cu ușurință la bun sfârșit.

D-na BOGDAN-DUICA a vorbit apoi în numele asociației culturale a conducătoarelor de grădini de copii, salutând congresul în numele acesteia.

D. DUMITRAȘCU-BUZAU, cel dintâiu președinte al asociației generale a învățătorilor din România, a adus salutul său congresului, îndemnând la solidaritate, organizare perfectă și disciplină.

Nu e nevoe de nici o sindicalizare ci de desvoltarea asociației, așa cum este ea azi.

D. M. OGREANU, preș. asoc. generale a învățătorilor din Ardeal, a adus salutul învățătorilor din această parte a țării, asigurând că ea va fi perfect unită cu învățătorii din asociația generală pe țara întreagă, susținând cu hotărire pe d. Țoni, președintele acesteia.

Ședința festivă a luat sfârșit.

A urmat masa comună la Cercul militar.

Ședința congresului continuă după masă la ora 3.

Congresul soc. „Astra"

— Ziua II-a —

Brașov, 9 Sept.

Cele trei comisiuni pentru examinarea raportului general, pentru verificarea proectului de buget pe anul 1934 și pentru primirea noilor membri, au lucrat în tot cursul nopții, iar în ședința de azi și-au depus rapoartele.

Lucrările din a doua zi a congresului au continuat azi dimineață în sala Camerei de industrie și comerț.

La ora 9 dimineața, s'a deschis aci ședința președinților de despărțăminte. Prezidează d. Iuliu Moldovan, iar biroul congresului este compus din d-nii Gusti, ministrul instrucției, P. S. S. Episcopul Nicolescu al Lugojului, dr. Căliman, dr. Preda, Silviu Țeposu, dr. Stoichiță, Em. Bucuță, etc.

CONFERINȚA D-LUI PROF. ILIU HAȚIEGAN

A luat cuvântul d. prof. IULIU HAȚIEGANU, care a desvoltat conferința referitoare la „Programul de muncă, pentru despărțăminte și cercuri culturale". Incepând cu expunerea rolului important al Astrei în politica de culturalizare a masselor, d-sa a ținut să precizeze între altele că veterana asociație de cultură nu înțelege să-și părăsească vechiul ei stindard pe care stă scris: „prin cultură se ajunge la progres".

După d-sa, culturalizarea poporului nu revine nici statului, nici marei colectivități, cum inclină să creadă unii.

Izolate, aceste două forțe nu pot realiza ceva consistent. Se impune, deci, o conlucrare tot mai strânsă între ele. Aceasta spre a asigura un progres cultural.

„Astra" are rolul mare de a menține solidaritatea socială, cunoașterea satului și răspândirea culturii în masse.

Va trebui pentru aceasta să se coboare tot mai adânc în viața sgomotoasă a ființei și mai ales în viața tineretului dela sate, care este un depozitar al energiei noastre.

O atenție deosebită trebue pusă aci spre a se goni miasmele distructive ce se furișează tot mai insinuate la sate. Alături de biserică, școală și casele naționale, trebue ridicat satul. Va trebui să se creeze o dispoziție spre muncă, spre a se ajunge la o deșteptare completă a ființei și pentru aceasta se impune o participare activă a cărturarilor la viața culturală a satelor.

In programul de muncă al „Astrei". fixat eri în discursul d-lui președinte se încadrează și două chestiuni de mare importanță : 1) technica propagandei culeturale la sate, 2) educarea tineretului în cadrele „Astrei". D-sa explică științificește această technică a propagandei. Ea este un act de viață continuă și ritmică. Va trebui ca secțiile literare și științifice să fie adevărate laboratorii active. Sub o conducere științifică, despărțămintele să facă o propagandă sistematică, spre a asigura o bună educație în satul românesc. Să nu se neglijeze satul. Pentru înțelegerea technicei de propagandă trebue să se aibe în vedere câteva condiții de mare importanță : 1) să fie bine pregătită ; 2) să aibe buni propagandiști; 3) să fie metodică; 4) să aibe la dispoziție mijlocie financiare.

O hartă culturală va trebui întocmită în urma unei documentate anchete sociale. Satul trebue studiat temeinic, sub toate aspectele sale. O grijă deosebită să se pue în alegerea propagandiștilor, cari desigur vor fi recrutați din rândurile preoților, învățătorilor și medicilor. Aceștia să fie totdeauna activi, peste tot locul.

In expunerea sa, d. prof. I. Hațieganul nu neglijează femeea, căreia îi dă un mare rol în campania de propagandă la sate. Țărancа românсă este doritoare de cultură și are aplicație spre învățătură. Nu e neglijat nici sufletul țăranului. In creerul omului dela țară se intră prin anticamera inimii. Și ca concluzie, referindu-se la roadele propagandei, d. prof. Hațieganu fixează câteva puncte de o netăgăduită importanță.

Propaganda va trebui să fie: 1) unică. adică cu obiectivul bine stabilit și cu colaboarea tuturor cercurilor culturale din centrul de activitate : 2) să fie variată, adică prin viu grai, prin scris, prin imagini și prin radio, 3) să aibe masivitate ; 4) să fie făcută la timp potrivit ; 5) să nu depășească nivelul intelectual al țăranului, adică la înălțimea unui maximum de înțelegere ; 6) să fie durabilă ; 7) să fie urmată de fapte.

După fixarea acestor puncte ce ar forma coloana vertebrală a schiței de propagandă. conferențiarul face câteva observațiuni asupra stării sufletești a țăranului. Să i se vorbească mai puțin de relele ce bântue la noi, să i se arate și calitățile acestui popor, spre a nu-l deprima sufletește. Am văzut — închee d-sa — sate întregi rămase complet deprimate în urma unei conferințe în care se arătau deschise numai rănile sângerânde ale ființei noastre".

CONFERINȚA D-LUI SILVIU ȚEPOSU

O altă conferință interesantă a ținut-o d. SIVIU ȚEPOSU, care a pus în fața președinților de despărțăminte ai „Astrei" problema: „Colaborarea între „Astra" și alte societăți culturale, organele statului și ale autorităților locale" din care menționăm câteva pasagii. Marile scăderi ale societăților culturale sunt lipsa de continuitate, de solidaritate culturală și colaborare înțelegătoare, cu alte societății similare. S'au făcut multe încercări, s'a luat inițiative lăudabile de cei mai buni și idealiști luptători pentru cultură, însă străduințele lor de cele mai multe ori au rămas infructoase.

In trecut „Astra" a fost un steag, sub care au alergat, fără deosebire de credință religioasă, de rang, și tradiție, toți acela cari aveau o inițiativă fericită, devotament neclintit. credința de pus în serviciul culturii românești.

„Astra" a fost un altar de jertfă, unde fiecare român putea să-și aducă prinosul lui. Din această concepție, în mod firesc, au luat naștere despărțămintele „Astrei" și celulele ei de acțiune: „organele sătești".

„Astra" a acționat totdeauna prin oamenii regiunei cari au înțeles mai bine firea și nevoile regiunei. Regionalismul nejustificat pe alte terenuri, în cele ale propagandei culturale, este deplin justificat, fiindcă „Astra", chiar când a aruncat sămânța acțiunilor sale culturale dincolo de Prut, în Basarabia, după primele organizări a dat întreaga organizare în mâinile basarabenilor, cari cunosc mai bine poporul, nevoile și posibilitățile lui de culturalizare.

Alt secret al triumfului *„Astrei"*, este strângerea în un mănuchiu al tuturor forțelor locale, închegarea tuturor acelora cari pot face ceva pentru scopurile culturale ale *„Astrei"*. In tendința de a capta toate forțele culturale locale, „Astra" nu ar fi reușit dacă ar fi fost bisericuța strâmtă a unei confesiuni, sau a unei credinți politice.

Acțiunea curat culturală și de înălțarea masselor prin cultură trebue să fie ținuta principală a „Astrei".

Nevoia colaborării și strângerii rândurilor între societățile culturale s'a ivit în primii ani după întregirea granițelor țării. La congresul din 1921 al Ligii culturale, d. Iorga a emis pentru prima dată, în țara întregită, ideia unei federalizări, pentru o acțiune comună a societăților cari urmăresc scopuri de propagandă națională culturală.

Din desbaterile urmate s'a desprins necesitatea armonizării, necesitatea coordonării activității diferitelor socetăți culturale cari acționează în domeniul culturii populare, pentru a se evita pulverizarea energiilor și concurența inutilă.

Concluziunile la cari s'au ajuns sunt următoarele: 1) Necesitatea inexorabilă de a se găsi urgent formula unei colaborări organice între toate societățile culturale din țară, pe temeiul unui program unitar, fără a jigni întru nimic autonomia acelor societăți, dar și fără a admite imixtiunea statului, afară de controlul firesc al lui.

2) In scopul acesta este de dorit să se întrunească în fiecare an reprezentanții tuturor societăților culturale și ai elitei intelectualității române, spre a se sfătui asupra nevoilor culturale ale țării și ale națiunei române cu excluderea desăvârșită a politicei de zi, dând astfel viață unui organism nou în structura societății românești, sub numirea de parlament ori senat cultural român cu periodicitate organizată.

Am avut ocazia, în repetate rânduri, să cunosc sentimentele de profundă considerație a d-lui ministru Gusti la adresa instituției noastre, ca și încrederea pe care o are în viitorul ei. Am convingerea că orice sugestiee i-ar veni din partea noastră o primește cu toată dragostea. mânat fiind de același gând ca și noi : cunoașterea și ridicarea statului, a acestui tezaur de poezie și de adevăr, în care se păstrează neprefăcut și viu sufletul nostru etnic.

Cultura unui popor fiind cea mai desăvârșită chezășie a vitalității lui, culturalizarea lui nu se poate face fără un program, fără o coordonare a sforțărilor de stat și ale particularilor. In acest domeniu, Astra are nevoie, de preoți, învățători și laici harnici, cari să-și dea seama de realitățile vieții românești, de posibilitățile de trai, de necesitățile timpului de azi, ca și greutățile cari ne stau în cale, de oameni cari să-și impletească viața lor cu a satelor, să se atașeze sufletește vieții țărănești și în focul dragostei de frate să oțelească chestiune.

Trebue să îmbrățișăm cu toată căldura proectul de lege al d-lui ministru Gusti, prin care se urmărește formarea unui spirit unitar de acțiune prin ocrotirea și stimularea inițiativelor particulare-culturale, prin strângerea de legături și solidaritate culturală, între aceste inițiative.

Am convingerea că aceste sugestii ale mele, ca urmare firească a referatului, aplicate în desbaterile cari vor urma, instituția noastră va continua să rămână candela românismului, realizatoarea solidarismului național prin cultură. Noi, slujitorii „Astrei", vom putea ține neadormit focul sacru al acestei instituțiuni și vom putea spune altora mai mici decât noi: **Veniți și luați lumină!"**

*

La ora 11, ședința cu președinții de despărțăminte a luat sfârșit.

—xox—

Din Sibiu

NAȚIONALI - SOCIALIȘTII SASI IMPOTRIVA D-LUI BRANDSCH. — Naționali-socialiștii sași din Sibiu au ținut Luni și Marți seara, foarte populate întruniri în cari au atacat cu violență acțiunea deputatului sas Brandsch.

Cu această ocazie **s'au desvăluit și intențiile național-socialiștilor, anume de a intra în toate organizațiile bisericești, școlare, economice, financiare și politice și luptând fără odihnă să-și asigure majoritatea în conducerea poporului săsesc.**

„Atunci, speră ei, se va reglementa o viață politică și socială a elementului german din cuprinsul României; iar flamura hitleristă va flutura biruitoare ocrotind pretutindeni elementul german".

Congresul Asociației generale a învățătorilor din Ardeal și Banat

— Raporturile dintre Asociația generală și Asociația regională. — Discuțiuni în jurul căminurilor ce aparțin invalizilor — Ce e cu banca învățătorilor —

Cluj, 8 Sept.

La ora 3 au continuat dezbaterile congresului Asociației generale a învățătorilor din Ardeal și Banat, sub președinția d-lui S. Bochis.

S'a dat cuvântul d-lui CHELEA, care a făcut raportul comisiunii pentru verificarea dării de seamă a comitetului central al asociației regionale. D-sa a relevat activitatea acestui comitet în domeniul profesional. propunând să se dea descărcarea întrucât comitetul central și-a făcut datoria conștiincios.

D. CIOLAN (Sibiu) a spus că în timp ce secțiile județene țin contact direct destul de activ cu comitetul asociației generale din București, ele au legături prea rămase cu comitetul asociației regionale. Aceasta din cauza că după înființarea asociației generale pe țara întreagă, asociația regională nu mai are atribuțiunile din trecut. Trebue să se caute deci terenuri noui de acțiune, ca să nu rămână un organism platonic, expus a se atrofia. Suntem recunoscători asociației regionale pentru trecutul ei frumos, a spus d. Ciolan, dar ea nu trebue să rămână inactivă nici pentru viitor, iar ca învățătorii să aibă un titlu de drept de a menține asociația regională, ea trebue reorganizată în vederea situației noui.

ROSTUL ASOCIAȚIEI REGIONALE

D. LOCUȚIA (Arad) arată că în raportul comitetului central nu s'a vorbit decât despre activitatea celor 10 asociații județene. Aradul lipsește, deși el a trimis raportul său. In ce privește încercările de a diferența pe învățători sub diferite pretexte și cauze, d-sa cere ca să nu se mai continue acest sistem, care e împotriva solidarității și unității corpului didactic. In privința zonelor culturale, cere desființarea lor. Cere reducerea cotizației pentru asociația regională.

D. CRIVAȚ (Arad) cere ca asociația regională să dea importanță unei chestiuni ce a fost mult neglijată ; aceea a școlilor confesionale din Ardeal trecute la Stat. In felul acesta s'ar putea înlătura, în sfârșit, frecăturile dintre biserică și școală pe această chestiune.

D. TATARU (Răscruci) a spus că dintre 20 de secții numai 9 au dovedit a fi active. Se impune reorganizarea asociației regionale, sau dacă nu, mai bine să se desființeze.

D. PETEANU (Sighișoara) a cerut să se facă intervenții la asociația generală, ca proectul de reformă de lege al învățământului primar să fie studiat, și să se oprească punerea în aplicare a acelor dispozițiuni din ea, cari periclitează viitorul acestui învățământ.

D. CLEJA (Sălaj) a spus că asociația regională ar trebui să se ocupe cu problemele specific ardelenești, putând să aibă astfel realizări precise. Este pentru menținerea asociației regionale din Cluj, care are trecutul ei și bunuri valoroase ce trebuesc conservate.

D. președinte S. BOCHIȘ a declarat că în adevăr de 2-3 ani asociația nu mai dezvoltă activitatea din trecut, dar aceasta numai din cauză că ea și-a pus întreaga energie în serviciul organizării și întăririi asociației generale pe țara întreagă. Asociația regională trebue menținută cu atât mai mult, că tendința este de a se înființa asociații regionale în toate provinciile, chiar și unde nu există încă.

Viitorul comitet al asociației regionale va studia propunerile făcute la această adunare, ca în viitor asociația să poată avea mai multe realizări.

In ce privește problema zonei culturale, spune că viitorul comitet va studia și această chestiune.

Secțiile județene, în mod regretabil, nu răspund toate la apelul asociației regionale, dar tot în mod regretabil, unele n'au avut o activitate așa cum era de dorit. Raportul asociației județene din Arad n'a fost primit de comitet.

In ce privește cota ce se plătește asociației regionale de asociațiile județene, comitetul n'are nimic de obiectat și lasă la aprecierea adunării generale mânuirea acestei cote.

Adunarea generală primește raportul comitetului central.

DISCUȚII APRINSE IN JURUL CAMINELOR

D. CIOLAN a făcut observații cu privire la raportul comisiunii căminurilor fetelor de învățători din Cluj. Trebue să se introducă însă la contabilitate un cont al restanțelor. Incolo, gestiunea e în regulă.

D. SCHIANU, raportorul comisiunii de verificare a fondului „Gh. Lazăr", constată că gestiunea fondului în cursul anului trecut este în regulă.

Propune a se da descărcarea.

D. CORUZULEA propune ca acest cămin al fetelor de învățători să fie administrat de un membru al corpului didactic primar.

D-na BOGDAN-DUICA propune ca acel cămin să fie condus de o învățătoare, iar nu de un bărbat, cum e situația azi.

Propunerea e primită cu aplauze.

D. POPESCU spune că la cămin și la Casa învățător

ULTIMA ORA

Vicleimul dela Budeşti-Ilfov

— Sau: Reprezentaţia de adio a regimului naţional-ţărănist —

In timp ce baraca guvernamentală trozneşte din toate încheieturile, lipsită de proptelele partidului căzut azi pradă celor mai crâncene lupte fratricide, câţiva antreprenori de mascarade populare, patronaţi de Virgilică Madgearu, în calitate de şef al organizaţiei ilfovene şi de număr prim în programele vicleimurilor demagogice, au aranjat pe ziua de Vineri în com. Budeşti-Ilfov o reprezentaţie extra, cu foc bengal şi săbii pe beregată, în genul exibiţiilor din Parcul Carol, care de aproape o lună de zile au băgat în năbădăi populaţia cartierelor megieşe.

Aşa dar, în timp ce epava guvernamentală şi rămăşiţele fostului partid naţional-ţărănist au început să intre în putrefacţie şi în jurul lor răsună din toate părţile troparele de înmormântare, meşterul Virgilică s'a gândit că mai poate să înşele opinia publică cu scamatoria că mortul e încă viu, că dă din mâini şi din picioare şi că în jurul lui tot se mai adună lumea, măcar babele şi copiii dela ţară, în faţa cărora mai pot avea azi trecere gogoşile scamatorilor.

A fost dar Vineri la Budeşti-Ilfov o manifestaţie „de forţă" a guvernului şi partidului naţional-ţărănesc, exact în clipa când amândouă sunt pe catafalc.

La întrunirea babelor partidului s'a adăogat congresul tineretului naţional-ţărănist ilfovean şi împreună, au stârmocit o cădelniţare lamentabilă a trecutului şi isprăvilor partidului.

Vorbit-a între alţi cădelniţari şi dascălul Virgil Potârcă.

„Partidul liberal a îngenunchiat ţara vreme de 60 de ani" — a spus logofătul stângei naţional-ţărăniste. „Să ne lase şi pe noi s'o guvernăm — recte: s'o îngenunchiem — vreo 60 de ani".

Şi a mai spus dumnealui: *„Liberalii, legaţi de bănci, se uitau numai cu un ochiu la ţărani, din interes electoral"*, spre deosebire —adogăm noi— de zarafii demagogiei naţional-ţărăniste, cari se uitau cu patru ochi la aceeaşi ţărani, dar nu — Doamne fereşte! — fără nici un picuşor de interes electoral...

A venit la rând, în fine, marele regizor al vicleimului dela Budeşti, ministrul falimentului financiar al României şi nudist în orele libere pe plaja Eforiei, Virgilică Madgearu.

A luat-o de sus de tot şi de la descălicătoare. *„De ce am luptat zece ani?"* se întreba majestos Virgilică de pe tribuna din Budeşti-Ilfov.

„Pentru ca să ajungem la putere"— a răspuns tot domnialui.

„Am avut misiunea istorică să îndrumăm naţiunea aceasta pe căile fireşti ale desvoltării sale naţionale şi ne-am împlinit din primul ceas, când am apărut în arena politică a acestei ţări, misiunea şi suntem încă pe cala împlinirii şi desăvârşirii acestei misiuni istorice".

Iar mai departe: *„Este adevărat că liberalii au dat votul obştesc, dar partidul naţional-ţărănesc a fost educatorul votului obştesc în această ţară".*

Va să zică, partidul acesta făcător de minuni a avut misiunea istorică de a îndruma naţiunea română pe căile fireşti ale desvoltării sale naţionale şi a îndeplinit-o din primul ceas. Acelaş partid a fost educatorul votului obştesc din România...

Bre, bre, bre!

Dar cine se mai poate lăsa prostit în halul ăsta, din toată mulţimea de cetăţeni vieţuitori azi în ţara aceasta, când copii din copiii noştri vor pomeni din veac în veac isprăvile domniei de 4 ani a naţional-ţărăniştilor în România? Cine mai poate da ascultare unor aşa de nesărate debitări, când toată lumea cuminte se gândeşte cu groază câţi ani de muncă şi de sacrificii vor trebui poporului român, ca să repare dezastrele, corupţia şi dezordinea semănate pe întinsul ţării de guvernările hoardelor demagogiei ţărăniste?

Din nesfârşitele baliverne debitate de Madgearu la Budeşti, ar mai fi de reţinut rodomontadele lui faţă de creditorii statului român.

Vorbind ţăranilor din satul de pe câmpul Bărăganului ilfovean, demagogul financiar al partidului a uitat că e ministru, cum a uitat de demersurile şi solicitările întreprinse pe lângă creditorii externi, ca să-i hotărască să accepte tratativele şi i-a spurcat cum i-a venit la gură.

Nu vor creditorii să accepte condiţiile noastre, a spus Madgearu; *atunci vom refuza orice plată.*

Ba mai mult, ca să-i învăţăm minte pentru totdeauna, vom închide graniţele la orice import din ţările lor.

Acesta e limbajul ţinut Vineri creditorilor de ministrul Madgearu dela tribuna Budeştilor.

In acest caz, fără să mai întrebăm guvernul dacă se solidarizează cu acest punct de vedere şi mai ales cu această manieră madgeariană, noi deducem din manifestarea dela Budeşti, că ea n'a fost decât reprezentaţia de adio a regimului naţional-ţărănist sau, cel puţin, a ministerialului specialistului Madgearu.

Un pact între statele din basinul mării Negre

— La negocieri va fi invitată şi România —

Londra, 9 (Rador). — In cercurile politice circulă zvonul că în cursul lunii viitoare vor începe negocieri la Ankara, în vederea încheerii unui pact între statele din basinul Mării Negre.

Iniţiativa ar fi fost luată de Turcia şi Rusia Sovietică. Statele cari ar urma să fie invitate la negocieri ar fi România, Bulgaria şi Grecia.

Turcia ar urmări prin acest pact înlăturarea restricţiilor privitoare la Dardanele, fixate prin tratatul din Lausanne şi în special acelea prin care i se ridică dreptul de a fortifica strâmtorile.

Din Germania

PENTRU COMBATEREA ŞOMAJULUI

Berlin, 8 (Rador). — In ajunul iernii, autorităţile sunt preocupate de situaţia şomajului, întru cât după terminarea lucrărilor de sezon, în mod natural, şomajul va avea o tendinţă de creştere. Autorităţile ţin să menţină şomajul la nivelul actual. S'a hotărît să se consacre un miliard mărci pentru lucrări publice, care vor dura şase luni şi la care vor fi ocupaţi 850.000 lucrători. Lucrările sunt referitoare la căi ferate şi poştă. In total vor fi ocupaţi 1.200.000 lucrători.

NUMARUL ŞOMERILOR

Berlin, 8 (Rador). — La 31 August numărul şomerilor înregistraţi era de 4.128.000 prezentând astfel o scădere de 207.000 sau 4,8 la sută faţă de numărul şomerilor din ziua de 15 August.

Numărul şomerilor este acum mult inferior celui din ultimii doi ani, graţie viguroasei iniţiative luate de guvern, în vederea creerii posibilităţilor de lucru, anunţă agenţia „Wolff".

MEDIC PERSAN, CONDAMNAT

Berlin, 8 (Rador). Tribunalul excepţional din Berlin a condamnat la 2 ani închisoare — pedeapsă maximă — pe medicul persan Sarkis Krassilnikan, acuzat de a fi răspândit ştiri mincinoase.

AMORUL NELEGAL E PEDEPSIT

Berlin, 8. (Rador). — Tribunalul din Colonia a condamnat la şase săptămâni închisoare pe o femee măritată şi pe amantul său, motivând severitatea sentinţei pe considerentul că baza noului stat este căsătoria, care trebue să fie apărată prin pedepse severe.

PENTRU SUSŢINEREA VIEŢII ARTISTICE

Berlin, 8 (Raodr). — Şeful funcţionarilor naţional-socialişti din Bamberg a declarat că pentru susţinerea vieţii artistice a ţării, toţi funcţionarii ale căror salarii trec de 300 mărci, vor fi obligaţi să aboneze la teatrele Statului.

MASURI CONTRA LIGII PENTRU COMBATEREA VACCINARII ANTIVARIOLICE

Berlin, 8 (Rador). — Autorităţile din Weimar au interzis funcţionarea în toată Turingia a ligii pentru combaterea vaccinării antivariolice. Toate bunurile ligii au fost confiscate. Orice activitate desfăşurată împotriva vaccinării şi a pretinselor pericole rezultate din vaccinare va constitui de aci înainte un delict de drept comun.

LIMITAREA PRODUCŢIEI DE PORŢELAN

Berlin, 9 (Rador). — Fabricanţii germani de porţelan au încheiat un acord pentru limitarea producţiei la 44 la sută din media producţiei din ultimii şase ani.

CONTROLUL AUDIŢIILOR DE RADIO

Berlin, 9 (Rador). — Poliţia din Worms a reuşit să identifice mai multe aparate de emisiune de radio cari turburau audiţiile posturilor oficiale.

Deasemenea, au fost confiscate aparatele de recepţie ale mai multor persoane, învinuite de a fi ascultat emisiunile din Moscova, deşi aceasta este interzis.

Toate persoanele în chestiune au fost trimise într'un lagăr de concentrare.

Franţa şi controlul înarmărilor

Secţiunile de asalt naţional-socialiste sunt formaţiuni militare

Paris, 9 (Rador). — Cu toate declaraţiile făcute la Nuernberg că secţiunile de asalt naţional-socialiste nu sunt formaţiuni militare, ziarul „National Zeitung" din Essen, organ al d-lui Goering, convoacă pe toţi membrii partidului naţional-socialist, cari fac parte din „grupele motorizate" să ia parte la exercitiile sport militar, cari comportă trageri şi recunoaşteri.

*

Paris, 9 Rador). — Ziarul „Excelsior" scrie că problema cea mai urgentă care se pune astăzi pentru Franţa, Anglia, Italia şi Statele Unite este unificarea doctrinelor lor.

Controlul, chiar dacă ar fi însoţit de cele mai diferite epitete, cum ar fi „automatic, mobil, permanent etc.", n'ar putea fi suficient spre a împiedica militarizarea rapidă a Reichului. Ar fi zadarnic să se spere că Germania hitleristă se va preta mai uşor decât Germania democratică la investigaţii internaţionale, a căror zădărnicire a fost dovedită în trecut.

Este indispensabilă o perioadă de încercare spre a se vedea care este eficacitatea controlului.

Vremea discuţiilor bizantine de ordin juridic sau teohnic a trecut la Geneva. Hitlerismul, care a realizat în şase luni vechile visuri ale lui Bismarck, merge mai repede decât diplomaţii şi experţii.

„Le Matin" scrie că ultimele săptămâni au adus în mod incontestabil o apropiere între cabinetele din Londra. Washington şi Paris. Dacă nu este încă permis a se vorbi de un front comun în faţa incontestabilei reinarmări a Germaniei, nu este mai puţin sigur că principiul controlului, condiţionând dezarmarea, a fost definitiv admis de cele trei puteri.

Faţă de Austria, a cărei independenţă constitue astăzi piatra de încercare a politicei europene, se observă deasemenea o apropiere între Franţa şi Anglia, decând demersul lor comun la Berlin a rămas fără rezultate apreciabile. Intr'adevăr, se impune tot mai mult idea de a aduce chestiunea aceasta înaintea Societăţii Naţiunilor.

Se vor ivi poate unele reticenţe la Roma. Şi aci însă există un acord, Italia şi Franţa fiind într'o opoziţie ireductibilă faţă de Anschluss. Deasemenea se observă o apropiere a punctelor de vedere cu privire la organizarea dunăreană, care trebue realizată cât mai grabnic.

Diplomaţi englezi asasinaţi de un afgan

Londra, 9 (Rador). — Ziarul „Times", publică o telegramă din Cabun, care anunţă că trei membri din personalul legaţiei britanice din Cabun au fost asasinaţi de un afgan. Criminalul a fost arestat imediat.

xxx✱xxx

Evenimentele din Austria

TELEGRAMA LUI STAHRENBERG CATRE MUSSOLINI

Roma, 8 (Rador). — Prinţul Stahrenberg, şeful Heimwehrului austriac, a trimis d-lui Mussolini o telegramă, în care îi scrie, între altele:

„Mă înapoiez în patria mea însufleţit de via dorinţă ca în Austria independentă să se realizeze repede şi complet, pentru binele poporului austriac, idelle fundamentale ale regimului Excelenţei Voastre.

„Am voinţa fermă de a lupta în acest scop, oricât de mari ar fi dificultăţile".

xox

Moartea

căpitanului de marină german König

Berlin, 9 (Ullstein). — Renumitul căpitan german König, care în timpul blocadei din 1916 împotriva Germaniei, a făcut cu submarinul său comercial de două ori drumul din Germania în Statele-Unite şi înapoi, a încetat din viaţă în vârstă de 66 ani, în localitatea Gnodan.

După războiul mondial, König intrase în serviciul companiei maritime „Norddeutscher Lloyd".

xox

Un răspuns al exkaizerului

Londra, 9 (Ullstein). — „Evening Standard" a pus la Doorn, reşedinţa ex kaizerului întrebarea ce are de obiectat Wilhelm al II-lea la anumite observaţii cuprinse în primul volum al memoriilor de război ale lui Lloyd George.

Lloyd George spune în acest volum despre Wilhelm II: „Era slab, negustoros şi egoist. Trezit de realitatea războiului, a vrut să dea înapoi, dar n'a mai avut energia să-şi retragă proprille ordine, de frică să nu i se impute că e laş".

Ziarul englez a primit dela mareşalatul din Doorn următoarea telegramă răspuns la întrebarea pusă:

„Aprecierile lui Lloyd George sunt demne de dispreţ. Majestatea Sa Împăratul precizează că niciuna din aceste aprecieri nu e adevărată".

xox

Congresul catolic

Viena, 9 (Rador).—La inaugurarea congresului catolic, prelatul Merinsky a citit un scurt mesagiu al Papei, în care acesta face apel al toţi catolicii să colaboreze la lupta împotriva bolsevismului, ateismului şi imoralităţii.

xox

Comunişti condamnaţi în Polonia

Varşovia, 9 (Ullstein).— Tribunalul din Kobryn a condamnat la muncă silnică pe viaţă pe opt comunişti acuzaţi de propagandă împotriva siguranţei statului.

Toţi cei condomnaţi sunt ruşi albi.

Principele Nicolae la Roma

— PRANZUL OFERIT DE MUSSOLINI —

Roma, 9 (Rador). — *D. Mussolini a oferit eri un prânz în onoarea A. S. R. Principele Nicolae. Au participat între alţii d. Lugoşanu, ministrul României la Roma, personalul legaţiei române, mai mulţi miniştri şi subsecretari de Stat, precum şi numeroase personalităţi.*

oxx✱xxo

Dificultăţile

la ratificarea concordatului dintre Germania şi Vatican

Londra, 9 (tel. part.). — Ziarele engleze anunţă, că au intervenit dificultăţi în ajunul ratificării concordatului dintre Germania şi Vatican.

„Daily Telegraph" află din Roma că Papa a făcut obiecţii împotriva politicii bisericeşti a lui Hitler şi împotriva politicii catolice a naţional-socialiştilor.

Vineri noapte, la o oră foarte târzie, Papa a chemat pe cardinalul secretar de stat Pacelli, cu care a avut o întrevedere de peste 1 jum. oră.

Cu toate acestea se crede că se va găsi o soluţie favorabilă şi concordatul va fi ratificat.

Restaurarea în America

— APLICAREA DIFERITELOR CODURI —

Washington, 9 (Rador). — După un raport supus preşedintelui Roosevelt diferitele coduri aflate până acum în vigoare s'ar aplica unui număr de 13½ milioane lucrători şi două milioane patroni.

Evaluarea aceasta fiind considerată incompletă, preşedintele Rosevelt a dispus elaborarea unui nou raport mai detaliat.

Bursa de grâne din Chicago a elaborat un proect de cod, care urmează a fi supus d-lui Roosevelt. Codul acesta nu modifică limitele fluctuaţiilor fixate actualmente, menţinând în totul reglementarea în vigoare. In cazul când împrejurările ar cere-o reglementarea aceasta poate fi modificată sau desfiinţată de ministerul agriculturii.

LUPTA CU UZINELE FORD

Washington. 9 (Rador). — *Din izvor autorizat se anunţă că conflictul dintre Ford şi conducerea restaurării naţionale nu va duce la o luptă gravă, directorii uzinelor Ford declarând că le va fi posibil să se conformeze principiilor codului pentru industria automobilelor fără a fi obligaţi să semneze acel cod.*

oxxx✱xxxo

O piesă cu bucluc

Praga, 9 (Ullstein). — La *„Stadttheater"* din Praga urmează să se reprezinte o nouă piesă a autorului polonez Tepa, intitulată *„Domnişoara doctor"* şi a cărei acţiune se învârteşte în jurul aventurilor unei spioane germane în răsboiul mondial.

La repetiţia generală de eri a apărut un reprezentant al cenzurii, care a cerut să se facă mai multe modificări.

Actorului care interpreta pe Hindenburg i s'a interzis să-şi facă masca acestuia, altuia, care juca rolul unui naţional socialist, i s'a interzis să poarte cămaşe cafenie.

Toate dialogurile cari se refereau la naţional-socialism a trebuit să fie suprimate.

Intr'un tablou, apare clădirea Reichstagului în flacări, cu o svastică arborată pe unul din turnuri. Svastica a trebuit să fie înlăturată.

D. Tsaldaris a plecat spre Istambul

Atena, 9 (Rador).— D. Tsaldaris a plecat astăzi spre Istambul pe bordul unui crucişător. Ministrul de externe al Greciei va pleca în aceeaşi direcţie cu avionul, sosind în aceeaş zi cu preşedintele consiliului.

xxx✱xxx

Mineri salvaţi

Budapesta, 9 (Rador). — D. Goemboes a vizitat eri o localitate, unde patru mineri, izolaţi de curând într'o mină surpată, au putut fi salvaţi graţie sforţărilor eroice ale camarazilor lor. D. Goemboes a decorat cu acest prilej pe salvatori.

xox

D-na Ing. ERDESZ

CALEA VICTORIEI 53

Anunţă că pe lângă salonul de artă interioară, perdele, cuverturi, etc. a deschis noua secţiune „ARTA DE A IMBRACA COPILUL".

Lucruri artistice, cu mult cunoscutu-i gust, la preţuri accesibile. Tel. 301/39. 900

Doamna Elena Doctor Ramaşcan mulţumeşte tuturor celor care au încurajat-o înscris şi verbal cu ocazia pierderei iubitului său soţ

Doctor Sergiu Ramaşcan

Roagă asemeni pe Domnii Medici Iliescu Bucureşti şi Grădinescu Câmpina a primi mulţumiri publice pentru devotamentul şi frăţeasca îngrijire dată soţului său. 25

✝

Sdrobiţi de durere: Zincuţa şi Ştefan Ştefănescu, Ecaterina şi Gh. Sava, Mathilda şi Tănţa Lazarovici, Aneta şi Jean Lazarovici, Măricuţa şi Andrei Lazarovici, Eliza şi Bogdan Bogdanovici, Rozica şi Avedis Bohdjelian cu copiii lor şi Georges Lazarovici, fii, fiice, gineri, nurori, nepoţi şi nepoate precum şi Aneta Pisoski, soră, şi celelalte rude au adânca durere a vă face cunoscut pierderea prea iubitei lor

Maria V. Lazarovici

încetată din viaţă după grea suferinţă în seara zilei de Vineri 8 Sept. 1933 în etate de 71 ani. Şi vă roagă să binevoiţi a lua parte la ceremonia înmormântării care va avea loc Duminică, 10 Sept. c. ora 3 d. a.

Cortegiul va porni din Bulev. Lascăr Catargiu nr. 5 la biserica Sf. Maria şi de acolo la cimitir.

Focşani.

✝

Zdrobiţi de durere: Plutonier-Major Burghelea Petre soţ, Jorj fiu, au nemângâiata durere a anunţa plecarea din viaţă a scumpei lor soţie şi mamă

MARIA

încetată din viaţă la 6 Septembrie a. c. după a lungă şi grea suferinţă.

✝

Intristaţii: Lilly şi Petru P. Petricu cu copilul, Eugenia şi Anton Popp şi copii, Marica şi Maior Carol Isaia cu copii, Ludmila şi Petru Stoica cu copii, Carolina Ahrens, Aurelia şi avocat Teodor Seimeanu cu copii, Leocadia şi Iorgu Gălină inginerii Vlad, Roman şi Leandru Climchievici cu familiile, Tanţa şi Sandu Tudorancea, Zoica şi Georges Petricu, Emilia şi doctor Aurel Siligeanu, au durerea a anunţa încetarea din viaţă a scumpei lor

Mathilda Petricu

în etate de 80 ani

decedată în ziua de 8 Septembrie 1933.

Inmormântarea va avea loc Duminică 10 Septembrie c., ora 17 la Cimitirul Bellu, în Capela căruia se află depus corpul defunctei.

✝

Adânc îndureraţi: Tantzi şi Virgil Bărcănescu cu fii, Margareta şi N. Constantinescu cu fii, Mimi şi Matei Florian, Lelia căpitan Popovici, Silvia Florian fiice, gineri, noră şi nepoţi, Marie Constantinide, Olga şi Mareşal C. Presan, Zoe Popovici cu copiii, surori, frate şi nepoţi precum şi familiile Aurelia şi Mitică Florian, amiral Scodrea, Teodorovici, Filitis, Golescu, Petrescu, Poenaru, Iatan-Marie Nădejde, au durerea de a anunţa pierderea iubitei lor

Elena Florian

în vârstă de ani 65

(născută PRESAN)

decedată în ziua de 8 Septembrie după o scurtă suferinţă.

Ceremonia religioasă a avut loc Sâmbătă 9 Septembrie ora 14 la Biserica Domnească, din Câmpulung-Muscel, de unde cortegiul a pornit la cimitir.

DOAMNA CLEO FILITIS BORANESCU mulţumeşte tuturor acelora cari personal, prin scris sau depunând flori au luat parte la marea durere încercată prin pierderea scumpei şi neuitatei ei fiică

SANDA FILITIS BORĂNESCU

10

Doamna Dora şi Valeria maior Demetrescu, îndurerată mamă şi soţie fac cunoscut parastasul de doi ani pentru pomenirea sufletului, bunului, dragului şi neprecţuitului lor

MAIOR

Eugen Demetrescu

fost comisar Regal, cons. de Război al corp. II Armată

care se va oficia Duminică, 10 Sept., ora 11 a. m., în biserica Sf-ţii Ilie Gorgani (vis-à-vis de liceul Lazăr). 10

Indurerata familie anunţă că Sâmbătă, 9 Septembrie, ora 10, la biserica Sft. Vineri, din calea Grivitei, se va oficia parastasul de 40 zile al scumpei lor

Florica Petrescu

15

Doamna Zinica Boghez cu fica, fac cunoscut că parastasul de 2 ani a scumpului şi neuitatului lor soţ şi tată

Niculae Boghez

se va oficia Duminică 10 Septembrie ora 11 dimineaţa în Biserica Popa-Tatu, cimitirul Sf. Vineri şi Pâinea Zilnică şi roagă pe toţi ce-i ce l-au iubit, ca să ia parte. 18

Aurelia Dr. Drăgescu, mamă, şi familia îndurerată anunţă rudele, prietenii şi cunoscuţii că Sâmbătă 9 Septembrie c. ora 11, se va oficia, în Biserica Dichiu, parastasul de 6 săptămâni al scumpului lor

DOCTOR

Radu Drăgescu

✝

Sdrobiţi de durere Linica colonel Manolescu soţie, subit. N. Manolescu fiu, Vasilichia Manolescu mamă, Ioan Manolescu frate, împreună cu întreaga familie şi prietenii anunţă pierderea bunului şi scumpului lor

COLONEL

NICOLAE MANOLESCU

Comandantul Inspectoratului Regional Jandarmi Ploeşti

Decedat în ziua de 8 Septembrie, ora 10 şi 45, în Sanatoriul Saint Vincent de Paul.

Inmormântarea va avea loc Duminică, 10 Septembrie, ora 16, la cimitirul militar Ghencea în capela căreia se află depus. 11

✝

OFIŢERII INSPECTORATULUI REGIONAL JANDARMI Ploeşti

profund îndureraţi anunţă pierderea comandantului lor

COLONEL

NICOLAE MANOLESCU

Decedat în ziua de 8 Septembrie, ora 10 şi 45, în Sanatoriul Saint Vincent de Paul.

Inmormântarea va avea loc Duminică, 10 Septembrie, ora 16, la cimitirul militar Ghencea în capela căreia se află depus. 12

✝

FUNCTIONARII BANCII RAHOVA BRAGADIRU

anunţă cu regret încetarea din viaţă prea de timpurie, a devotatului coleg

Alfons Spazierer

în vârstă de 31 ani

Decedat în ziua de 7 Septembrie 1933.

Inmormântarea a avut loc în ziua de 9 Septembrie 1933. Cortegiul a pornit dela locuinţa defunctului, b-dul Maria 79, orele 3 p. m., la cimitirul catolic Bellu. 9

✝

In veci zdrobiţi de durere şi nemângâiaţii părinţi Irina şi farmacist Eugeniu Paraschivescu cu adâncă durere anunţă rudele, prietenii şi cunoscuţii moartea fulgerătoare a micului lor îngeraş

EUGENIA-ALEXANDRA

GINA-BEBELUŞ

în etate de 9½ ani

Inmormântarea va avea loc în ziua de 10 Sept. a. c., orele 16, la cimitirul Bellu, în al cărei capelă se află depusă. 14

In jurul manifestului dela Sibiu

Sibiu, 9 Sept.

Vineri seara a fost chemat la chestura poliţiei Leo Proca, funcţionar la Banca Naţională, identificat ca autorul unui manifest răspândit în Ardeal, în care se atacă guvernul Vaida şi se cere readucerea d-lui Maniu în fruntea partidului naţional-ţărănesc. Totodată a fost chemat şi tipograful Willy, dela tipografia „Dacia Traiană", care a cules manifestul.

Ascultarea acestora s'a făcut în cursul nopţii şi s'au constatat următoarele:

Funcţionarul Băncii Naţionale, Leo Proca, fiul asesorului consistorial dr. Gh. Proca, a dat în dimineaţa zilei de 4 Sept. tipografiei „Dacia Traiană" un manuscris, condiţionând să fie cules şi tipărit ca foaie volantă şi anume în 200 exemplare, păstrând asupra tipăririi cel mai strict secret. Corectura a făcut-o Leo Proca la tipografie în ziua de 4 Sept. la 5 d. a.

Manifestul tipărit gata în 200 exemplare, a fost trimis la Banca Naţională şi dat în primire funcţionarului Proca. Distribuirea s'a făcut în cea mai mare taină în plicuri închise trimise în diferitee centre ale Ardealului, îngrijind ca nici un exemplar să nu ajungă în mâna vreunui siblan.

Abia Vineri seara, câţiva naţional-ţărănişti au primit manifestul dar nu direct din Sibiu, ci trimis de prieteni din Cluj.

In aceeaş vreme, a fost sesizată poliţia din Sibiu atât de poliţia Cluj cât şi de cea din Bucureşti, ordonându-se anchetarea şi identificarea autorului, precum şi confiscarea exemplarelor, înţelegându-se prin aceasta şi zaţul dela tipografie. Astfel se explică de ce ştirile au trebuit să parvină presei din Capitală prin Cluj.

Atât Proca cât şi tipograful Willy, după anchetare, care a durat până la ora 2 noaptea, au fost lăsaţi liberi. Zaţul a fost distrus în cursul nopţii.

E caracterist că Proca a trimis personal exemplarele cunoscuţilor săi cu rugămintea să le dea şi altora spre a fi citite. Se afirmă în unele cercuri din Sibiu, că autorul moral al manifestului ar fi deputatul Stoichiţă, ale cărui sentimente pentru d. Maniu sunt notorii.

ULTIME INFORMAŢII

✱ **Consiliul de miniştri a ratificat „Avenantul", încheiat la 2 Iunie 1933, între statul român, Casa autonomă a monopolurilor regatului României, Svenska, Vägaktiebolaget, Stockholm, société anonyme des routes modernes, Paris şi Svede société anonyme, Luxemburg, pentru modificarea unor articole din contractul de drumuri şi contractul financiar de drumuri, ambele încheiate la 7 Martie 1931, la Paris.**

✱ „Gimnaziul mixt din Pătârlagele-Buzău aduce la cunoştinţa celor interesaţi că *în cl. I elevii se primesc fără concurs.*

Mai sunt locuri libere şi în cl. II, III şi IV.

Taxa este redusă.

Se fac înscrieri până la 15 Sept.

✱ D. Voicu Niţescu, ministrul agriculturii, a primit eri o telegramă din partea direcţiei târgului dela Bari, prin care se arată că d-nii Ciano, ministrul comunicaţiilor şi Crollanza, ministrul lucrărilor publice al Italiei, au vizitat pavilionul românesc.

Miniştrii italieni au fost primiţi de d-nii inginer inspector Sebastian, reprezentantul ministerului nostru de agricultură şi Sterbu, reprezentantul „Caps"-ului.

✱ D. Octavian Goga, care se găseşte la Roma, a fost primit Vineri în audienţă de d. Benito Mussolini la palazzo Venezzia.

✱ S'a aprobat deschiderea unui obor pentru desfacerea de articole lemnoase şi nutreţ, în suburbia Mănăstireşte din oraşul Cernăuţi.

Din străinătate

✱ **New-York, 9 (Rador).** — Rămăşiţele aviatorului italian de Pinedo au fost îmbarcate pe vaporul italian „Vulcania", care a plecat spre Neapole.

✱ **Paris, 9 (Rador).** — D. Paul Boncour a primit eri după amiază pe d. Chlapowski, ambasadorul Poloniei, d. Politis, ministrul Greciei, şi Rosenberg, însărcinatul cu afaceri al Uniunii Sovietice.

Stockholm, 8 (Rador). — Inginerul Littorin, conducătorul grupului Kreuger din parioada dinainte de crah, a fost condamnat la trei luni închisoare pentru atitudinea avută faţă de plata creanţelor trustului Kreuger.

xox

Spion condamnat la moarte

Varşovia, 9 (Rador). — Tribunalul din Gdynia a condamnat la moarte pe funcţionarul oficiului maritim Iosef Manoth, acuzat de spionaj în favoarea Germaniei.

Evenimentele din Cuba

— Statele-Unite intervin în tratativele pentru formarea noului guvern. — Atitudinea favorabilă a Mexicului —

New-York, 9 (Ullstein). — In timpul când membrii juntei se consfătuiau de mai bine de 30 ore în palatul preşedinţiai din Havana a apărut Vineri dimineaţă la 6, sergentul Batista şi a comunicat juntei că armata cere neapărat un comandant, căci altfel se destramă.

Membrii juntei au acordat lui Batista gradul de colonel, căci din motive de economie, acesta va fi de aci înainte cel mai înalt grad militar în Cuba.

Batista a apărut Vineri la prânz în uniformă de colonel în balconul palatului preşedinţial şi a comunicat mulţimii ştirea mincinoasă că a primit dela guvernul american o telegramă, în care acesta îşi exprimă încredere depină în juntă.

A adăugat că a primit şi dela ministrul american al marinei, Swanson, o radiogramă, în care acesta îşi exprimă speranţa, că vizita sa la Havana va fi întâmpinată în mod amical.

Puţin după aceea, a apărut în rada portului un vas de război american, pe bordul căruia se afla Swanson. Acesta n'a debarcat, ci a primit pe bord pe ataşatul naval american şi pe secretarul legaţiei americane.

Swanson a declarat că având în vedere actuala situaţie şi spre a nu provoca încurcături, renunţă să primească pe ministru american.

Cu toate că s'a văzut că cele spuse de Batista mulţimii nu crau adevărate, el nu s'a sinchisit, ci s'a dus la hotelul Naţional unde erau întruniţi numeroşi ofiţeri şi le-a cerut să-i dea vot de încredere. Ofiţerii i-au întors spatele, spunându-i că nu-l recunosc ca şeful lor.

Batista a eşit atunci afară şi a înconjurat hotelul cu soldaţi, cărora le-a dat ordin să pătrundă înăuntru şi să dezarmeze pe ofiţeri. Soldaţii au vrut să ia de trei ori hotelul cu asalt, dar au fost împiedicaţi tot de atâtea ori de civili cu influenţă. Pericolul unei încăerări între ofiţeri şi soldaţi era foarte mare.

In timpul acesta, apăru în faţa hotelului ministrul american, care a început să se întreţină zâmbind, cu mai mulţi americani.

Tot atunci, a sosit o delegaţie a juntei, care s'a dus la hotel, unde a avut o întrevedere cu ofiţerii. In urma acestei întrevederi, soldaţii aduşi de Batista au fost retraşi din faţa hotelului.

*

In urma dispoziţiilor primite dela preşedintele Roosevelt, ministrul american la Havana, Walles, a intervenit direct în tratativele pentru formarea noului guvern cuban, cerând îndepărtarea juntei şi instituirea unui guvern provizoriu.

D. Roosevelt s'a înapolat azi din concediu, spre a urmări mai de aproape evenimentee din Cuba.

*

A produs mare satisfacţie la Washington, faptul că ministrul de externe al Mexicului a intervenit pe lângă cele trei mari state din America de Sud: Argentina, Brazilia şi Cile, ca să întreprindă un demers comun, pentru restabilirea ordinei în Cuba.

Faptul că Mexicul s'a solidarizat cu Statele Unite, în loc să la o atitudine contrară acestora, făcându-le dificultăţi diplomatice, e considerat ca un extraordinar succes al lui Roosevelt.

TRUPELE AMERICANE N'AU DEBARCAT

Washington, 9 (Rador). — D. Welles, reprezentantul Statelor-Unite în Cuba, desminte zvonul că trupele americane ar fi fost debarcate în Cuba. In realitate, n'au debarcat decât câţiva radiotelegrafişti cari repară postul de telegrafie fără fir al ambasadei.

Intreruperea tratativelor comerciale intre Anglia şi Soviete

Londra, 9 (Ullstein). — *Tratativele pentru încheerea convenţiei comerciale dintre Anglia şi Soviete întâmpină dificultăţi insurmontabile.*

Ministrul de comerţ Runciman a primit ştiri dela autorităţile canadiene că Sovietele au început să trimită pe piaţele Canadei mari cantităţi de lemne, pe care le plasează cu preţuri inferioare celor mondiale, aceasta constituind pur şi simplu dumping.

Autorităţile canadiene atrag atenţia guvernului englez, că în conformitate cu articolul 21 al convenţiei dela Ottava, chestiunea aceasta trebue examinată de o comisie vamală.

Acest articol prevede că dacă politica preţurilor stabilită între cei doi contractanţi (Anglia şi Canada) e periclitată de un al treilea stat, ţara aceasta (în cazul de faţă Rusia) trebue exclusă de pe piaţele engleze sau canadiene.

In urma acestei intervenţii, tratativele dintre Rusia şi Anglia au fost întrerupte până după pronunţarea comisiei vamale şi pare foarte îndoelnic dacă vor mai fi reluate, chiar după pronunţarea comisiei vamale.

MEMENTO

CALENDAR

DUMINICA 10 SEPTEMBRIE

Ortodox : Sfintele Martire Minodora, Mitrodora și Nimfodora.

Catolic : Sf. Nicolae de Tolentino.

Protestant : Sosbenes.

Evreesc : 19 Elul 5693.

Mahomedan : 20 Gemadi-el-Aver 1352.

Răs. soarelui 5,50. Ap. soarelui 18,37.

RADIO

DUMINICA, 10 SEPTEMBRIE
394 m. BUCUREȘTI 12 kw.
Feldioara-Brașov experimental

11 : Transmisiune dela restaurantul Monte Carlo : Orch. Petre Moțoi.

12 : Taraful Ion Pucianu : Muzică populară românească.

13 : Muzică simfonică (plăci) : Tragedia Salomeii, preludiu de Florent Schmitt, executat de orchestra de concert „Walther Staram". Fantezie din „Tiefland" de Eugen d'Albert, executată de orch. simfonică din Berlin, dirijată de Alfred Szendrei.

13.45 : Radio-Jurnal.

14 : Muzică românească și ușoară (plăci).

17.30: Muzică românească (plăci).

17.45: Dr. V. Voiculescu: De vorbă cu sătenii.

18 : Orchestra Jean Marcu: Muzică ușoară și românească.

19: Tudor Teodorescu-Brănișteanu : Săptămâna.

19.15: Orchestra Jean Marcu : Muzică ușoară și românească.

20 : Lectură din scriitorii români.

20.20 : Muzică ușoară (plăci).

20.40: Al. Obedenaru: Comedia muzicală.

21 : D-șoara Alice Nicolaescu, canto: T. Popescu: Frunzuliță, foi de fag. G. Popescu: Fă, Mariță! Juarez Movilă: Codrule, codrețule. T. Popescu: După fragi și după mure. Dima : Mândruliță dela munte.

21.20: Orchestra Radio : B. Keller : Uvertură romantică. Grieg : Suită lirică No. 2. R. Yalovicz: Un voiaj pe Mediterana (Tablouri pitorești).

22: Corneliu Moldovanu: Lectură.

22.15 Orchestra Radio: Ischpol : Helmesbergeriana. D'Ambrosio : Scherzino. Friedmann-Gärtner: 2 dansuri vieneze.

22.45: Radio-Jurnal.

*

Heilsberg, 60 kw. 276.5 m. — 21.05. Concert religios; 22. Concert popular; 23. Știri și muzică de dans.

Milano, 50 kw. 331.4 m. (Florența, Torino, Genova, Triest). — 20. Știri și plăci; 21. Știri; 21,40. „Clopotarul dela Notre Dame".

Muehlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360.6 m. — 20,30. Ora veselă; 21,30. Concert seral; 23,20. Știri; 23,45. Muzică distractivă și de dans.

Leipzig, 120 kw. 389.6 m. — 20. Concert de pian; 20,30. Comemorarea lui Luther; 21. Orchestră simfonică; 23,05. Știri; 23,40. Muzică.

Katowice, 12 kw. 408.7 m. — 23,45. Plăci.

Roma, 50 kw. 441.2 m. — 21. Știri; 21,45. Operetă.

Zuerich, 60 kw. 459 m. — 20,10. Concert; 21,30. Concert de vioară; 22. Știri; 23,10. Basel.

Langenberg, 60 kw. 472.4 m. — 21. Audiție; 23,20. Concursurile sportive dela Torino; 23,45. Muzică nocturnă și de dans.

Praga, 120 kw. 488.6 m. — 20. Știri din presă; 20,05. Brno; 20,45. Scene din opera „Carmen"; 23. Știri și plăci.

Viena, 100 kw. 518.1 m. — 16,45. Muzică de cameră; 18. Famfară; 19,50. Lectură; 20,20. Congresul catolicilor germani; 21,50. Idem; 22. Concert distractiv; 23,45. Plăci.

Muenchen, 60 kw. 532.9 m. — 20. Piesă populară în 3 acte; 21,30. Concert vocal; 22,45. Continuarea concertului; 24. Muzică nocturnă.

Budapesta, 18 kw. 550.5 m. — 18,20. Orchestră de țigani; 21. Seară veselă; 23. Orchestră de țigani.

Varșovia, 120 kw. 1411 m. — 21. Concert de orchestră; 22. Program vesel din Lemberg; 23. Muzică de dans.

Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Glasul muncii; 21. Comemorarea lui Luther; 21,30. Concert popular; 23. Știri; 23,25. Concursurile sportive din Torino; 24. Muzică de dans.

LUNI, 11 SEPTEMBRIE
394 m. BUCUREȘTI, 12 kw.
Feldioara - Brașov experimental

13 : Bursa, cota apelor Dunării. Muzică de promenadă: Uvertură la Lysistrata de Paul Lincke, executată de orchestra de salon Felix Lemeau. Vin, femee și cântec de Joh. Strauss și Noapte cu lună pe Alister de Fetras, executate de orch. Marek Weber. 100 la sută Schlager, potpuri de Dostal executat de orchestra Fred Bird Rhytmicans. Preludiu din Traviata, de Verdi, executat de grupul de mandolinești Giuseppe Verdi. Potpuri Casa cu trei fete de Franz Schubert, executat de orch. Marek Weber.

13.45: Radio-Jurnal.

14: Muzică ușoară (plăci).

18 : Orchestra radio : J. Müller : Marș; Jos. Strauss: Valș; Wagner: Preludiu din Lohengrin; Suită pe motive din Strauss; Lehar: Potpuri din „Ciocârlia".

19 : Radio-jurnal.

19.15 : Orchestra Radio: Giordano : Fantezie din „Andrea Chenier"; Ketelbey: Pe albastrele ape havaine; Ed. Lalo: Chitară; A. de Zasque Parada Elefanților.

20 : N. Ghiulea: Cronica economică.

20.20 : Muzică simfonică (plăci). Dansurile Poloviciene din Prințul Igor de Borodin, exec. de orchestra simfonică din Londra dirijată de Thomas Beecham. Visul unei nopți de vară — scherzo — de Mendelssohn, executat de orchestra simfonică din Londra dirijată de Th. Beecham.

20.40 : M. Oromolu: Organizarea științifică a muncii.

21: Quartetul Theodorescu (Theodorescu, violina I, Feldman violina II, Mendelsohn, violă și Thaler, violoncel): Beethoven: Quartet op. 18 n-rul 6 în si bemol major.

21.30: Problema cărții.

21,45: Ansamblul vocal „Da capo": Craig: Sufletul veseliei; Cramer : Noapte cu lună în Havai (idilă) ; Coodel: Paquita (paso doble) ; Cramer: Flori parfumate, tango; Cramer: Apus de soare din Tasmania, rumba; Dosey: Vis de iubire, valș ; Cramer: Nocturnă.

22.15 : Th. Rogalski și S. Silvestri (la 2 piane); Bach : Concert în la minor; Debussy: În alb și negru, suită în 3 părți (I-a audiție).

22,45: Radio-jurnal.

*

Heilsberg, 60 kw. 276,5 m. — 20. Emisiune națională. 21. Știri. 21.15. Seară veselă din Danzig. 23,15. Știri.

Milano, 50 kw. 331.4 m. (Florența, Torino, Genova, Triest). — 21. Știri. 21.15. Plăci. 22,45. Concert de vioară. 23.15. Concert de mandoline. 24. Știri.

Mühlacker, (Stuttgart), 60 kw. 360.6 m. — 21. Concert distractiv. 22.30. Diverse. 23. Știri. 23.20. Pian. 24.05. Muzică nocturnă.

Leipzig, 120 kw. 389.6 m. — 21. Concert. 22.25. Comedie. 23.30. Știri, apoi concert nocturn.

Katowice, 12 kw. 408.7 m.— 21,15. Transmisiune din Varșovia.

Roma, 50 kw. 441.2 m. — 21. Știri, apoi plăci, apoi Sacuntara, operă de Alfano.

Zürich, 60 kw. 459 m. — 21. Cântece vieneze. 21,30. Ora autorilor. 22. Știri. 22.10. Evoluția simfoniei clasice.

Praga, 120 kw. 488.6 m.— 20. Știri din presă. 20,10. Concert. 20,35. Morawska-Ostrawa. 20.50. Plan. 22.15. Brno. 23. Știri.

Viena, 100 kw. 518.1 m. — 16,20. Despre gimnastică. 16,35. Ora tineretului. 17. Plăci. 18. Conferință. 19. Manifestația „Frontului patriotic". Vorbește cancelarul Dollfuss. 20.10. Plăci. 21. Congresul catolicilor germani. 23.15. Idem. 23,25. Concert seral.

München, 60 kw. 532,9 m. — 20. Emisiune națională. 21.05. „Tosca", 23.20. Știri. 24. Muzică.

Budapesta, 18 kw. 550.5 m. — 20. Arii populare maghiare. 21. Poezii. 21.30. Concert de orchestră. 23. Știri și plăci. 0.20. Jazz.

Varșovia, 120 kw. 1411 m.— 22,20. „Contesa", operă de Moniusco.

Berlin, (Koenigswusterhausen), 60 kw. 1635 m. — 20. Emisiune națională. 22. Conferință. 23. Știri. 24. Concert nocturn.

xox

SITUAȚIA ASIGURĂRILOR LA CERNĂUȚI

D. Vintilă Pantazopol, secretar general pe lângă Casa centrală a asigurărilor sociale, a făcut inspecții la casele de asigurări sociale din mai multe localități.

La Cernăuți a cercetat gestiunea Casei de asigurări, unde d-na Tatiana Grigorovici a arătat situația materială, până azi. D. Pantazopol a rămas surprins de modul cum sunt mânuite fondurile și a cerut să se facă economii, întrucât în situația deficitară în care se găsește Casa asigurărei din Cernăuți, nu trebue să se facă și risipă.

D. președinte al Casei de asigurări, dr. Jelariu a schițat d-lui V. Pantazopol programul de lucru, arătând că este nevoe de reorganizarea corpului medical care este prea numeros în proporție cu numărul asiguraților. Și d-sa a arătat că este nevoe de economii, reducând la strictul necesar cheltuelile de conducere ale Casei.

D. Vintilă Pantazopol a fost apoi la Camera de muncă unde s'a întreținut cu d. Romulus Dan, președinte. D-sa a arătat modul cum trebuesc aplicate legiuirile muncitorești și a insistat asupra importanței judecătoriilor de muncă.

De aci d. Pantazopol s'a dus la inspectoratul muncii, unde erau delegații patronilor și ai lucrătorilor, în chestia contingentării. D. inspector general Stroja a explicat d-lui secretar general necesitatea de a se face serioase intervenții pe lângă ministerul de industrie și comerț, pentru cercetarea cererilor industriilor cari au nevoe de materii prime. Altfel fabricele sunt nevoite să-și închidă porțile.

D. V. Pantazopol a răspuns celor prezenți că d. ministru Ioanițescu a intervenit pe lângă d. Gafencu și pe lângă delegația economică a guvernului în această chestiune și crede că se va proceda la o nouă revizuire a cererei lor de contingentare.

La ora 6 d-sa a participat la solemnitatea depunerei jurământului asesorilor judecătoriei de muncă. A luat cuvântul d. Volosciuc, președinte, a răspuns d. Romulus Dan, din partea asesorilor, iar d. Pantazopol în numele d-lui ministru D. R. Ioanițescu.

xox

BIBLIOGRAFII

— A apărut „Buletinul Secției Economice" al institutului social român. vol II—Iulie 1933 cu colaborarea d-lor : Valeriu Roman, Mihail Cioc, Corneliu Casassovici, Al. Hallunga și A. Chemale.

Cuprinde comunicări din ciclul : *„Contribuții la orientarea economică a României"* urmate de discuții în contradictoriu, redate în întregime după note stenografice.

✱ Poveațe metodice. — Predarea pedagogică a teoriei la rufărie în școalele profesionale, de Gherghina A. Gheorghiu — Tg.-Jiu. Prețul 30 lei.

ILUSTRAȚIUNEA ROMÂNĂ

publică cele mai atrăgătoare reportagii. În ultimul număr :

UN REGE AL BALȚILOR de Ion Tic

PENTRU O SINGURA GREȘEALA - Societatea nu iartă!... -

PENTRU A PUTEA FI AVIATOR — Ce trebue să știi și să fii în stare —

etc., etc.

Mica Publicitate

Apare în fiecare zi. Minimum 10 cuvinte

— Anunțurile în chenar prețul dublu —

Pentru adresele din Capitală se va adăuga și numărul sectorului.

Cereri de serviciu

3 lei cuvântul

ADMINISTRATOR moșie transilvănean caut post, practica 21 ani, bun agricultor, a fost în regat. Cu certificate bune. Adresați N. Pop, Berzei 103. 7040

AUTOMOBIL având tânăr energic caută angajament societate, birouri, profesioniști pentru deplasările sale 350 lei zilnic. Ziar 100 R. 6984

AUTOMOBILIST mecanic referințe, garanție morală materială caut angajament. Fănari 62. 136

BASARABEANCA vrednică și curată caută post la o persoană sau două la toate. Având acte în bună regulă și bune certificate. Având bărbat cu serviciu, vine seara acasă. A se adresa: Calea Dorobanților 118. Madam Iulia. 7079

BUCATAR, cofetar, nevasta jupânească, eventual singuri, caută post Șerban Vodă 117. 7

BUCATAREASA curată știe prăjituri, caută loc la casă bună, bărbatul are serviciu. Rahovei 73 Madam Ana. 46

BUCATAREASA perfectă cu recomandații și acte în regulă, fără bărbat, de încredere, caut numai casă mare, fie și provincie. Adresați Gen. Anghelescu 52. D-na Frisacher. 7053

CAUT post o pereche de tineri bărbatul portar, femeia în casă. Ziar 57 S. 7049

CAUT loc la două persoane fată singură, Maria Rosetti nr. 26 F. Pantofărie. 123

CAUT post fecior, bune recomandații. Griviței 86. Andrițoiu. 74

CAUT rufe pentru spălat la mine acasă cu preț foarte convenabil. Bul. Ferdinand 120. 67

CAUT loc două persoane la toate Str. Aureliu 30. 55

DOMNIȘOARA germană, cultă, serioasă, caută angajament, conducerea gospodăriei la persoană cultă și bine situată. Ziar 76 S. 34

DAME distinguée cherche engagement (externe) leçons, conversation français, anglais, allemand. Journal 91 S. 101

EXPERT CONTABIL oferă ținere registre cu ora. Ziar sub „Convenabil" 96 S. 132

FARMACIST diriginte caută post, pretenții modeste. Farmacist Weinraub, Vaslui. 17—

FATA transilvaneancă română perfectă croitorie lengerie caută post lângă copii; cameristă, lângă bolnav. Str. Petre Poni nr. 3. Florea F. 56

INTEL. FRÄULEIN mit Praxis sucht Halbtagstelle zu Kinder. Ziar 88 S. 97

JUPANEASA servită cu acte și recomandații caută loc casă bună. Str. Aureliu 30. 53

MENAJERA serioasă 36 ani fost case mari cu recomandație bună și femme de chambre știe cusutul la perfecție, ambele caută post capitală sau privincie. Adresa la ziar 80 S. 7076

ORFAN de război, absolvent cu diplomă a 7 clase secundare, caut orice ocupație muncă cinstită, pretenții modeste. Oferte ziar 68 S. 15

PERECHE căsătoriți caut serviciu femeia jupânească. Bărbatul casă, curte, birou. Ziar 89 S. 98

PERFECTA bucătăreasă, conduce gospodărie, familie distinsă, preferabil străină, capitală. Ziar: „Capabilă" 66 S. 7061

SPALATOREASA bună eftină caut loc. Roza, Berzei 5 etaj II. 16

SÄCHSISCHE frau sucht Posten der Mann hat Posten. Doatz, Bateriilor 13. 51

STENO-DACTILOGRAFA, scriere foarte frumoasă, perfectă Română, cunoștințe germana, franceza, practică îndelungată la mari Intreprinderi, cu certificate și referințe primul rang, oferă serviciile sale sub: „Diligentă" la ziar 5 S. 6997

STUDENTA Academia Comercială Drept ultimul an, cunoscând diferite limbi străine inteligentă, doresc ocupație după masă sau seara pretențiuni modeste. Oferte Agenția „Mercur" Sărindar, sub „Studentă". 92

ȘOFEUR perfect mecanic vorbesc germana caut post serios. Berzei 51 102

ȘOFER bun posedând certificate caut post 1.500 casă masă. Nicolae Neacșu, Puțu cu plopi nr. 11, prin Știrbei Vodă. 48

ȘOFER mecanic cu certificate caut post provincie sau loco. F. Aurel Frumoasă 12. 24

TRANSILVANEANCA condiție pricepută gospodărie bucătărie caut post menajeră lingeră pentru școală ori moșie. Petre Poni 3. 117

Oferte de serviciu

4 lei cuvântul

AVIZ. Technicieni trimiteți actele imediat fără taxă. Iancovescu 126 București 6. 7077

ANGAJAZA lucrătoare ucenice plată. Suzana Croitorie Dame. D-rul Felix 37. 45

ANGAJAM imediat lustruitoare perfectă și femele de serviciu serioasă cu referințe. Szeékely & Réti Academiei 37. 130

AGENȚI de Piață cu garanție se caută de către Societate serioasă. Adresați-vă la Agenția de Publicitate „Presa", Sărindar 24. 108

ARMONIST angajez Piața Amzei 22. 124

ANGAJAM ucenic(ă) la mașina scris, 200-300 lunar. „Școala Centrală" Strada Academiei 28. 151

BUCATAREASA pricepută acte regulă caută Erțan, Rozelor 29 prin Isvor. 150

BODEGA „Mielu", Bucureștii-Noi, caută băeți harnici cinstiți acte în regulă. Stația Mașina 6. 121

BUCATAREASA absolut perfectă în mâncări și prăjituri numai servită în case bune, cu recomandații se caută în str. 11 Februarie nr. 10. Leafă bună, odae separată. 89

BUCATAREASA perfectă și la toate în casă știind germana, fără bărbat, caută „Marcel", Spiru Haret 3. 82

BAEȚI bine pricepuți bodegă pivniță caută Călărașilor 70. 7002

BAIAT 12 ani, curat, absolvent primar, caut, birou. Griviței 77. 40

BUCATAREASA perfectă caut str. Radu-Vodă 25. 43

BUCATAREASA bună, cu spălat, fără bărbat, caut. Strada Pietății 28. 7069

BUCATAREASA caut Oltarului 10 prin Moșilor. 28

CAUT băiat 15-17 ani, Birou, Serviciu ușor. Bulevardul Basarab 23 în fundul curții. 7067

CISMAR tălpuitor de lux și reparator angajez imediat. Plevnei 170 22

CAUT practicante ucenice, Confecționez rochii 250 ireproșabil, probă acasă. Olari 43. 21

CAUT un băiat bun de prăvălie etatea 14-16 ani să cunoască branșa coloniale. Strada Isvoreanu 16. Loco. 7037

COAFURA Pandelescu, Craiova, caută doi lucrători coafori perfecți salariu 4000 și avantaje. 6976—

CAUT practicante ucenice croitorie dame. Visarion 28. 19

CAUT ucenice interne ajutoare croitorie. Povernei 10 fund portar. 11

CAUT buni vânzători coloniale băuturi. Str. Virgiliu nr. 31. 47

CAUT băiat 15-16 ani la coloniale. Consumul Liga Națiunilor, B-dul Domniței 18. 49

CAUT un bun practicant la bucăți mari și mici. Croitoria Ardeleanu, Bozianu 36, București. 50

CAUT un domn sau doamnă cu garanție la garderobă. Restaurant Rai. Pictor Grigorescu 12. 52

CAUT jupânească servită, fără bărbat, având condicuță nouă. 9-11 Fridman, Sfinții Apostoli 22. 65

CAUT femeie la toate, perfectă bucătăreasă. Zeider, Str. Jules Michelet 15. 60

CAUT domn sau doamnă cu garanție materială pentru conducerea unei sucursale. Deschis dela ora 8 dimineața la 12 noaptea, încontinuu. Oferte: „Suchard", Calea Victoriei. 68

CAUT femeie la toate cunoscând bine bucătăria, serioasă, servită case bune. Prezentarea cu acte Strada Dionisie 50. Pelinescu. 73

CAUT băiat fost la Băcănie 15-16 ani. Piața Banu-Manta. Herdan. 77

CAUT femeie la toate cu recomandație fără bărbat. Italiană 14 bis 79

CAUT băiat vânzător Franzelărie. Adresa: Str. Respantie No. 48. Proprietar în curte. 71

CAUT bucătăreasă bună. Fată în casă. Cinstită, fără spălat, singure, fără bărbat. Șoseaua Bonaparte No. 16. 72

CAUT doamnă franceză, serioasă, modestă, copil 3 ani. Moreni. Inginer Tetoianu, Doctor Tomescu 5. 87

CAUT fată 14 ani cuminte ajutor toate. Rădulescu, Poetul Sihleanu 18, prin Călărași 46. 100

CAUT băeți pricepuți coloniale delicatese. Acte regulă. Calea Victoriei 208. 109

CAUT femeie la toate, servită, poate avea bărbat. 5 Mussolini. 110

CAUT fată la toate la două persoane. Depozit sare Rahovei 5. 111

CAUT băiat cârciumă Strada Cantemir 62. 107

CAUT practicant ucenici tâmplăria Victor Olteanu, Piscului 14. 7083

CHELNER - (chelneriță), garanție 1000 caută restaurantul Academiei 30 (lângă „Cărăbuș"). 116

CAUT zugravi și vopsitori la lucrarea ce se face la gara de Nord. Dragomir. 7103

CAUT persoană mai bine cinstită, mincitoare, prezentabilă, acte în regulă, știe bine bucătăria, a conduce menajul la două persoane. Oferte la ziar sub 94 S. 120

CAUT domni, domnișoare prezentabile pentru plasat articol ușor cu mică garanție. Prezentarea Strada Carol, etaj 11 camera no. 3 orele 8-1 și 3-5. 129

CAUT servitoare fără bărbat, pricepută gătit, spălat, acte în regulă Vasile Lascăr 51. 133

DOICA pentru copil 4 luni caută urgent Vătășoiu, Plantelor 11. 7091

DOMN singur angajez femee știe bine bucătărie. Clucerului 13 (Filantropia). 62

FARMACIA Poporului Brăila caută asistent(ă) licențiat(ă). A se comunica condițiunile. 7001—

FARMACISTA diriginte se caută farmacie provincie. Adresați ziar cu condițiuni 15 S. 7013

FEMEE fără bărbat să știe gătească angajez Strada Piața Amzei 2. 78

FETE, băeți serviciu ușor 60 lei ziua. A.R.P.A. Calea Victoriei 86. 59

FATA în casă de mai bună condițiune, singură, presintabilă și corectă, angajează casă mare. A se presinta 8—9 dim. sau 1—3 după prânz, Toma Stelian No. 2 prin Șos. Kisselef No. 6 7006

FEMEE la toate, fără bărbat, are și ajutor, caută Viitor 89. 31

FATA serioasă caut pentru două persoane, două camere. Tratament foarte bun. Ofer 500 lunar. Lenș, str. Roma 23 (Parcul Bonaparte). 26

LEGATORESE bune lucrătoare, băeți, fete, practicanți cu cărțulii angajează în Calea Moșilor nr. 187 7073

FRIZERIA MARCEL Văcărești 153 caut urgent bună coafeză 3500, alte avantaje. 141

GUVERNANTA germană cu bune referințe la fetița 2 ani pentru Băicoi. Adresați: Doctor Popovici, București, Berzei 46. 103

JUPANEASA prezentabilă, servită case bune numai cu recomandații, fără bărbat, se caută în strada 11 Februarie nr. 10. Leafă bună, odae separată. A se prezenta dim. 9-1. 90

LOGOFAT câmp și anere energic, căsătorit bune referințe angajez. Rossignon, Drăgășani. 6937—

MENAJERA bună, gospodină, condiție socială, etate 40 ani, se caută pentru provincie. Oferte însoțite fotografii la ziar 98 R. 3—

NEMȚOAICA sau franțuzoaică caut la copil 3 ani. Oltarului 10 prin Moșilor. 27

PREMIERA la Mode, cu practică, independentă, caută „Jenny" str. C. A. Rosetti 1. 80

SPALATOREASA cu ziua sau cu luna caut română. Str. Gheorghe Buzdugan 4 fostă Jianu. 94

SPECIALIST măsurători cu multă practică angajez imediat Inginer Hermann, Orăscu 2. 122

SE CAUTA de către o fabrică din Banat un voiajor, cunoscând bine limba germană, bine introdus la magazinele de coloniale eventual și la pielăriile din întreg vechiul Regat. Oferte la Dudolf Mosse S. A. Timișoara sub „Imediată angajare" 153—

ȘOFER-mecanic necăsătorit pentru mașina și calorifer caută Grigore Alexandrescu 76. 7

TENORI buni caută Biserica Albă calea Victoriei. Adresați la biserică Sâmbătă 9. IX. ora 10 și Duminică ora 9,45. 41

UCENICI interni caută fabrica de arcuri Nicu Petrescu, Str. Cuțitul de Argint. 7070

UCENICE la Mode, externe, caută „Jenny", str. C. A. Rosetti 1. 81

UCENICE interne și externe cu leafă caută Lingeria Blămari 1. 7005

VANZATOR rutinat caut pentru tutungerie cu garanție. Stoenescu, General Angelescu 23. 7018

VACAR lăptar priceput bun mulgător angajează Rossignon, Drăgășani. 6938—

ZUCHE Fraulein mit Zeugnisse bei zwei Kinder die auch im Haushalt einige Hilfe besorgt. Adresa J. J. Daly, Strada Maria Rosetti nr. 18 7084

Lecții și meditații

4 lei cuvântul

„DACTILOGRAFIA MODERNA" Stenografia Perfecționată, Franceza, Germana, Engleza, Școala „DUPLOYEN. 27, Smârdan. 6

VÂNZĂRI

4 lei cuvântul

ATENȚIUNE eftin vindem Smokinguri, mașină Singer cismărie și cusut, aparate fotografice, binocluri tablouri, bijuterii. „Economia Românească" Brezoianu 24. 7055

AUTOMOBILIȘTE faceți economie! Crucile cardanice repară la perfecție Atelierele Peschl, Știrbey Vodă 4 Mare depozit de rulmenți pentru toate tipurile de mașini. 1—

AUTOMOBIL închis, renovat complect, cauciucuri noi, vinde foarte eftin. Ignat, Moșilor 90. 84

AUTOMOBILIȘTI găsiți cauciucuri ocazie, pânze huse, capotă, eftin. Rahovei 13. 125

ATENȚIUNE: Dormitoare elegante nuc dela 5000. Sufragerii nuc de la 5000. Herrenzimmer. Holuri dela 3700. Scaune curbate, Cărucioare pentru copii și orice fel de mobile separate, cu prețuri foarte reduse, vinde cea mai mare concurență din țară „Industria de mobile Banatul" Calea Victoriei 145, colț cu Strada Frumoasă. Nu confundați adresa. 6889

AUTOBUS camionetă Dodge perfectă stare vând. Central Vasile Lascar 47. 66

ALLO ! LAMPI Electrice moderne, elegante prețuri de desfacere. Mașini de călcat, Resouri, Becuri. Materiale electrice, vinde Magasinul Nicolae Arvatescu, Colței 27. 6661

CAUCIUCURI de ocazie 30×5 32×6 și toate dimensiunile vinde Vulcanizarea „Nicu" Rahovei 98. 6872

COSTUME, pardesiuri, smokinguri puțin purtate și de comandă, nesoosae la termen, toate măsurile, vinde „Manchester", Colței 27. 6850

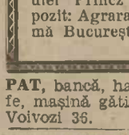

CARUȚE pentru copii calități superioare prețuri reduse, Lindenberg, Smârdan 12. 5667

CHILIPIR Moară țărănească pietre 42, valț, elevator, site, electromotor vând Spiru Gheorghiu 22 București. 6875

DORMITOARE superbe, Sufrage rii, modele originale, fine, Holuri Studiouri splendide, obiecte artă, prețuri extrem reduse. Vizitați „Interiorul Artistic", Victoriei 89. 6860

DORMITOR Sufragerie modernă cubistă vând convenabil urgent. Negru Vodă 11. 7090

DOUA sobe Godin mari perfectă stare vând Luigi Cazzavillan 22. 75

DIVERSE mobile, odae culcare, vitrină vinde C. A. Rosetti 34 parter Sâmbătă-Duminică 9-12. 106

FRAMANTATOARE pentru Brutării americane vindem foarte convenabil. Economu Dudești 26. 6871

LAMPI ELECTRICE frumoase moderne, eftine, vinde magazinul Gheorghe Arvătescu, Domnița Anastasia 7 (fost Belvedere). 1017

MOTOCICLETA Ariel 500 supersport Lumină ocazie Șerban Vodă 2 Pălăceanu. 7089

MOBILE moderne, Dormitoare, Sufragerii, Birouri. Modele splendide, cea mai avantajoasă sursă. Kamiel, Romulus 58. 6858

MAȘINA cusut Singer, birou, alta cu capac. ocazie. Tăbăcarilor 24. 137

OFER TALCUM calitate superioară, blocuri și măcinat, gara de predare Bouțari, via Caransebeș, cu preț convenabil. Informațiuni detailate la firma Ștefan Szabo, Petroșeni, jud. Hunedoara. 6987—

PIANINA Bluthmer, Schiedmayer ocazie rară vând Eremia Grigorescu 1 (Armașului). 6841

PLUGURI, grape Ventzki; trioare Heid, Mayer; prese de ulei Princz Satumare în depozit: Agrara Societate Anonimă București strada Curiați 8 30—

PAT, bancă, haine copil, cazan rufe, mașină gătit, lamp glob. Sfinții Voivozi 36. 6957

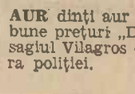

PATURI pentru copii, Paturi englezești cu somieră, divane, lavoare, cuere, Fabrica Gutman Marcus, Sfinții Apostoli 68. Prospecte la cerere. 1

PIAN Bösendorfer vând chilipir B-dul Take Ionescu 12 Portar. 138

SUFRAGERIE, dormitor, hall, Herrnzimmer,, ultraelegante, vând urgent, chilipir. Piața Sf. Ștefan 9 bis. 135

SUFRAGERIE, dormiter fin ultra modern, vând urgent Calea Victoriei 128. 6965

TABLOURI, colecție superbă, vând urgent, plecând străinătate. Prețuri derizorii. Berzei 39. 7027

VAND haină astrahan veritabil și dormitor nou complect, lemn lămâi. Vizibil 10-12 a. m. Traian 230. 7044

VAND Etolă Scong, preț convenabil. Str. General Constantinidi nr. 7 Etaj. 7003

VAND mașină Dodge închisă tip 1929 Calea Dorobanți 120. 147

VAND geamantan, leandri mărci românești, străine, ilustrate, vechi. Bozianu 22. 70

15.000 Craisler H. închis vând imediat. Laptelui 23, prin Dudești. 9

CUMPĂRĂRI

4 lei cuvântul

AUR dinți aur cumpăr cu cele mai bune prețuri „Dentara Platina" Pasagiul Vilagros 4 vis-à-vis prefectura poliției. 6802

AUR, briliante, diamante cumpără, vinde, „Bijuteria Elitei", Victoriei 14 (vis-à-vis) Socec. Atelier ceasornice bijuterii. 6996

AUR dinți de aur bijuterii cumpără Bijuteria Select, Carada 2 (Karagheorghevici). 6841

ATENȚIUNE cumpăr pian pianină Verjgaci, Piața Cantacuzino 3. Tel. 2.33/49. 6840

ARMA vânătoare, ușoară, marcă cunoscută, cumpăr. Popatatu 81 Etaj III. 39

CUMPAR mașini de legătorie și mașină de Pungi. Str. A. N. 5. Colentina. 7062

CUMPARAM cazan aburi ocazie supr. 120-200 m.p. 10-15 atmosfere, ardere rumeguș, coș. Oferte CAPS Bul. Take Ionescu 31 București. 7023

CUMPAR, primesc consignație Mobile fine moderne. Kamiel, Romulus 58. 6856

CUMPAR antichități, argintărie, mobile antice, styl, bronzuri, vaze, bibelouri. Tablouri. Pianine. Piane Wolff. Victoriei 89. Tel. 359/33. 6861

CHEVROLET de 6 cumpăr închis original perfectă stare particular. Tudor Ștefan 21. C. Stanciu. 7014

CUMPAR tablouri vechi, icoane diferite antiquități. Marcu, Splaiul Unirii 43. 7095

CARȚI Franceze, Germane, Românești cumpăr imediat. Scrieți Muș oiu, Tutungeria Cercului Militar, Bulevardul Elisabeta 2. 7080

MAȘINI de Cusut ocazie cumpără vinde Șerban Vodă 2. Pălăceanu. 7087

SEPARATOR mare, pentru frișcă cumpăr ocazional. Adresați-vă Cofetăria Păslă Galați. 6864—

URGENT cumpăr bă de ocazie. Dep. benzină B-dul Basarab 177. 93

VÂNZĂRI și cumpărări de imobile, moșii, păduri, terenuri, arendări

5 lei cuvântul

APROAPE Labirint, casă 115 metrii teren 180.000. Parcul Domenilor 80.000. Griviței 195.000. Filantropia 160.000 vinde Monitorul Proprietarilor, Carada 7 (Karagheorghevici). 7047

ATENȚIUNE, 300.000 case, teren, 400. Electrică, apă. Griviței 398 Bodegă. 4

ADEVARATA raritate centru 2 apartamente cubiste ultra luxoase plin soare fiecare holl mare, 3 camere mari, împrejurul hollului, băi dependințe garaj parchete 680.000 +credit 100.000. Construcție 1932. Valorează 1.500.000. Adresați urgent Niculae Golescu 10. 144

AVAND datorii vindem chilipir Cotroceni două apartamente nol, garaj, curte, credit 500.000 10%, lei 1.000.000; Lizeanu colț două prăvălii, trei apartamente noi 600.000. Adresați-vă Colectura Banca Română, Carol 11. 145

„BULEVARDUL PACHE"!!! Villă Românească, 1932, patru camere, glasswanduri, bae instalată, dependințele=150.000 Creditul 150.000. Dionisie 14. 118

CONSTANȚA : Teren suprafața 377 de vânzare avantajos. Adresați Spireanu, Orșova Str. Regele Ferdinand 708. 102—

CASA de dărâmat vând convenabil vizitarea 8-12; 2-6. General Manu 28. 126

CUMPAR teren central circa 200 metri. Scrieți adresa fațada prețul „Universul" sub 87 S. 7088

CASA frumoasă de vânzare 5 odăi hall toate dependințele. Informațiuni Nifon 7. 35

CUMPAR teren indiferent mărimea. Oferte Eliza Ionescu, Uranus 15. 13

CAROL DAVILA. Vilă ultramodernă. Parter+3 Etaje. Venit 180.000. Splendidă afacere de plasament. Vând ocazie rară. Str. Carol Davila, 21. (Bodega Tudorică). 12

CUMPAR case 80.000 lei până la 270.000. Justiției 24 Ștefan. 36

CUMPAR casă bună, orice cartier, până 1,200.000. Scrieți ziar 32 D. 6877

DE VANZARE urgent în fundătura Veseliei 20 și 20 A case confortabile cu venit. Intindere 2.200 m.p. pomi fructiferi. Se poate construi eventual fabrică. Adresați avocat Bosnief Paraschivescu, Traian 71. 6830

DE VANZARE eftin una proprietate case grădină pivniță 354 metri teren. Str. General Petre Popovăț No. 60. 42

IMOBIL modern două apartamente libere teren 700, grădină. Creditul Urban. Floreasca 52. 6968

MOȘIE 250-300 pogoane cumpărăm Colectura Banca Română, Carol 11 Telefon 345/86. 134

PARCELE 200—350 m. p., pe alee asfaltată, iluminată electric, canal, apă. Strada Sft. Ștefan 14 Statuia Pache 7018

PARCELE poziție frumoasă 2/300 metri, Mihai Bravu 265 lângă stația Călărași, vând 500 înlesniri. Informațiuni Hirsch, Piața Rosetti 4. 6701

PARCUL Delavrancea, Vilă nouă, parter etaj, 2 apartamente moderne curte 430.000. „Bucur", Bulevardul Brătianu 26. 143

PLASAȚI banul 12%, cumpărând imobil nou cubist. Iancului 46. 7078

TEREN casă cumpăr cartier frumos convenabil. Scrieți Teodorescu, Bulevardul Mihail Ghica 213. 86

TEREN central mic vând urgent Proprietar Căsuța poștală 475. 6878

VAND 55.000 casa din Nicolae Ionescu-Belu-București. Adresați Dr. Dimitriu, Ur